

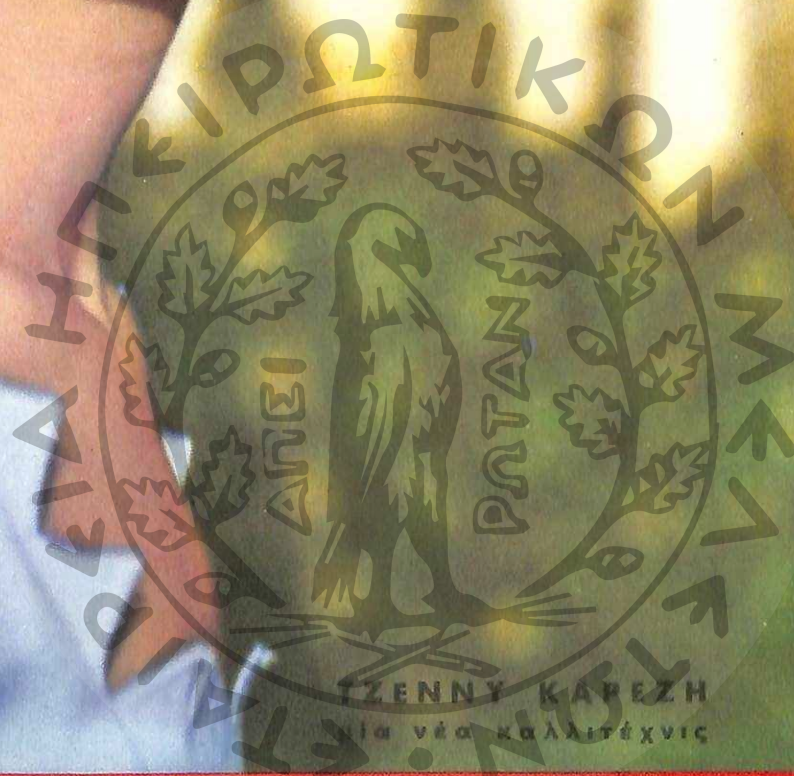
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 29

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Α'

ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΕΥΧΟΣ 290Ν

14 - 20 ΜΑΪΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Σύνταξ: Σωκράτους 57, 'Αθήναι. Τηλ. 57-081

'Εκδόσις: Βουλιαγμένης 352, 'Αθήναι. » 90-821

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ 'Αθήνας

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: ΔΡΑΧΜΑΙ 5

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

'Εσωτερικού: 'Εξάμηνος: Δρχ. 130.—
'Ετησία: » 260.—
'Εξωτερικού: 'Εξάμηνος: \$ 7.—
'Ετησία: \$ 14.—

'Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννοήσεως
'Αγγελίαι, διαφημίσεις, κατὰ συμφωνίαν

'Απαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἄρθρων καὶ εἰκόνων τοῦ
περιοδικοῦ χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδο-
τῶν. Τὰ μὴ δημοσιεύμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Διεύθυνσις Συντάξεως: 'Ελένη Γ. Βλάχου
(Μουρούζη 1)

Διεύθυνσις 'Εκδόσεως: Η. Γ. 'Ηλιοπούλος
(Βουλιαγμένης 352)

Προϊστ. Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης
('Αλδου Μανουτίου 18)

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Περιορισμένης εὐθύνης
(Κεφάλαιον ὁλοσχερῶς καταβεβλημένον Δρχ. 400.000)

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η ΤΖΕΝΝΥ ΚΑΡΕΖΗ, νεα-
ρή καλλιτέχνης τοῦ Ἑθνικοῦ
Θεάτρου, προικισμένη με ἐξαι-
ρετικὸ ταλέντο, ἀνεδείχθη με-
ταξὺ τῶν καλλιτέρων μας ἡθο-
ποιῶν τῆς δραματικῆς σκηνῆς.
(Φωτ. Σ. ΑΥΔΗ)

Στὸ ἐρχόμενο:

ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ

Ὁ φιλόσοφος ἄσκητὴς ποὺ κατέκτησε τὸ διεθνὲς
ἀναγνωστικὸ κοινόν. Πληροφορίες γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ
ἔργο του.

ΘΑΣΟΣ

Τὸ νησί τοῦ φυσικοῦ πλοῦτου καὶ τῆς χαμένης
δόξας.

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ ΦΑΛΗΡΟΥ

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΙ

ἐκάστην

ΠΕΜΠΤΗΝ & ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ὥρα ἐνάρξεως 3 μ.μ.

Mobil

Σε κάθε γωνιά της Ελλάδος τα πρατήρια με σήμα τόν Πήγασο σάς εξασφαλίζουν άνετο, ασφαλές και οικονομικό ταξίδι με:

SUPER Mobilgas
& **Mobiloil SPECIAL**

MOBIL OIL HELLAS A.E.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

Σ' ένα περασμένο τεύχος δημοσίευσα μίαν επιστολήν του αναγνώστου των ΕΙΚΟΝΩΝ κ. Αναργύρου Ρομβίκου (Ιεροδιδασκάλου Νέων Χωρών), σχετικήν με τὸ ἂν ἔγραψε ἢ ὄχι ὁ στρατηγὸς Μακρυγιάννης τὰ περίφημα «Ἀπομνημονεύματά» του. Ὁ ἀναγνώστης μας ἄφηκε νὰ διαφανῇ ὅτι τὰ κείμενα — ὑπὸ τὴν γνωστήν των μορφήν — ἀποτελοῦν ἔργον ἄλλου προσώπου, ἴσως τοῦ ἱστοικοῦ Ἰωάννου Βλαχογιάννη. Ὁ κ. Μιχ. Περάνης, συντάκτης τοῦ περὶ Μακρυγιάννη ἄρθρου (ΕΙΚΟΝΕΣ τεύχος 22ον) μὰς ἀπαντᾷ. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή του:

«... Τὸ ἐρωτηματολόγιον τῶν ἀποριῶν καὶ ἐπιφυλάξεων τοῦ διανοομένου φίλου δημοδιδασκάλου κ. Ρομβίκου, σχετικὰ μὲ τὸ περὶ Μακρυγιάννη ἄρθρον μου, γεννᾷ καὶ σὲ μένα ἄλλες τόσες ἀπορίες. Δὲν ξέρω ἂν οἱ ὑποψίες του ἀπηχοῦν παλαιότερο θόρυβο, ὅταν πρωτοδύηκαν τ' Ἀπομνημονεύματα τοῦ Μακρυγιάννη ἀπὸ τὸν ἀείμνηστον Βλαχογιάννη, ἢ στήριζονται σὲ ἄλλα δεδομένα πού μόνον ὁ ἐπιστολογράφος κατέχει. Πάντως, ἂν θέλαμε νὰ ταχτοποιήσουμε τὸ ἐρωτηματολόγιον, οἱ ἐπιφυλάξεις του ὑπονοοῦν, ὑποθέτω, τὰ παρακάτω θέματα: 1. Ὅτι δὲν ὑπῆρξε Μακρυγιάννης. 2. Ὅτι ὑπῆρξε, ἀλλὰ δὲν ἔγραψε αὐτὸς τ' Ἀπομνημονεύματά του. 3. Ὅτι τοῦ τὰ ἔγραψε ἄλλος καὶ ὅτι ὁ ἄλλος αὐτὸς ἦταν ὁ Βλαχογιάννης. Γὰρ νὰ μὴν καταχραστᾷ τοῦ πολυτίμου χώρου σας, ἡ ἀπάντησί μου, ἐν συντομίᾳ, εἶναι: α). Ἡ ὑπαρξὶς τοῦ Μακρυγιάννη δὲν ἀμφισβητεῖται ἀπὸ κανέναν. β). Ἄν προσέφευγε σὲ ἄλλον γιὰ νὰ ὑπαγορεύσῃ τις ἀναμνήσεις του, θὰ διάλεγε ἕναν λόγιον κι' ὄχι ἕναν στοιχειωδῶς ἀγράμμαστο, πού μεταφέρει ἀπλῶς φωνογραφικά, τὴ λαϊκὴ ὁμιλία. γ). Ἄν ὁ ἄλλος αὐτὸς ἦταν ὁ Βλαχογιάννης, ἀποκλείεται, φυσικά, νὰ τοῦ υπαγόρευσε ὁ Μακρυγιάννης, πού δὲν ὑπῆρχε πρὸ πολλοῦ. Ἄν πάλι ἀποτελοῦν καθαρὴ φαντασία τοῦ Βλαχογιάννη, τότε πῶς ἐξηγοῦνται ἕνα πλήθος ἱστορικῶν λεπτομερειῶν πού ἔρχονται πρῶτη φορά στὸ φῶς, καὶ πού ἄλλες διασταυρούμενες πηγὲς πιστοποιοῦν τὴν ἀλήθειάν τους; Κι' ἀφοῦ πρόκειται, ἀναμφισβήτητα, γιὰ ἕνα ἀριστοῦργημα τοῦ δημοτικοῦ λόγου, γιὰτὶ ὁ Βλαχογιάννης δὲν θάθελε νὰ καρπωθῇ τὴ δόξα τοῦ μόθου του; Γιατὶ δὲν θάγραφε καὶ τὰ κατοπινὰ του μὲ τὸ ἴδιο ὄφρος; δ). Κανεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ ὅτι ὁ Μακρυγιάννης ἔγραψε μόνος του τ' Ἀπομνημονεύματά του. Μέσα στὸ βιβλίον παρατίθεται καὶ φωτοτυπία τῶν χειρογράφων του. Ἄν ὁ ἐπιστολογράφος θεωρῇ τὴ φωτοτυπία σὰν ἕνα παιγνίδι ἀπάτης τοῦ ἐκδότη, μπορεῖ νὰ δεδαιωθῇ ἀπὸ τὰ Κρατικὰ Ἀρχεῖα ὅτι ὄντως ἔτσι ἦταν τὰ χειρόγραφα τοῦ Μακρυγιάννη. Μπορεῖ νὰ κάμῃ σύγκρισιν μὲ τὰ χειρόγραφα ἐνὸς δευτέρου, ἀγνωστοῦ κι' ἀνέκδοτου ἔργου του, γεροντικοῦ, ὅπου μιλάει γιὰ τὰ ὄνειρα... Εὐχαριστῶν.

Μιχ. Περάνης

ΚΑΥΓΑΔΕΣ

Δὲν δημοσιεύω δλόκληρην τὴν ἐπιστολήν σας κ. Ω. 4 Ω. (Τριπολις) ὄχι γιατί δὲν θὰ ἐνδιαφέρῃ τοὺς ἀναγνώστες μας, ἀλλὰ γιατί εἶναι μεγάλη καὶ γραμμένη καὶ ἀπὸ τις δύο μεριεὶς τοῦ χαρτιοῦ. Ἀπαντᾷ ὅμως ἔτσι, ὥστε νὰ ἐνδιαφεροῦν ὅσοι διαβάζουν τὸ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ. Πιθανὸν νὰ εἶναι ἐνδιαφέρον, διασκεδαστικὸ καί... συναρπαστικὸ νὰ ἀγαπᾷτε συγχρόνως δύο ἀνθρώπους (ἕνα δυναμικὸ τύπο καὶ ἕναν ὄνειροπαρμένο), ἀλλὰ πάντως, εἶναι κάπως ὑπερβολικὸ τὸ νὰ μὴ μπορῆτε νὰ διαλέξετε. Ἐκτὸς πιά, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου, ἂν ἕνας τρίτος σὰς χρειάζεται γιὰ νὰ ἐπιτύχετε τὴν εὐτυχία πού ζητᾷτε. Στοιματήστε, λοιπόν, νὰ κοροϊδεύετε δύο πρόσωπα πού σὰς συμπαθοῦν καὶ ψάξτε γιὰ τὸν τύπο πού περισσότερο προσαρμόζεται στὴν ψυχροσύνησά σας. Μὲ ἐρωτᾷτε ἂν εἶναι εὐκόλο νὰ τὸν δρῆτε. Νομίζω ὄχι. Ἀκριβῶς ὅμως, αὐτὴ ἡ δυσκολία κάνει πρὸ ἐνδιαφέρουσα τὴν ἀναζήτησιν. Περιμένω νέα σας.

Σ. Π. —ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Οἱ φωτογραφίες μὰς ἐνδιέφεραν. Περιμένουμε λοιπόν κι' ἄλλες. Μετὰ τὴν ἐπιλογὴν θὰ σὰς ἐπιστρέψωμε ὅτι θέλετε.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

... τὸν κ. «Ἰωνάθαν» γιὰ τὴν ἐπιστολήν του καὶ τὸ ὠραῖο σκίτσον τοῦ... ἑαυτοῦ μου. Ὅσο γιὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ γράμματος ἔχω νὰ παρατηρήσω πῶς ὅλοι μας, ἔξω ἀπὸ τὸν χορὸ, ξερουμε πολλὰ τσαγούδια. Βεβαίως, οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ δὲν εἶναι τέλειες. Συνεχῶς ὅμως βελτιώνουν κάθε τους ἐκδοσί. Πάντως ἡ προσωπικὴ μου γνώμη εἶναι ὅτι: «Ἀλλοίμονο ἂν τὸ περιοδικὸ γινόταν τέλειον», ὅλοι μας θὰ τὸ... θαριμάσαμε!

Μ.Μ. 22

Ἀτυχῶς, καλὴ μας φίλη, ἕνα περιοδικὸ δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιεύσῃ μὴ τόσο εἰδικὴ περίπτωσι. Νομίζω, μάλιστα, ὅτι αὐτὸ ἀποκλείεται ἀκόμη καὶ στὰ ἐπιστημονικὰ ἱατρικὰ περιοδικὰ.

ΓΡΑΦΟΛΟΓΙΑ

Εὐχαριστῶ τὸν κ. Ἀνδρέα Μιχαλόπουλο, γραφολόγον ἐκ Τριπόλεως, διὰ τὰ διδλία του. Ἐν καιρῷ θὰ τὰ διαβάσω.

ΚΑ'ΙΡΙΝΑ

Εὐχαριστῶ τὸν ἀναγνώστην μας κ. Παναγ. Παπαδόπουλο ἀπὸ τὸ Κάιρο τῆς Αἰγύπτου καὶ διὰ τὸ περιοδικὸν πού μοῦ διεβίβασε. Ὁ ζωολογικὸς κῆπος μὰς ἐνδιαφέρει, ἀρκεῖ οἱ φωτογραφίες νὰ εἶναι καλές.

Ἡ νέα

ΒΙΤΑΜΙΝΟΥΧΟΣ ΜΠΡΙΓΙΑΝΤΙΝΗ

VIOLAN

Δυναμώνει τις ρίζες τῶν μαλλιών καὶ διατηρεῖ τὸ κτένισμα ἄψογον

ΝΕΟΣΤΡΩΜ

Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΣΙΑ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ - ΠΩΛΗΣΙΣ : ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ & ΘΗΣΕΩΣ - ΤΗΛ. 21.516

Χαίρεται δὴ ἡ ἔρη ἀκρογιαλιά,
κι' ὁ δρόμος, κι' ὁ γκεμὸς
ἀντίκρου τοῦ πελάγους,
πὺν τὸν χτυποῦν ἄγρια τὰ κύματα...
Χαίρεται ἀπὸ τὴν ἐκκλησίᾳ
πὺν μοσχοβολᾷ πάνω στὴ ράχη.
Χαίρεται τ' ἄγριο δέντρο πὺν γέρνει
τὸ μισὸ πάνω στὸ δρόμο,
τὸ μισὸ στὸ γκεμὸ.
Χαίρεται ὁ βοσκὸς
πὺν φυλάει τὸν αἰλὸ του,
χαίρεται ἡ γίδα του
πὺν τρέχει στὰ βράχια,
χαίρεται τὸ εἶφι
πὺν πηδᾷ χαρμόσυνα.
Κι' ἡ πλάση δὴ ἀναγαλλιᾷται.

Α.Λ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΣΚΙΑΘΟΣ

Μιά αἰγαιοπελαγίτικη Βηδλεέμ

ΣΤΟ ΜΩΛΟ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΟΙ ΦΙΛΟΠΟΝΟΙ ΨΑΡΔΕΣ ΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ ΤΑ ΔΙΧΤΥΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΛΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑ ΤΟΥΣ

Συμφωνία τοῦ λευκοῦ, ποιήσι
τῆς ταπεινῆς ζωῆς, ἐπαλή-
θευσι παπαδιαμαντικῆς σελίδας,
ἡ Σκιάθος ὑποδέχεται τὸν ἐπι-
σκέπτη, κόρη χαμογελαστή καὶ
χαμηλοβλεπούσα.

Οἱ ἱστορικές της μνήμες δὲν τὴν
στοιχειώνουν, δὲν τὴν πλαισιώ-
νουν μεγάλα θουνά, δὲν τὴν τα-
ράζει ἀκόμα οὔτε ὁ πόνος τοῦ
ξενιτεμοῦ: τὰ καίκια της εἶναι
ψαράδικα τῶν κοντινῶν γυαλῶν.
“Ὅλα εἶναι θαλμμένα σ’ ἓνα τό-
νο χαμηλὸ κι ἡ ὁμορφιά, ἡ χαρά,
τὸ πανηγύρι καὶ τὸ δράμα τῆς
ζωῆς της, ἀντλοῦνται ἀπ’ αὐτὴν
τὴν ἐπαναλαμβανομένη καθημε-
ρινότητα. Στους μαλακοὺς, ἡρε-
μους λόφους της σκαρφαλώνουν
μικρά καλλιεργημένα κομμά-
τια, χωράφια κι ἀμπέλια. Στὶς
κορφές, χαμογελοῦν προστάτες
ἄγιοι, στοὺς λόφους ἀσκητεύουν
τὰ ἐλαϊόδενδρα.

“Ενας ἀγαθὸς ἥλιος εὐλογεῖ
τὸ νησί. Μοσχοβολᾷ τὶς μαν-
τζουράνες καὶ τὰ βασιλικά, στὶς
χαριτωμένες δολιχνικές αὐλές
τῶν σπιτιῶν της. Κάνει ἐντονό-
τερες τὶς αἰμάτινες ἀρμαθίες, τὰ
γαρύφαλλα καὶ τὰ γεράνια πὺν
χύνονται ἀπὸ τὰ χαγιάτια, χαι-
ρετώντας τοὺς περαστικούς. Μιά
σκιά ἀσκητικῆς διαθέσεως κατε-
βαίνει ἀπὸ τὸν ἀντικρινὸ γαλά-
ζιο ὄγκο τοῦ “Αἰθῶνα. Περνάει
ἀπὸ τὸ Αἰγαίον, ἀκούει τὸ τρα-
γούδι τῶν κυμάτων του, λούζε-
ται στὸ φῶς του καὶ φτάνει στὴ
Σκιάθον μὲ γαλήνια τὴ βασανι-
σμένη της ὄψι.

Στὰ ἐρημοκλήσια τῶν θουνῶν
καὶ στὰ παλιά μοναστήρια της,
ζοῦν ἀκόμα καλὸγεροὶ, ὅπως
τὸν καιρὸ τοῦ Παπαδιαμαντή.
Τύποι παράξενοι, πὺν περνοῦν τὴ
ζωὴ τους ἀνάμεσα στὶς ψαλμο-
δίες καὶ στὰ ἄγρια βοτάνια. Πὺν
προσμένουν τὰ πανηγύρια καὶ
τοὺς ἐσπερινούς καὶ τὰ τάματα
τῶν γυναικῶν, νὰ δρίσουν τὸ
σκοπὸ τῆς προσευχῆς τους. Πὺν
οἱ ἦχοι τῆς καμπάνας ὁμορφαί-
νουν τὶς μέρες τους καὶ ἡ ἀπο-
στεωμένη μορφή τους, τοὺς κά-
νει σὰν κινούμενες εἰκόνες βυζαν-
τινῶν ἁγίων.

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ «ΑΓΙΟΥ»

“Ὅ,τι δῆς, ὅ,τι σκεφθῆς καὶ
ὅ,τι νιώσης στὴ Σκιάθον, περνᾷ
ἀναπτόρεπτα μέσα ἀπὸ τὶς σελί-
δες τοῦ Παπαδιαμαντή.

Μιά παράξενη ἀνάδυσι ἀπὸ τὰ
διηγήματα τῶν σχολικῶν «Νεο-
ελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων», ἀ-
πὸ ὅλες τὶς περασμένες ὥρες,
πὺν κατέφυγες σ’ αὐτὴ τὴ ζωὴ
τῶν ταπεινῶν. “Ὅλη ἡ μουσικὴ
γοητεία τῆς ἐκκλησιαστικῆς
τους γλώσσας συνοδεύει τὶς αἰ-
σθήσεις σου, καθὼς περιδιαβά-
ξεις τὸ νησί.

“Οἱ γέροντες ἀπόμαχοι, τὰ
ζωντανὰ παραμύθια, πὺν κου-
τσοπίνουν στὰ καπηλεῖα — οἱ κο-
πέλλες πὺν περνοῦν τὶς μέρες
τους ἀνάμεσα στὸ κέντημα καὶ
τὰ μυριστικά τους, μὲ τὴ σιωπη-
λὴ προσδοκία, ὕψη στὰ μεγάλα
τους μάτια — τὰ παιδιά, πὺν
περνοῦν μὲ φόβο ἔξω ἀπὸ «τὸ
σπίτι τῆς κοκῶνας», πὺν τριγυρ-
νοῦν, μελισσολῶ, στοὺς ταρσα-
νάδες, φορτώνοντας τὰ νιόφτια-
χτα σκαριά μὲ τὰ ὄνειρά τους,
πὺν μαζεῦουν βατόμουρα ἀπὸ
τὴ ρεματιά — (ἡ ἴδια ρεματιά
καὶ τὰ ἴδια παιδιά πὺν ἄφησαν
δλομόναχο τὸν Ἀλέξανδρον Πα-
παδιαμαντὴν στὸ κρύο καὶ στὴ
νύχτα, σηματοθεύοντας θαρρεῖς τὴ
μοῖρα του) — τὸ Λιαλιὺ μὲ τὶς
ξανθὲς πλεξούδες νὰ γυρνᾷ ἐν-
πόλυτο, πρόσχαρο σπουργίτι,
στοὺς δρόμους τοῦ νησιοῦ — ὁ
μπάρμπα - Γιαννιός, «ὁ ἔρω-
νας», μὲ τὸ στριμμένο μουστάκι
καὶ τὸ δίστιχο τῆς ἀγάπης στὰ
χείλη.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΣΤΡΟ

“Ἡ εἰρηνικὴ καὶ γελαστὴ Σκί-
αθος, ὑπακούοντας στὸ νόμο τῶν
ἀντιθέσεων καὶ τῆς ἐναλλαγῆς
πὺν συνθέτει τὴ γοητεία τῆς πα-
τρίδας μας, ἔχει γιὰ τὸν ξένο τὴν
ἐκπληξί της. Τὸ κάστρο, τὴν πα-
λιά ἐρειπωμένη πρωτεύουσα τοῦ
νησιοῦ, ἐγκαταλελειμμένη ἐντε-
λῶς ἀπὸ τὸ 1830. Τὸ κάστρο εἶ-
ναι χτισμένο στὸ βορριά, ψηλά,
σ’ ἓνα βράχο ἀπόκρημνο καὶ ἄ-

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙ ΤΗΣ ΣΚΙΑΘΟΥ, ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ, ΠΑΡΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΙ «ΑΗ-ΝΙΚΟΛΑΣ»

γριο, ξεκομμένον μέσα στὴ θά-
λασσα. “Ὁ φόβος τῶν πειρατῶν
εἶναι φανερό ὅτι ἐξώθησε τοὺς
παλιούς Σκιαθίτες νὰ κάνουν
τὴν πολιτεία τους σ’ ἐκεῖνον τὸν
δλομόναχο γρανίτη καὶ νὰ συν-
δέεται μὲ τὸ ἄλλο νησί μόνον μὲ
μιά ξύλινη γέφυρα.

“Τὸ κάστρο τοῦτο — γρά-
φει ὁ Παπαδιαμαντὴς — εἶ-
ναι ἀληθὴς φωλεὰ γλάρον.
βράχος ἐξέχων ὑπὲρ τὰς ἐ-
κατὸν ὀργυῖας ὑπεράνω τῆς
ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ
διὰ στενοῦ λαιμοῦ συνδεόμε-
νος μὲ τὴν ξηράν, μετ’ ἧς
συνκοινωνεῖ διὰ κινητῆς ξυ-
λίνης γεφυρώσεως. Δὲν λέγω δὲ
ὑπερβολὴν βεδαιῶν, διὸ τὸ
μέρος ἐκεῖνο εἶναι μία τῶν
ἀγριωτέρων τοποθεσιῶν, δσαι
ἀπαντώνται εἰς τὰ εὐκραῖ

κλίματα καὶ τὰς μειδιώσας
ἡμῶν παραλίας. Μαινόμενος
βορρᾶς εἰσβάλλει καὶ ἀνετίνα-
ζεν, ὀργῶν ἀνενδύτως τὸ
πέλαγος ἐκεῖνο, σπείρων εἰς
τοὺς αἰγιαλοὺς ναυάρια καὶ
συντρίμματα, ἀλλέθων τοὺς
γορῆς εἰς ἄμμον, ζυμώνων
τὴν ἄμμον εἰς βράχους καὶ
σταλακίτας, τὴν ἄμμον εἰς
ἀπυρροὺς ἀντιπορεύς.

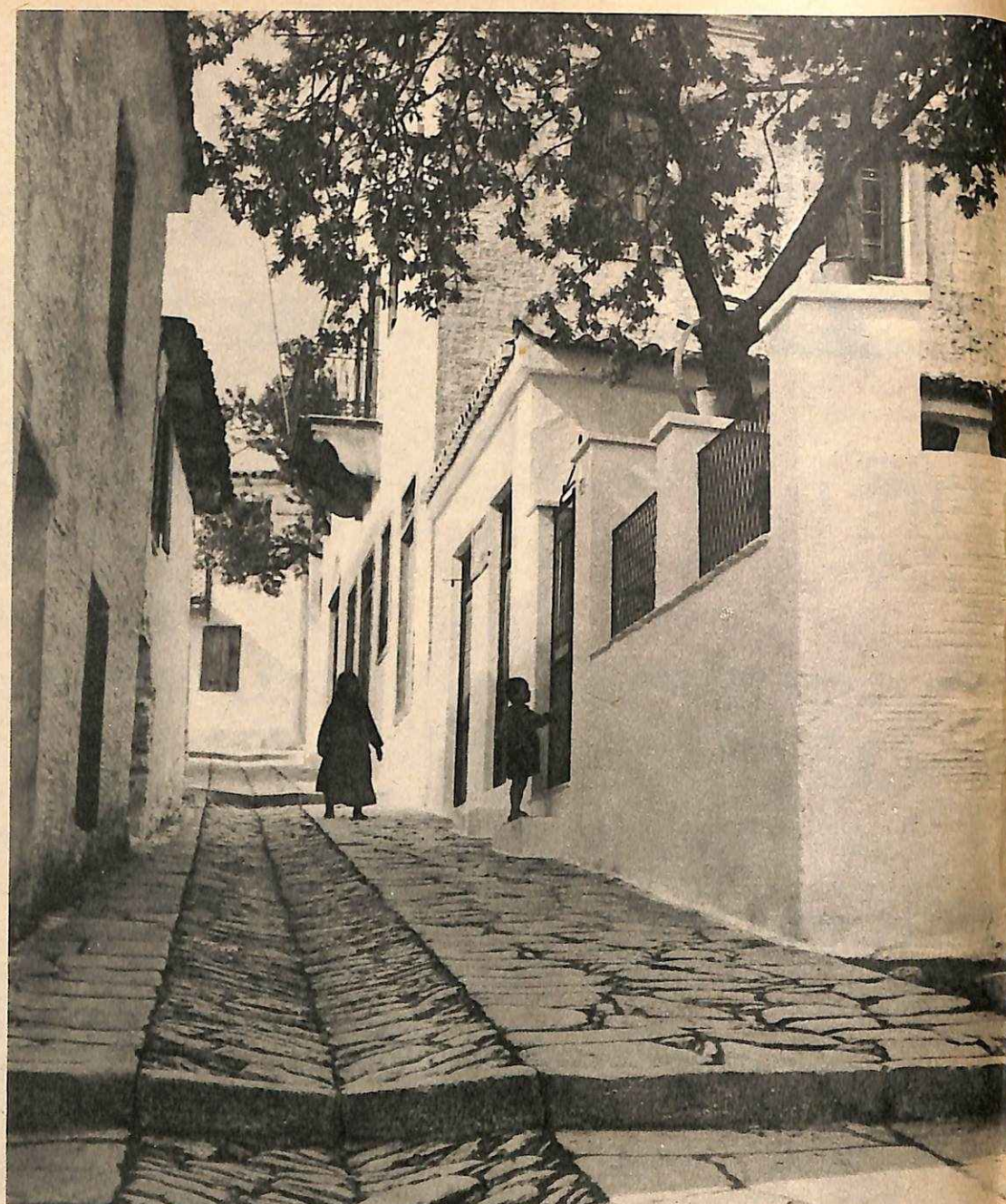
Πάνω στὸ βράχο βρίσκονται ἀ-
κόμα ἐρείπια σπιτιῶν, δρόμοι
καὶ πάμπολλα ἐκκλησάκια «λεί-
ψανα εὐσεβοῦς παρελθούσης ἐ-
ποχῆς», ἄλλα γκρεμισμένα ὀλό-
τελα, ἄλλα μὲ τὶς πόρτες ὀλό-
νυχτες στοὺς δυὸ μοναδικούς δι-
αβάτες, τὸν ἀνεμο καὶ τὸ ρόχθο
τῶν κυμάτων.

«Εἰς τὸ μέρος τοῦτο εἰρε-

χον ἐκείποτε μετὰ τῶν διηγι-
κῶν μου, κατὰ τὰς ἐορτὰς μά-
λισται, διὰν διελοῦντο πανη-
γύρεις. Κι’ ἐβλεπες διὰ μῆς
τὸ ἐρεττωμένο μέρος ζωοποι-
ούμενον καὶ λαμβάνον χαρω-
πὴν ὄψιν, καὶ ἀπὸ μακρῶν
χρόνων σιγῶντες ἦχοι ἤρχίζον
νὰ ἀντιλαλοῦν τὰς φωνὰς
κραυγᾶς τῶν παίδων, καὶ τὴν
χελιδονοδὴν λαλίαν τῶν νεα-
ρῶν γυναικῶν. “Ὅσους μι-
κροὺς τις συντροφὸς μας ἐξε-
τέλει διὰ πρώτην φοράν τὴν
εὐσεβὴ προσκύνῃσαν (διότι ἐ-
καστὸς ἡμῶν ἀντιέφερο μὲ
τὴν ἰδέαν τοῦ κάστρου καὶ ἐ-
δειματοῦτο μὲ τὰς εἰκόνας
τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιδημοῦντων
ἀπειροσίδμων φασμάτων), ἡ
πρώτη φιλάδελφος φροντίς
μας ἦτο, παραφυλάττοντες
τὴν ὥραν καθ’ ἣν δὰ εἰσείρ-

ΝΗΣΙΩΤΗΣΣΑ ΜΕ ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΚΙΑΘΟΥ

ΝΗΣΥΧΟ ΔΡΟΜΑΚΙ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ —ΧΤΥΠΗΤΗ ΑΝΤΙΘΕΣΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΥΒΟΥΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

πε χάσκων και τεθηπώς εις
τον υποσκότεινον πυλώνα, να
κινηλώσωμεν, δια τὸ καλοσού-
ζικον, τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ
τῆς οὐδραῆς πύλης, ἐπιφω-
νούντες: Σιδεροκέφαλος.!

Καὶ τὸ κάστρο, μὲ τὸ φυσικὸ
του περίγυρο καὶ τὴν ἐγκαταλε-
λειμένην πολιτείαν, θὰ ἦταν ἓνα
μέρος ἄγριο καὶ στοιχειωμένο, ἂν
ὁ ἥλιος, ὁ θαυματουργὸς ἑλλη-
νικὸς ἥλιος, δὲν εἶχε δώσει μίαν
ἐλαφράδα παράξενη σ' αὐτὰ ὅλα
τὰ γκρεμίσματα καὶ δὲν τᾶκανε
νά φαίνωνται κοχύλια δόλοευκα
προσκολημένα στὸ θράχο. Ἀλλά,
παρ' ὅλα αὐτά, ὅταν κατηφορί-
ζης ἀπὸ τὸ θράχο νιώθεις ἓνα
ξαλάφρωμα. Ἡ μυρωδιά τοῦ θυ-
μαριοῦ καὶ τῶν δένδρων, ποὺ σὲ
δέχεται, ὁ ἀγέρας, ποὺ δὲν σὲ
κουρσεύει ἀπὸ παντοῦ... Φαίνε-
ται πὺς ὅλοι ἔχουμε, γιὰ τὰ ἐγ-
καταλελειμένα μέρη, κάποια
κακὴ προδιάθεσι...

Ο ΘΡΟΥΣ ΤΗΣ ΠΟΛΥΜΝΙΑΣ

«Γραμματικὸς καὶ σ' ἀγαπᾷ,

πραγματευτὴς σὲ θέλει
κι' ὁ δάσκαλος ἀπ' τὸ χωριὸ
γυρεύντάς σε στέλλει...»

Τὰ δειλινὰ εἶναι ἡ βιβλικὴ ὥ-
ρα τῆς Σκιάθου. Ἡ ὥρα ποὺ ὁ
σφυγμὸς τῆς ζωῆς της οὐτε ἀ-
κούγεται. Ἡ στιγμή ποὺ ἰσκιώ-
νουν οἱ λόφοι καὶ ἡσυχάζει τὸ
κῦμα. Τότε ποὺ νιώθεις κοντά,
ὅλο καὶ πιὸ κοντά, τὴν παρουσία
τοῦ «ρακένδιου μάγου» της, νὰ
περπατᾷ στὸ ἔρημο ἀκρογιάλι,
ἐκεῖ κοντὰ στὴ μικρὴ θαλασσι-
νὴ λίμνη, ποὺ χωρίζει ἀπὸ τὴν
ἄλλη θάλασσα μόνο μιά λουρί-
δα γῆς. Ὁ βραδυασμένος δρό-
μος. Εἶναι, μέσα μιά μικρὴ κοί-
λη ἔκτασι, λιμνασμένο νερό. Νε-
ρὸ θαλασσινὸ, ποὺ ἔχει πᾶρει ὀ-
μως, μὲ τὰ βρῦα δόλογυρά του,
τὴν ποίησι τῶν πραγμάτων ποὺ
μένουν, ποὺ κρατᾶνε τὶς μνῆμες
ἀπὸ τὰ περαστικά, ποὺ καθρε-
πτίζουν, ποὺ ψιθυρίζουν χίλια
δυσμυστικά λόγια σ' ἐκείνους
ποὺ ξέρουν ν' ἀκούν.

«Καὶ ὅποια θὰ ἦτο ἐντρού-

φησις αἰσθήματος καὶ ρωμαν-
τισμοῦ. ἂν διήγετε τὰς ἡμέ-
ρας μετὰ τῆς ἀγαπητῆς, ἐν
μέσῳ τοῦ εὐώδους καὶ γλοε-
ροῦ ἐκείνου κήπου, μὲ τὰς
ροιάς, μὲ τὰς ροδωνιάς, μὲ
τὰς ἀμυγδαλέας καὶ παρχαλέ-
ας, μὲ ὅλα τὰ ἐκλεκτότερα φυ-
τὰ καὶ ἄνθη, παρὰ τὴν ὀχθρὴν
τῆς ὠραίας λίμνης, ὅπου ὁ
πῆρχεν εἰς οὐρανὸς ἐπάνω,
καὶ ἄλλος οὐρανὸς ἐφαίνετο
κάτω, λεῦκαι καὶ κηπάριοι
ἀνέτεινον τὰς ὑψηλὰς κορυ-
φὰς τῶν ἄνω καὶ ἄλλαι λεῦ-
και καὶ κηπάριοι ἐκρέμαντο
ἀνάποδα κάτω. Καὶ ὅσαι μυ-
ριάδες ἄστρα ἐνόσμων τὴν
νύκτα λάμποντα τὸ στερέωμα,
ἄλλαι τόσαι μυριάδες ἔλαμπον
τρεμοσύνοντα κάτω εἰς τὸν
πυθμένα... ὦ, πόσα ἔτη πα-
ρῆλθον ἔκτοτε... Δὲν ἦτο
πλέον ἡ Πολύμνια ἐκεῖ, ἄλλο
ἔμψυχον ἴον, ἡ μεθύσκουσα
ποιεῖ τὴν παιδικὴν φαντασίαν
σου μὲ μόνον τῆς λευκῆς λι-
νομετάξου ἐοδητὸς τῆς τῶν
θροῦν...»

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑ-
ΜΑΝΤΗ

Τὸ σπίτι τοῦ Παπαδιαμάντη,
ὕστερα ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν πε-
ριπλάνησιν ποὺ κάνει κανεὶς στὴ
Σκιάθῳ μὲ τὴν συντροφιά του
ἀχώριστη, εἶναι ἓνα τραῦμα αἰ-
σθητικὸ καὶ μιά πληγὴ μελαγχο-
λίας. Παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες
ποὺ γίνανε ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴ Ἑ-
ταιρία τῶν Ἑλλήνων Λογοτε-
χνῶν καὶ τὸν τότε νομάρχην Μα-
γνησίας κ. Θεμιστοκλῆ Ἀθανα-
σιάδην - Νόθαν, παρ' ὅλο ποὺ
καὶ τὸ χρηματικὸ ποσὸν εἶχε
βρεθῇ κατὰ ἓνα μέρος γιὰ τὴν
ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν, τὸ
σπίτι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τὸ
ἐργοστάσιον τῆς τοπικῆς ἐταιρίας
παροχῆς ρεύματος. Εἶναι, πρα-
γματικὰ, ἡ μόνη διάσπασις τῆς
κλαστικῆς μαγείας. Τὸ σπίτι
αὐτό, ποὺ στάθηκε τὸ θερμότε-
ρο ἀντικείμενο νοσταλγίας του
ποῦ μέσα σ' αὐτὸ ἔγραψε τὶς τε-
λευταῖες σελίδες του, εἶπε τὶς τε-
λευταῖες προσευχῆς του, δονεῖται
δολόκληρο ἀπὸ τὸν ἐκκωφαντικὸ

ΣΚΙΑΘΟΣ

Ὁμορφὴ ἢ Σκιάδος τοῦ Θεοῦ, ὁμορφότερη τοῦ Παπαδιαμάντη

Ἡ «ΛΙΜΝΗ ΤΩΝ ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΩΝ» ΘΥΜΙΖΕΙ ΤΙΣ ΓΛΑΦΥΡΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΩΝ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ, ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΣΚΙΑΘΙΤΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΟ

ΣΚΙΑΘΟΣ

Ἀντὶ μουσείου, ἐργοστάσιον ἡλεκτρικοῦ ρεύματος

Δὲν φαίνονται τὰ μαντήλια στὴν προκυμαία, ὁ κόσμος ποὺ πηγαινοέρχεται. Ἀκίνητῃ καὶ γίνεται μιὰ ζωγραφιά. Μιὰ ζωγραφιά λευκὴ πλαισιωμένη μὲ τόνους πράσινους καὶ γαλάζιους. Ἔτοιμη γιὰ τὶς ἀναδρομὲς τῶν ἀναμνήσεων, γιὰ τὰ κατοπινὰ χρόνια. Γιὰ ὅσες φορές θὰ γυρίσουμε στὶς σελίδες τοῦ διηγηματογράφου τῆς. «Ὁμορφὴ εἶναι ἡ Σκιάθος τοῦ Θεοῦ, μ' ἀκόμα πιὸ ἁπλοή, ἡ Σκιάθος τοῦ Παπαδιαμάντη», εἶπε κάποτε διὰ τὴν ἄφινε ἕνας ἄλλος ζωγράφος τῆς

ἐλληνικῆς θάλασσας, ὁ Ἀνδρέας Καρκαβίτσας. Κι' ἔτσι εἶναι στ' ἀλήθεια.

Ὁ ἴσκιος τοῦ Παπαδιαμάντη, γλυκὸς καὶ γοητευτικὸς, μᾶς σεργιάνισε ἀπ' τὸ χέρι σ' ὅλη τὴ Σκιάθο. Μᾶς εἶπε ἕνα σωρὸ λόγια τρυφερά στοὺς θυζαντινοὺς τόνους τῆς φωνῆς του, μᾶς ἔκανε ψαλμωδίες τοὺς παλμούς τῆς καρδιάς του καὶ τὴν ἐρωτικὴ λάμψη τῶν ματιῶν του δάκρυα εὐλαθείας, ἀκουμπισμένα τρυφερά στὰ ἐξοχικὰ ἐκκλησάκια. Ὁμως

αὐτὸς ὁ ἀναμάρτητος, ὁ ἅγιος, αὐτὸς ποὺ δὲν ἤθελε νὰ φορέσῃ καινούργια ζεστὰ ροῦχα, φοβούμενος τὴν ὥρα τῆς μεγάλης εὐχῆς: «εἰ ἐμεγαλοφρόνησα, εἰ περιεβλήθην πλούσια ἱμάτια», αὐτὸς, μὲ τὴν παράξενη ἀκτινοβολία του, παραγκώνισε ἕναν ἄλλον συγγραφέα τῆς Σκιάθου: τὸν Ἀλέξανδρο Μωραϊτίδη!

Κινεῖται κι' αὐτὸς στὴν ἴδια ἀτμόσφαιρα τῆς ταπεινῆς ὁμορφιάς, στὴν ἴδια ρόδινη ἀχλὺ τῶν παιδικῶν ἀναμνήσεων. Ἔχει κι' αὐτὸς τὴν ἴδια γλῶσσα σχεδόν,

μὲ μιὰ προσαρμογὴ μόνο κοσμικώτερη, ὅπως στάθηκε καὶ ἡ ζωὴ του.

Πικραμένος θ' ἀποσυρόταν ὁ Παπαδιαμάντης, ποῖος ξέρεῖ σὲ ποιά ρεματιά ἢ σὲ ποιά ἀπ' τὶς θουνήσιες Παναγιές του, ἀν ἤξερε πῶς συνετέλεσε σὸ νὰ ξεχαστῇ ὁ Μωραϊτίδης, ὁ ξάδερφος, ὁ σύντροφος τῶν παιδικῶν χρόνων καὶ τοῦ ἀθηναϊκοῦ μπερλεμου.

Κι' ἔτσι ἐμεῖς ποὺ τόσο πολὺ ζήσαμε μαζί του ἐκεῖ, στὴ γλα-

ΠΑΝΩ ΣΤΙΣ ΠΛΑΓΙΕΣ ΕΝΟΣ ΛΟΦΟΥ, ΜΙΣΟΚΡΥΜΜΕΝΗ ΑΠΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ,

ΕΙΝΑΙ Η ΜΟΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣ ΜΟΥ —ΕΥΛΑΒΙΚΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΤΩΝ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΟΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ (1851) Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

θόρουο τῶν μηχανῶν. Καὶ εἶναι νὰ ἀπορῇ κανεὶς πῶς ξεχάστηκε ἔτσι αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀπὸ τὸ Κράτος κι' ἀπὸ τὶς τοπικὲς ἀρχὲς τῆς Σκιάθου, ποὺ καὶ ἡ πιὸ μικρὴ πτυχὴ τῆς κι' ὁ τελευταῖος τῆς κάτοικος ἔγινε ἥρωας τῆς λογοτεχνίας μας, ἀγίασμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπῃ τῆς καρδιάς του. Εἶναι τόσο δύσκολο ἄραγε νὰ γίνῃ ἐκεῖ μέσα ἕνα μουσεῖο μὲ τὰ λίγα θυμητικὰ τοῦ Παπαδιαμάντη, φόρος γιὰ ὅ,τι ἔδωσε στὰ γράμματα, στὴν Ἑλλάδα, στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του; Καὶ δὲν θὰ πρέπει κάποιος ἀρμόδιος νὰ ἐνδιαφερθῇ σοβαρὰ πρὶν εἶναι πολὺ ἀργά, μιὰ καὶ τὸ σπῆτι ἀπὸ μέρα σὲ μέρα γίνεται καὶ πιὸ ἐτοιμόροπο;

ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΚΑΙ Η «ΜΑΥΡΟ-ΜΑΝΤΗΛΟΥ»

Τὸ λιμάνι εἶναι φωτεινὸ καὶ φιλικό. Τόσο φιλικό ποὺ κατὰ σάν πόνος γίνεται μέσα μας τῶρα ποὺ πρόκειται νὰ τὸ χωριστοῦμε. Περνάμε μὲ τὸ γρήγορο πλεούμενο ξυστὰ ἀπὸ τὶς μικρὲς νησίδες ποὺ τὸ γεμίζουν. Τόσες πολλές εἶναι, ποὺ στ' ἀρχαῖα χρόνια, οἱ Πέρσες, πρὶν περάσουν ἀπὸ κεῖ τὸ στόλο τους, ἔστησαν κολώνες πάνω σὲ κάθε νησί γιὰ νὰ χρησιμεύσουν στὰ καράβια τους γιὰ σηματοδοτεῖς. Κι' αὐτὸ στάθηκε ἡ πρώτη ἐπισήμανσις ὑφάλων ποὺ ἔγινε στὸν κόσμο...

Λίγο μακρύτερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ νησάκια, στέκεται ἕνας σκοτεινὸς

βράχος, ποὺ γύρω του τὰ κύματα βρίσκονται σὲ μόνιμη ἀναταραχὴ, ἴσως ἀπὸ κάποιο ρεύμα, ἴσως ἀπὸ τὶς ὑπόγειες θραχόσπηλιές, ποὺ λένε πῶς ἔχε. Εἶναι ἡ «Μαυρομαντηλοῦ». Γυναίκα ποὺ ἔχασε τοὺς ἐφτά γιούς τῆς σὲ ναυάγιο καὶ μαρμάρωσε, ἐκεῖ, καταμεσὴς στὴ θάλασσα σύμφωνα μὲ τὰ λεγόμενα τοῦ θρύλου.

«Ὅλοι οἱ βράχοι ἴστανται πέριξ ἀσάλευτοι μεθ' ὀλυμπίου εἰρωονείας ὑπερορῶντες τὰς ἀπέλιπιδας προσπάθειάς τοῦ μανιδώδους κύματος. Μόνον ἡ Μαυρομαντηλοῦ νεύει μακροῦθεν, νεύει διὰ τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν θροσσὸν ναύτην, τὸν ἐπιβαίνοντα οἰκτιρᾷς σανίδος καὶ παραδέρνοντα εἰς τὸ πέλαγος, τὸν αγωνιῶντα νὰ εὖρῃ εἰς τὸν βυθὸν τοῦ πόντου τροφήν δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τοὺς φιλιότους. Φαίνεται νὰ τὸν καλῇ πλησίον τῆς ὥς ἄλλη σειρῇ, σειρῇ ἄφωνος καὶ ἄψυχος. Ὁμοιάζει μὲ νανῶγιον, προσηλωμένον ἐκεῖ ἀπὸ μακρῶν χρόνων, πληττόμενον ὑπὸ τοῦ ἀφρίλλοντος κύματος, κραδαινόμενον καὶ οἶον τὴν κεφαλὴν, κεφαλὴν φώκης ἐλλογώσης ἐκεῖ ἀπὸ αἰῶνων. Ἡ Μαυρομαντηλοῦ, ἡ λιθίνῃ ψυχῇ, ἡ ἀσφριγῆς καὶ ἀνέραςτος κόρη, ἡ δοτρεσκόλλητος καὶ κογχυλόφθαλμος νύμφη».

Τὸ σκαρί μας κάνει πανιά. Ἡ Σκιάθος σιγά-σιγά μικραίνει.

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΠΕΝΤΑΚΑΘΑΡΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΩ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Φωτ. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

ροφωλιά τῆς Σκιάθου, καθισμένοι στὸ ἀθηναϊκό μας σπουδα-σθῆριο, ψάχνουμε τὰ χαρτιά τοῦ δευτέρου Ἀλέξανδρου, γιὰ νὰ προσθέσουμε τὶς περιγραφὰς του στοὺς περιπάτους μας, τὶς ἀναμνήσεις του, στὶς δικές μας:

«Ἐκεῖ ὅπου τὰ πεῦνα ἐδαδιάζουν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος, ἐκτεινόμενα ἕως τὴν ἄκμιν ἀκμὴ τῆς παραλίας, ἐκεῖ ὅπου οἱ κρηναὶ εἰς τὸν καλὸν καιρὸ τους. Τὰ κοῦμαρα, φωτιστοὶς καταικτικες, λάμπουν μέσα σὸ δάσος ἀναρόδημα, θαρρεῖς πῶς περιμένουν νὰ χαιρετήσουν τὴν λιτανεῖαν, ὅπου θὰ περῶσιν ἀπὸ κεῖ. Καὶ μιὰ ἐλαία ὀφρῖμος, σὰν μὲ πολλὰ-πολλὰ μαύρα μάτια, μάτια λαμπρὰ, μάτια γυαλιστερά σὰν τοῦ ἀστρείου τὰ μάτια, καμαρώνει ἀπὸ μακρὰ. Ἐκεῖ ὅπου ὁ ἀέρας τοῦ πελάγους ἀνταμώνεται καὶ γινεκομιλεῖ μὲ τὸ θοῖνον τὸ δοριαδάκι, εἶναι ἡ Παναγία ἡ Κορίστρια. Λάμπουν τὰ ὄμορφα μάτια τῆς ὡς περιστοιχίζονται γὰρ ἄλκι, γεμάτα οὐρανισμοὺς. Καὶ καλὸν αἰ τριανταφυλλέντες τῆς παρειαὶ ὡς λένουν ὁσὶς ροδοκόκκιναι, καὶ ἰδρῶναι ὁ λαίμωρος τῆς ὁ πάλλεικος ὡς ὁρμίσκος ἐξ ἀδαμάντιν. Εἰκὼν ἐλέους καὶ συμπαθείας, τὴν ὁποῖαν ἡ πίστις τοῦ χωρίου ἡ ἁγία, ἐκόσμησε μὲ μαργαρι-

ταρένια μανδύλαν καὶ μὲ σαπφείρινον περιδέραιον ἀντὶ τῶσων θαυμάτων τῆς».

Κι' ἐνῶ φτάνοντας στὴ Σκιάθο βλέπαμε ὅ,τι διαβάσαμε στὶς σελίδες τοῦ Παπαδιαμάντη, τῶρα φυλλομετρώντας τὰ βιβλία τοῦ Μωραϊτίδη ψάχνουμε νὰ θροῦμε, ὅ,τι εἶδαμε κι' ἀγαπήσαμε στὸ νησί:

«Αἱ χειμεριναὶ νύκτες εἰς τὴν νῆσον μου εἶναι πάρα πολὺ θελκτικαί. Σὲ ἀναπαύουν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἡμερῶν κόπους, σοὺ φέρουν δὲ τὸν ἥπνον μὲ πολλὴν χάριν. Αἱ ἀναλαμπαὶ τῆς ἐσπίας αἱ κροταλίζουσαι οὐδυνικῶς, ἡ δοῆ τοῦ χειμῶνος ἐροχόμενη μακροῦθεν, ἀπὸ τὰ θοῦνα καὶ ἀπὸ τοὺς λιμένας, ὅπου εἰσβάλλει ἐν χοροῖς καὶ νηπιάνοις ἀπὸ τὰ κακῶς κλειόμενα παράθυρα ὁ σεισμός ἐνίοτε τῆς σιέγης τὴν ὁποῖαν ἐπαπειλεῖ νὰ σηκώσῃ σὺζυλον καὶ συγκέρασιν ὁ γροῖρολεβάντης. Ὁ γέρον παππὺς ὅπου μὲ τὰς ὥραιας διηγήσεις διενθύνει ἀριστοτεχνικῶς τὰς νυκτερευούσας παρθένας. Ὅλα εἶναι πολὺ εὐφραντικά. Ἄν μάλιστα τὰ συνδυάσωμεν πρὸς τὸν ἀλητὶκὸν βίον ὅπου διάγομεν μερικὰ λογογράφοι εἰς τὰς Ἀθήνας, εἶναι ὄχι μόνον εὐφραντικά, ἀλλὰ θαυμαστὰ καὶ ἐξαισια...».

ΜΑΡΙΑ ΠΕΡΑΝΘΗ

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΜΠΟΥΛΓΚΑΝΙΝ και ο γενικός γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος κ. Κρούστσεφ, συνοδευόμενοι υπό του πρώτου λόρδου του Βρετανικού Ναυαρχείου, λόρδου Σιλσέννιν, προσέρχονται στο επίσημο γεύμα που τους παρέθεσε η Βασιλική Ναυτική Σχολή του Γκρήνουιτς. Το πρόγραμμα της 10ήμερου παραμονής των Ρώσων ηγετών στο Λονδίνο περιελάμβανε —πλην των συζητήσεων— γεύματα και δεξιώσεις... (Expos News)

(United Press)
...ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ, τα πληρώματα των σοβιετικών πολεμικών, που έχουν άραξει στο λιμένα του Πόρτσμουθ, τριγυρίζουν στους δρόμους της αγγλικής πρωτεύουσας και «χαζεύουν» στις βιτρίνες και τα αξιοθέατα. Κάτω: Ρώσοι ναύτες περιεργάζονται τον ξιππο φρουρό του Ουάιτχαλ.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ

ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΕΛΛΑΣ:

● Μία ευκαιρία δι' ένα ισχυρόν σύμμαχον παρουσιάζεται εις την Ελλάδα. Ο πρωθυπουργός των Ινδιών κ. Νεχρού πρόκειται να επισκεφθή τας Ήνωμένας Πολιτείας περιλαμβάνων εις τας άποσκευάς του και μίαν σοβαράν άφορμήν δυσαρρεσκείας κατά της Αμερικής. Την άπόρριψιν υπό της τελευταίας της προτάσεώς του περί διανομής του Κασιμίρ. Εάν εις τὸ γεγονός αὐτὸ προστεθῇ ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἤδη ἀντίθεσις τῶν Ινδιῶν πρὸς τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν λόγω τῆς στάσεως τῆς τελευταίας κατὰ τὸ πρόσφατον συνέδριον τῶν μελῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαγδάτης, ὑφίστανται σοβαραὶ ἐλπίδες εὐνοϊκῆς ψήφου τῶν Ινδιῶν εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ ΟΗΕ. Τὸ 1955 αἱ Ινδίαὶ κατεψήφισαν τὴν ἑλληνικὴν προσφυγὴν.

● Τὸ νέον σχέδιον περὶ ἐπαναστατάσεως τῶν Γενικῶν Διοικήσεων καὶ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἑνέα, δὲν πρόκειται νὰ ἔχῃ καλύτεραν τύχην ἀπὸ τὰ προηγηθέντα. Ἡ δυσχερεία δὲν ἔγκειται εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ κέντρα, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀνωτέραν καὶ ἀνωτάτην ὑπαλληλικὴν ἱεραρχίαν τῆς πρωτεύουσας. Αὐτὴ θὰ εἰσγηγῇ διὰ διαφορὰ σχεδία, ἀλλὰ δὲν θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν. Παράδειγμα: Ἡ ἀποτυχία τοῦ αὐσταθέντος τὸ 1953 ὑφυπουργείου Σεισμοπλήκτων Ἰονίων Νήσων.

● Ἡ διέλευσις τῶν δέκα σοβιετικῶν μεταγωγικῶν ἀεροπλάνων ἐξ Ἑλλάδος, προοριζομένων διὰ τὴν Αἴγυπτον, δὲν ἀποτελεῖ ἀσήμαντον θέμα. Ὁ πρόσφατος θόρυβος διὰ τοὺς Ἀμερικανούς πεζοναύτας καὶ τὸ ἐπείσθιον τοῦ λιμένος τῆς Σητείας μὲ τὰ βρετανικὰ ναρκαλιευτικά δὲν συντελοῦν εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἑλληνικῆς θέσεως.

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ:

● Ἡ διάλυσις τῆς Κόμινφορμ καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ Τσερβένκωφ ἀνασφύρου εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὸ θέμα τῆς ἰσχύος τῆς συμφωνίας τοῦ Μπλέντ τοῦ 1947. Ἡ συμφωνία ἐκείνη προέβλεπε τὴν σύστασιν τῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Μακεδονίας τοῦ Αἰγαίου ἐκ τῶν γιουγκοσλαβικῶν καὶ βουλγαρικῶν ἐδαφῶν μὲ προοπτικὴν προσαρτήσεως τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θεσσαλονίκης. Μέχρι στιγμῆς ἐκ τῆς γιουγκοσλαβικῆς πλευρᾶς δὲν ἐγένετο οὐδεμίαν μείναι τοῦ θέματος, ὁ πολιτικὸς διευθυντὴς ὅμως τοῦ βουλγαρικοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν Ἀντὼν Νεντίλκωφ ὑποστηρίζει ὅτι τὸ σύμφωνον Τίτο-Δημητρώφ δὲν δύναται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ θεωρηθῇ νεκρόν.

● Ὁ στρατάρχης Τίτο σκέπτεται σοβαρῶς τὸ θέμα τῆς διαδοχῆς του. Ὁ σοβαρώτερος λόγος πρὸς τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν ἐπιδείνωσιν τῆς ὑγείας του. Πιθανώτεροι διάδοχοι φέρονται οἱ Ε. Καρντέλλι καὶ Α. Ράνκοβιτς.

● Ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐναντι τῆς Ἀλβανίας ἔχει λάθει ὁ Τίτο ἀπὸ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Ἡ σοβιετικὴ χειρονομία θάνατι τῆς πλήρους ἀπορροφήσεως τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ τὴν Γιουγκοσλαβίαν, μὲ τὴν πρὸς τοῦτο ἐξασφαλισθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας. Τὸ θέμα τῆς Βορείου Ἠπείρου ἔρχεται οὕτω εἰς ἐπικαιρότητα καὶ κατὰ τὰς ἀγγλορωσικὰς συνομιλίας τοῦ Λονδίνου ἡ Μεγάλη Βρεταννία ἐστερήθη ἑνὸς μέσου ἐκβιασμοῦ τῆς σοβιετικῆς διπλωματίας. Διότι ἡ ρωσικὴ οὐδετερότης ἐναντι τῆς Κύπρου παρείχετο ἐναντι βρετανικοῦ ἀνταλλάγματος δυσμενοῦς στάσεως πρὸς τὸ αἶτημα ἀπελευθερώσεως τῆς Βορείου Ἠπείρου.

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ:

● Ἡ προθήκη τῆς σοβιετικῆς οικονομικῆς, πολιτικῆς καὶ διπλωματίας εἶναι ἡ Πράγα. Μετὰ τὴν συμφωνίαν μὲ τὴν Αἴγυπτον, ἥδη ἡ συμφωνία περὶ πωλήσεως τσεχικῶν ὀπλῶν εἰς τὸ νεαρὸν κράτος τοῦ Σουδάν. Ἡ Ρουμανία δὲν βλέπει μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμόν τὴν ἀναλώμασι τῶν ἰδικῶν τῆς καυσίμων προβολῆν τῆς Τσεχοσλοβακίας ἡ ὅποια καὶ ἐξασφαλίζει τὴν μερίδα τοῦ λέοντος ἐκ τῶν συμφωνιῶν περὶ ἀνταλλαγῶν. Πάντως ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. πρὸς τὸ παρὸν ἐπιτυγχάνει ἀναλώμασι τῶν ρουμανικῶν πετρελαίων καὶ ἀνθράκος.

ΙΣΠΑΝΙΑ:

● Ὁ στρατηγὸς Φράνκο ἀπεφάσισε νὰ παραιτηθῇ τὸ 1959. Ἡ μέχρι τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς τριετίας θὰ καταναλωθῇ διὰ τὴν προσεκτικὴν προπαρασκευὴν τῆς διαδοχῆς ἀπὸ τὸν πρίγκιπα Χουάν Κάρλος. Ὁ λόγος τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς καὶ συνέσεως; Ἀπὸ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Φράνκο, ἡ ἐπίσημος «γραμμὴ» τοῦ κράτους ἦτο ὅτι ἡ Μοναρχία εὐθύνεται διὰ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν σοσιαλιστῶν τὸ 1931 — 36.

Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ:

● Ὁ ρυθμὸς τῆς καταρρεύσεως τοῦ βρετανικοῦ ἀποικιακοῦ συγκροτήματος ἐπιτυγχάνεται: Μετὰ τὴν Κεϋλάνην ἔρχεται ἡ Σιγκαπούρη. Ἀρνησις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἀποικίας εἰς τὴν ὑπὸ τὸν πρωθυπουργὸν Μάρσαλ ἀντιπροσωπεῖαν, πρόκειται νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν βιαιὰς ταραχὰς μὲ ἀγνώστους ἐξελίξεις. Ἡ ἐπέτειος τῶν περυσινῶν ταραχῶν τῆς 13ης Μαΐου συμπίπτει καὶ μὲ τὰς ἐν Λονδίνῳ συνομιλίας, ἀλλὰ καὶ προσφέρεται διὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ πλεονάζοντος κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ στοιχείου τῆς ἀποικίας.

● Δὲν ἀπειλοῦνται τὰ ὑπερόντια μόνον ἐδάφη. Αἱ ἐν Ἀμερικῇ ὁργανώσεις τῶν ἱρλανδικῆς καταγωγῆς Ἀμερικανῶν εἰδοποίησαν ὅτι πρόκειται νὰ ζητήσουν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ διὰ τὴν ἐκδίωξιν τῶν Ἀγγλῶν ἐκ τῆς Βορείου Ἰρλανδίας. Ταυτοχρόνως, οἱ ἐν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ἐγκατεστημένοι Ἰρλανδοὶ διεμήνυσαν τὴν συμπαράστασίν των εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τῶν Κυπρίων.

● Ἡ καινοτομία τῆς ἐκδόσεως λαχειοφόρων τίτλων ὑπὸ τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως ἐπεβλήθη μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς διὰ ὁρθοδόξων μεθόδων προσελκύσεως τοῦ ἀποταμιεύματος. Ἡ συνεχὴς ἀνάπτυξις τοῦ παθητικοῦ σκέλους τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ συναλλαγματικοῦ ἰσοζυγίου ἀπέτελεσε τὸν λόγον τῆς τοιαύτης ἀποτυχίας.

ΣΑΟΥΔΑΡΑΒΙΑ:

● Ἀνησυχητικαὶ πληροφορίες φθάνουν εἰς τὴν βρετανικὴν πρωτεύουσαν. Ἐναντι τῆς ἀμερικανικῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν ὑποεπιτροπὴν οικονομικῶν μελετῶν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαγδάτης, ποὺ ἀπέτελεσε τὸ ἅπαντον τὸ ὅποιον ἡδυνήθη νὰ ἀποσπᾷ ἡ Μεγάλη Βρεταννία ἀπὸ τὰς Ἦνωμένας Πολιτείας, ὁ κ. Ντάλλες ἀπεκάλυψε ὅτι ἐκτὸς τῆς ἀποστολῆς τῶν 18 ἀρμάτων μάχης, τύπου Οὐῶκερ Μπούλντογκ, μελετᾶται ἡ ἀποστολὴ καὶ 18 ἀρμάτων βαρέος τύπου Πάττον, καθὼς καὶ «πολεμικῶν ἀεροπλάνων». Ἦδη ἀπὸ τὸν ἰαπωνικὸν λιμένα τῆς Γιοκαχάμα διηλθε πρὸ μηνὸς φορτίον ἀμερικανικῶν ὀπλῶν καὶ πυρομαχικῶν μὲ προορισμὸν τὴν Σαουδικὴν Ἀραβίαν.

ΥΕΜΕΝΗ:

● Μετὰ τὴν σύναψιν τοῦ τριμεροῦς Συρίας, Αἰγύπτου, Σαουδαραβίας, τὸ ὁπῶδον στρέφεται κατὰ τοῦ Ἰσραήλ, ἥδη ἀγγέλεται τὸ τριμερὲς Αἰγύπτου, Σαουδαραβίας, Ὑεμένης. Ἐναντίον τίνος στρέφεται τὸ τελευταῖον αὐτό; Τὰ βρετανικὰ προτεκτοράτα τοῦ Ἄντεν καὶ Χαντραμαούτ συνορεύουν πρὸς τὴν Ὑεμένην καὶ τὴν Σαουδαραβίαν.

Ε.Σ.Σ.Δ.:

● Ἡ προσφορὰ ὀπλῶν εἰς τὸ Σουδάν ἀπὸ τὸ σοβιετικὸν μπλόκ συνοδεύεται καὶ μὲ μίαν γνώμην. Ὅτι ἡ πράξις δὲν ἀποτελεῖ συνέχισιν τῆς ἐναντι τῆς Μέσης Ἀνατολῆς πολιτικῆς τῶν Σοβιέτ. Τὸ γεγονός ὅτι προηγήθη ἡ ἀποστολὴ σοβιετικῶν ὀπλῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἐπιθυμεῖ ὑπέρμετρον ἐνίσχυσιν τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Σουδάν δὲν εἶναι φίλος τοῦ συνταγματάρχου Νασσέρ καὶ ἡ ἐνίσχυσίς του ἀπὸ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. δὲν ὑπῆρξεν ἐπιθυμητὴ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

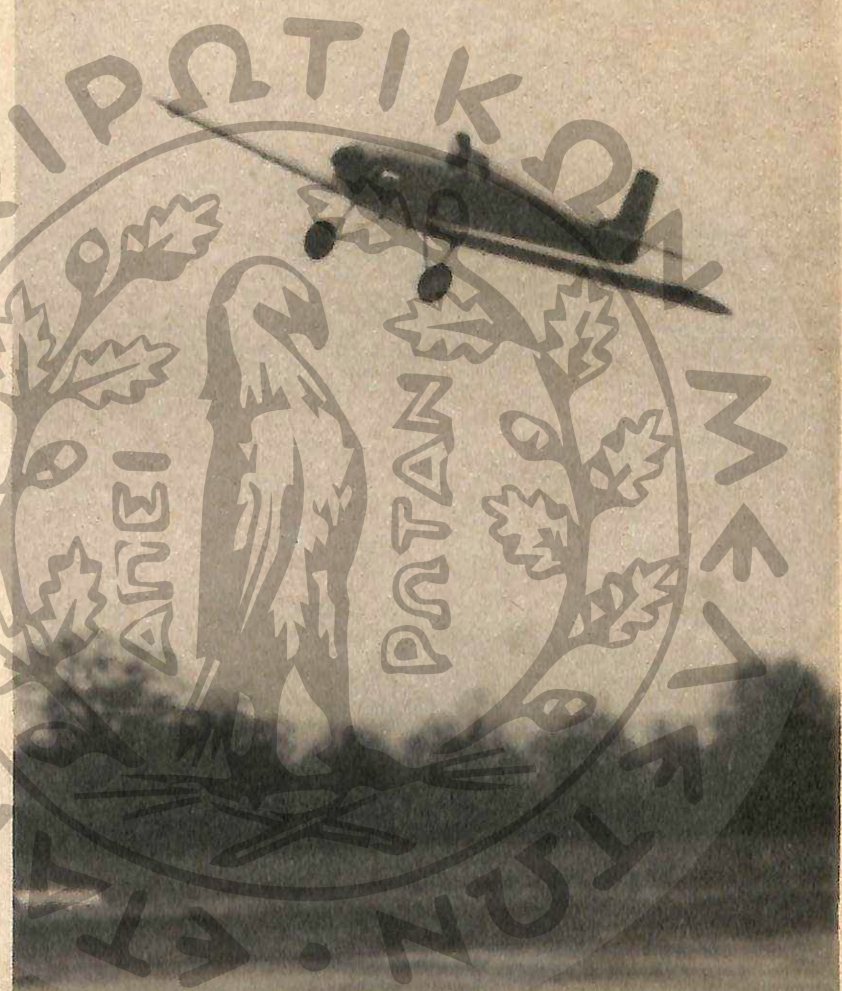
● Ἡ θεωρία τῆς ὑπάρξεως πολλαπλῶν ὁδῶν ποὺ ὁδηγοῦν εἰς τὸν κομμουνισμόν ἔχει προκαλέσει ἀρκετὴν σύγχυσιν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Ἡ ἐπίσημος ἀποψις εἶναι ὅτι αἱ νέαι μέθοδοι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθοῦν βαθμιαίως καὶ μὲ σχετικῶς βραδύν ρυθμόν. Ἐκτὸς ὅμως τῆς ἐπίσημου ἀπόψεως, ὑπάρχει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ σοβαρὰ ἀντίδρασις κατὰ τῆς ἡγεσίας τῶν Κρούστσεφ καὶ Ζούκωφ. Ἡ ὑπὸ τὸν Γιαροσένκο ὁμάς ἐπιμένει διὰ τὴν ἀνάγκην ἐντάσεως τοῦ ρυθμοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ κυριώτεροι δορυφόροι, Πολωνία καὶ Τσεχοσλοβακία, ἀπεφάσισαν τὴν λήψιν δραστηκῶν μέτρων διὰ τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ τὴν αὐξήσιν τῶν ἡμερομισθίων.

● Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Κρούστσεφ εἰς Λονδίνον εἶχε καὶ ἕνα ἄλλον σκοπόν: Νὰ στερεώσῃ τὴν θέσιν τοῦ τελευταίου εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἡ ὅποια ἐμφανίζεται σημαντικῶς ἐξασθενήσασα ἀπὸ τὴν ἀρνησιν τῆς σοσιαλιστικῆς διεθνὸς ὅπως συμπράξῃ εἰς τὴν νέαν πολιτικὴν. Ἡ ἀρνήσις ἀπέτελεσεν ὁδυνήραν ἐκπληξίν διὰ τὸν Κρούστσεφ, διότι αἱ ἀποφάσεις τοῦ 20οῦ συνεδρίου εἶχον τῆς ἐγκρίσεως τόσοσιν τῶν κομμουνιστῶν ὅσον καὶ τῶν σοσιαλιστικῶν ἐκπροσώπων εἰς τὴν Μόσχαν.

ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΓΡΑΜΜΑΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ἔχουν δικαίωμα ψήφου, βάσει τοῦ νέου αἰγυπτιακοῦ Συντάγματος. Οἱ πολιτικοὶ παρατηρηταὶ θεωροῦν τὴ διάταξιν αὐτὴν ὡς ἡθικὸ θρίαμβο τῆς ὁργανώσεως «Θυγατέρες τοῦ Νείλου». Ἐπάνω: Μέλος τῆς ὁργανώσεως ἐξηγεῖ τὰ ἀγαθὰ τῆς ψήφου. Ἰσως οἱ Αἰγύπτιες χωρικὲς νὰ μὴ εἶναι σὲ θέσιν νὰ κατανοήσουν τὴ σημασία τοῦ νέου δικαιώματός των, ἀλλὰ ἡ ἐμφάνισις τῆς ὁμιλητρίας πάνω σ' ἕνα γαϊδουράκι, τὶς ἔχει προκαλέσει μεγάλη συγκίνησιν. (Intercontinentale)

(P. Popper)
ΤΟ ΠΑΤΙΝΙ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ —ἕνα ἐλαφρότατο ἀεροπλάνο ἰδιωτικῆς χρήσεως— ἔκανε πρὸ ἡμερῶν τὴν πρώτην του πτήσιν. Ἐκάλυψε τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ Παρίσι εἰς τὸ Λονδίνο σὲ 3½ ὥρας, μὲ μόνον ἐπιβάτην τὸν πιλότον καὶ κατασκευαστὴν τοῦ κ. Μπέστ-Ντεβερέ. Τὸ «πατινὶ τοῦ ἀέρος» κινεῖται μὲ μηχανὴν 27 ἵππων καὶ στοιχίζει φθηνότερα ἀπὸ ἕνα αὐτοκίνητον.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΟΙ ΘΕΟΙ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΔΙΨΟΥΝ

Φόρος όδυνης στον «άνδρεϊο καί άδιάφορο θεό» Σουπραμανιάμ

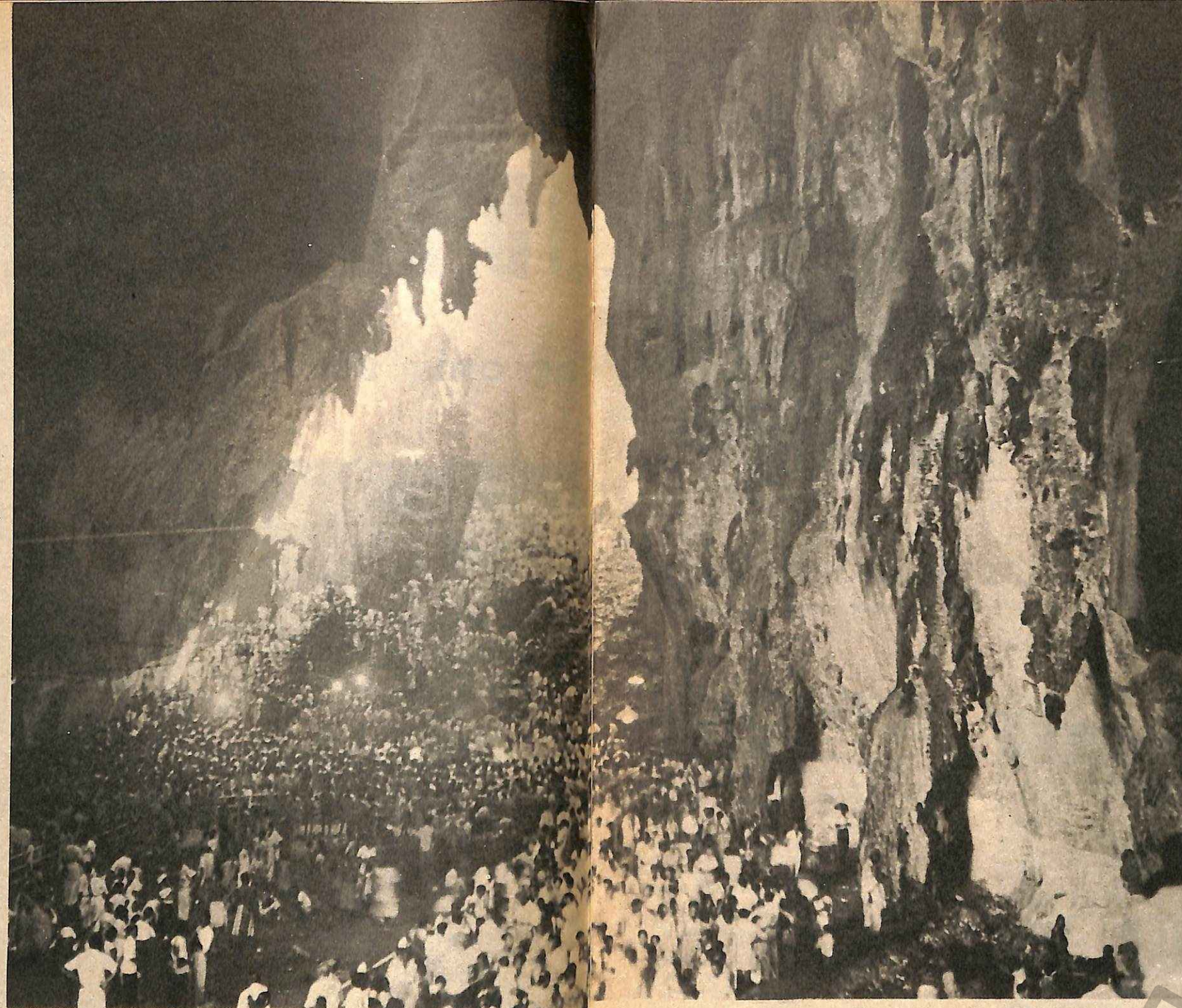
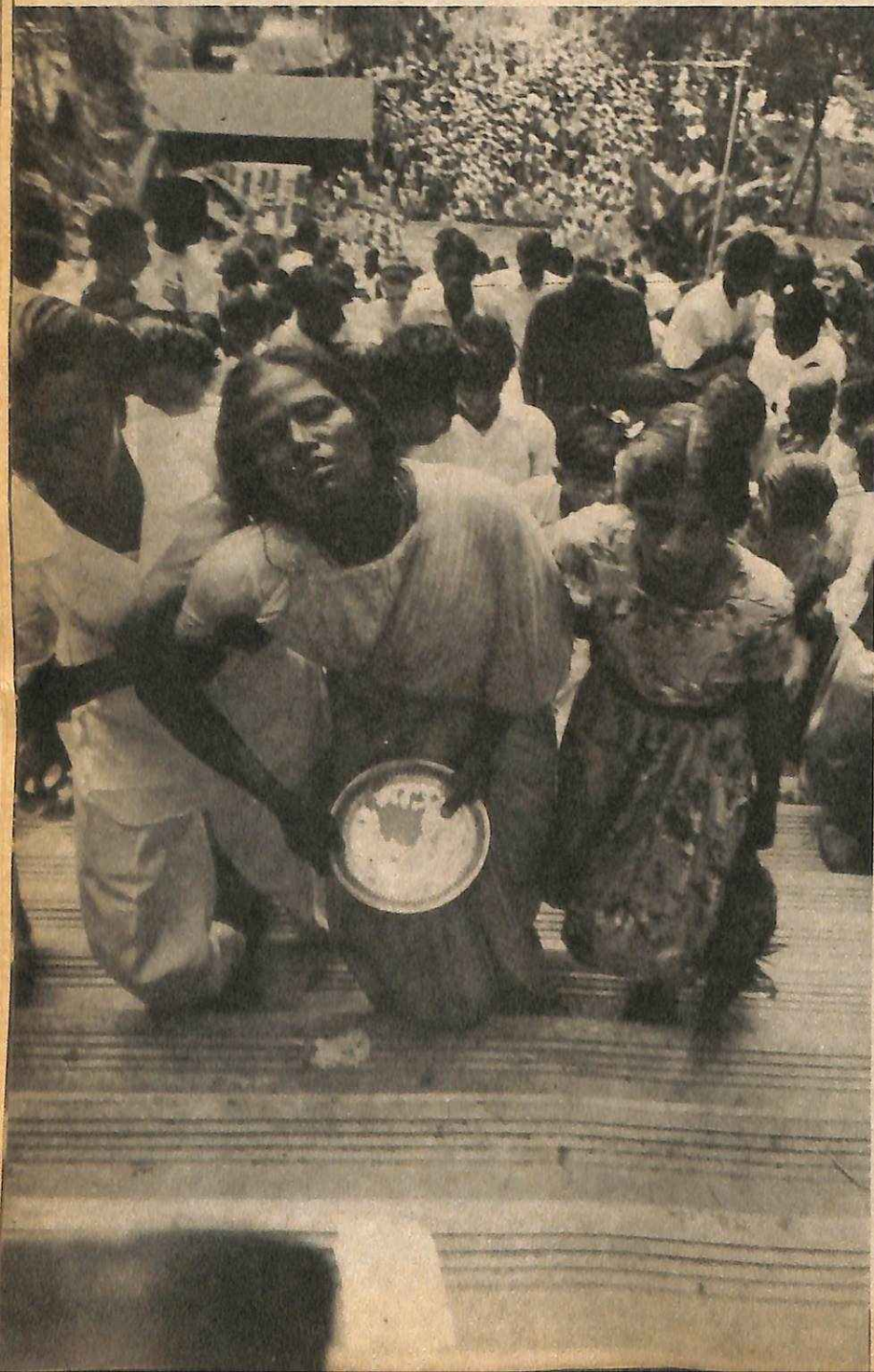
ΤΡΕΙΣ ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΑΙ ΠΥΖΑΜ, ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ «ΑΔΙΑΦΘΟΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΙΟΥ» ΘΕΟΥ ΣΟΥΠΡΑΜΑΝΙΑΜ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΣΥΝΩΘΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ 370 ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΑΠΟΚΡΗΜΝΟΥ ΒΡΑΧΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΦΤΑΣΟΥΝ ΣΤΟ ΝΑΟ. ΣΤΗ ΜΕΣΗ: ΜΙΑ ΑΜΑΡΤΩΛΗ «ΕΞΑΓΝΙΖΕΤΑΙ» ΠΡΙΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΗ. ΔΕΞΙΑ: Η ΒΕΛΟΝΑ ΣΥΓΚΡΑΤΕΙ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΕΤΑΡΣΙΩΜΕΝΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Μυριάδες εύσεθων, ό ένας κολλημένος πάνω στον άλλον, είχαν σχηματίσει μιά ατέλειωτη ούρα που ανέβαινε σιγά-σιγά τά 370 σκαλοπάτια, για νά χαθή στο στόμιο ενός πελώριου θράχου, που ώρθωνόταν απόκρημνος και άπειλητικός πάνω από την πεδιάδα. "Αν έρριχνες, από κάποια απόστασι, ένα θλέμμα σ' αυτούς τούς μεταρσιωμένους πιστούς, που προχωρούσαν άδιαφορώντας για τόν συνωτισμό, θά νόμιζες ότι πρόκειται για πολύχρωμη φάλαγγα μερμηγκιών που πορεύεται αποφασισμένη νά συντρίψει κάποια εχθρική φυλή... "Ετσι άρχισε τó

Ταΐπουζάμ, ή ινδική γιορτή για τó μεγάλο θεό Σουμπραμανιάμ, «τόν άνδρείο και άδιάφθορο», μέσα στον άχανή, φυσικό ναό τών σπηλαίων τής Μπατοϋ, στη Σαλαγκόρ.

Οί πιστοί, από όλες τις περιοχές τής Σαλαγκόρ και τής Μαλαισίας, άρχισαν νά συνάζονται πρωί-πρωί, πριν άκόμη σκάση ή αύγή, στον τόπο του έορτασμού. "Εφταναν άλλοι πεζή, άλλοι με ατόκίνητα, με λεωφορεία με μικρά τραίνα που είχαν ξεχειλίσει, με άμάξια. Κατά τις δέκα άρχισε ή δοξολογία στις όχθες του μικρού ποταμού που διέσχισε την πεδιάδα.

ΜΙΑ ΑΜΑΡΤΩΛΗ ΑΝΕΒΑΙΝΕΙ ΓΟΝΥΠΙΕΤΗΣ ΤΑ ΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΒΡΑΧΟΥ

ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΠΙΣΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΑΝ ΤΟΝ «ΑΝΕΠΙΛΗΠΤΟ ΚΑΙ ΓΕΝΝΑΙΟ» ΘΕΟ ΤΟΥΣ, ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΟΜΙΟ ΤΟΥ ΑΠΟΚΡΗΜΝΟΥ ΒΡΑΧΟΥ

"Όλοι οί εύσεθείς βούτηξαν στα θολά νερά του ποταμού πριν ξεκινήσουν για τó ψηλό σπήλαιο, όπου είναι τοποθετημένο τó άγαλμα του Σουμπραμανιάμ, καταστόλιστο με πολύτιμα πετράδια. Οί άνδρες, οί γυναίκες και τά παιδιά χώνονται όλόκληροι στο ποτάμι. Τά μωρά ραντίζονται στο πρόσωπο. "Επειτα, όλοι οί μετανοούντες άμαρτωλοί, — είναι χαρακτηριστικό ότι οί περισσότεροι προσκυνηταί είναι γυναίκες... — μαζεύονται στην όχθη του ποταμού κρατώντας «καθαντίς» — ξύλινα τελάρα διακοσμημένα με χάρτινα λουλούδια και φρούτα — ενώ οί κληρικοί ψέλνουν χαμηλόφωνα. Στη γιορτή του Ταΐπουζάμ πηγαίνουν συνήθως όσοι έχουν κάνει τάμα νά ταπεινωθούν μπροστά στο Θεό για νά εισακούση τις δεήσεις τους.

"Η μυρωδιά του λιθανιού και τής καμένης καρύδας γεμίζει την ατμόσφαιρα. Οί προσκυνηταί πλησιάζουν ένας-ένας τούς κληρικούς που σκύβουν και ψιθυρίζουν διάφορες προσευχές στο αυτό τους. Τούς βλέπει κανείς νά κλείνουν τά μάτια, νά μορφάζουν, νά τρέμουν, νά ιδρώνουν και νά τινάζονται κάθε τόσο στον άέρα σαν νευρόσπαστα. Τά γόνάτα τους τρεμουλιάζουν σπασμωδικά, λές και έχουν χάσει κάθε έλεγχο του έαυτού τους. "Ιερές στιγμές μεταρσιώσεως.

Οί ιερείς «καρφώνουν» τά κρεμασμένα σαγόνια μερικών με άσημένιες βελόνες, βάζουν τις άδέσποτες γλώσσες μέσ' στο στόμα με πειρούνια και χώνουν καρφίτσες, σαν άγκιστρια, στα στήθη και τις πλάτες άλλωνών. Αίμα δέν τρέχει. Κραυγές πόνου,

δέν ακούγονται. Μόνον οί θεαταί γογγύζουν από συμπόνια για κείνους που ύποφέρουν αμίλητοι. "Επειτα, οί μετανοιωμένοι σηκώνονται, παίρνουν πάλι τά «καθαντίς» στα χέρια και κατευθύνονται προς τά σκαλοπάτια έξαλλοι, άλλοι τρέχοντας κι' άλλοι χοροπηδώντας.

Αυτοί οί δαιμονισμένοι σχηματίσαν τις ατέλειωτες ούρες και ανέβαιναν με τις ώρες τά σκαλοπάτια για νά χαθούν στο στόμιο τής σπηλιάς. Μπαίναν μέσα και γονάτιζαν μπροστά στο Θεό, που ήταν στολισμένος με λουλούδια. Μερικοί έφταναν τόσο έξαντλημένοι, που θύμιζαν μαραθωνοδρόμους. Πριν γονατίσουν τούς πλησίαζαν οί ιερείς και άφαιρούσαν τά θελόνια και τις καρφίτσες που ήταν μπλεγμένες στο δέρμα τους. Καί άφοϋ

γονάτιζαν λίγα λεπτά και άκουμπούσαν τó κεφάλι στο χώμα, σηκώνονταν για νά κάνουν τόπο στούς χιλιάδες προσκυνητάς που περίμεναν έναγώνια τη σειρά τους. "Υπολογίζεται ότι πάνω από έβδομήντα χιλιάδες «ταμένοι» προσκύνησαν μέσα σε δώδεκα ώρες.

"Εξω από τó σπήλαιο, όμάδες προσκυνητών γονάτιζαν, σταύρωναν τά χέρια και δέονταν ενώ στη μέση έκαιγε ένας δαυλός με τσόφλια καρύδας — που θγάζουν ένα παράξενο μεθυστικό άρωμα.

Οί μικροπωληταί ήταν στις δόξες τους. Παγωτά, κουλούρια, τσουρέκια, λεμονάδες — πώς θά χορταίνουν έβδομήντα χιλιάδες στόματα, και δη εύσεθής;... "Άλλο προσοδοφόρο έπάγγελμα ή-

ταν τών «πανηγυριτζήδων» και τών θαυματοποιών. Κάποιοι έτρωγε φωτιά: κατάπινε κομμάτια από φλεγόμενες καρύδες χωρίς νά παθαίνη τίποτε. "Άλλος είχε στήσει μιά σκηνή: «Μέ δυο δεκάρες, κυρίες και κύριοι, παρακολουθείτε τις συναρπαστικότερες κοκκορομαχίες του αιώ-

νος. Γενικά τó θέαμα, έξω άπ' τó Ναό, θύμιζε καρναβάλι. Χιλιάδες νταούλια χτυπούσαν άπ' τó πρωί ως τó θράδυ. Γυναικες λιποθυμούσαν, μωρά χάνονταν, ζητιάνοι πλούτιζαν. Παντού θαύματα: στο ναό, στα ύπαιθρια θεάματα, στις σκηνές.

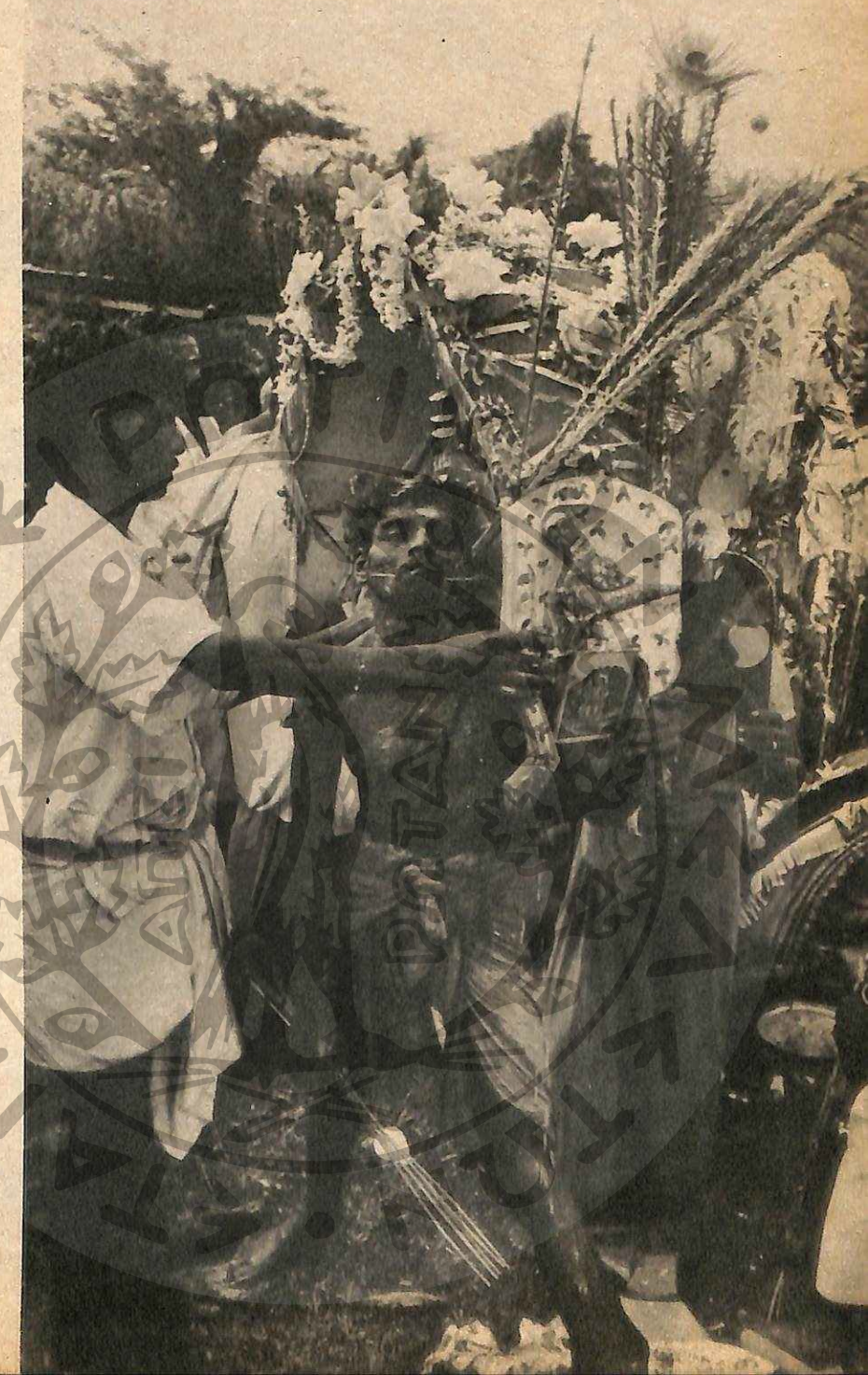
Οί προσκυνηταί έστηναν τέντες ή ξάπλωναν σε κουβέρτες στις όχθες του ποταμού. Για όσους δέν μπορούσαν νά άνεθούν τά σκαλοπάτια του απόκρημνου θράχου, είχε μεταφερθή μιά είκόνα του Θεού στην πεδιάδα. Την μετέφεραν πάνω σ' ένα άνοιχτό άμάξι που τó έσερναν δυο ντουόροι ταύροι.

"Όταν έπεσε τó σούρουπο ό τόπος άρχισε ν' αδειάζει. Μερικά νταούλια όμως εξακολουθούσαν νά χτυπούν ακόμα. Τή νύχτα δέν είχε μείνει κανείς σχεδόν.

Ο πελώριος θράχος, όλομύναχος, έδέσποζε του τοπίου.

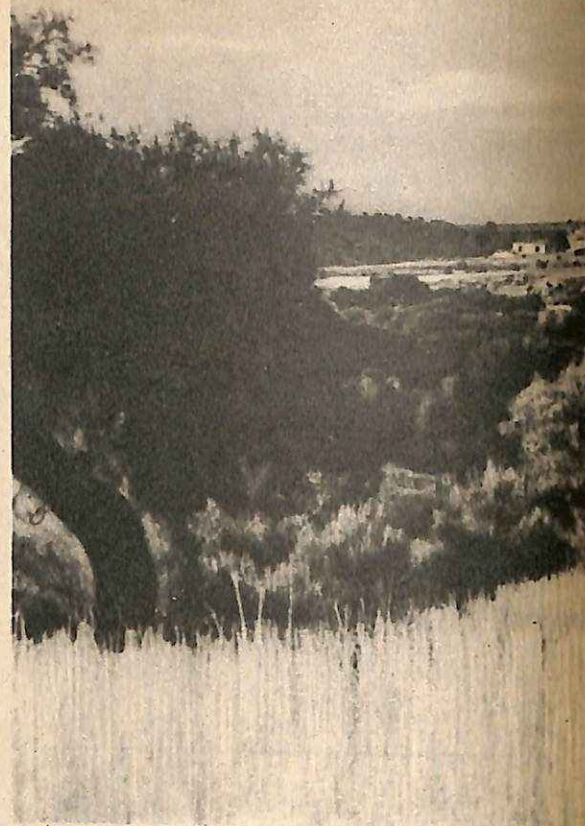
Φωτ. Peter Anderson - Camera Press

ΕΝΑΣ ΠΙΣΤΟΣ, ΜΕ ΤΟ «ΚΑΒΑΝΤΙΣ», ΠΟΡΕΥΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΑΟ

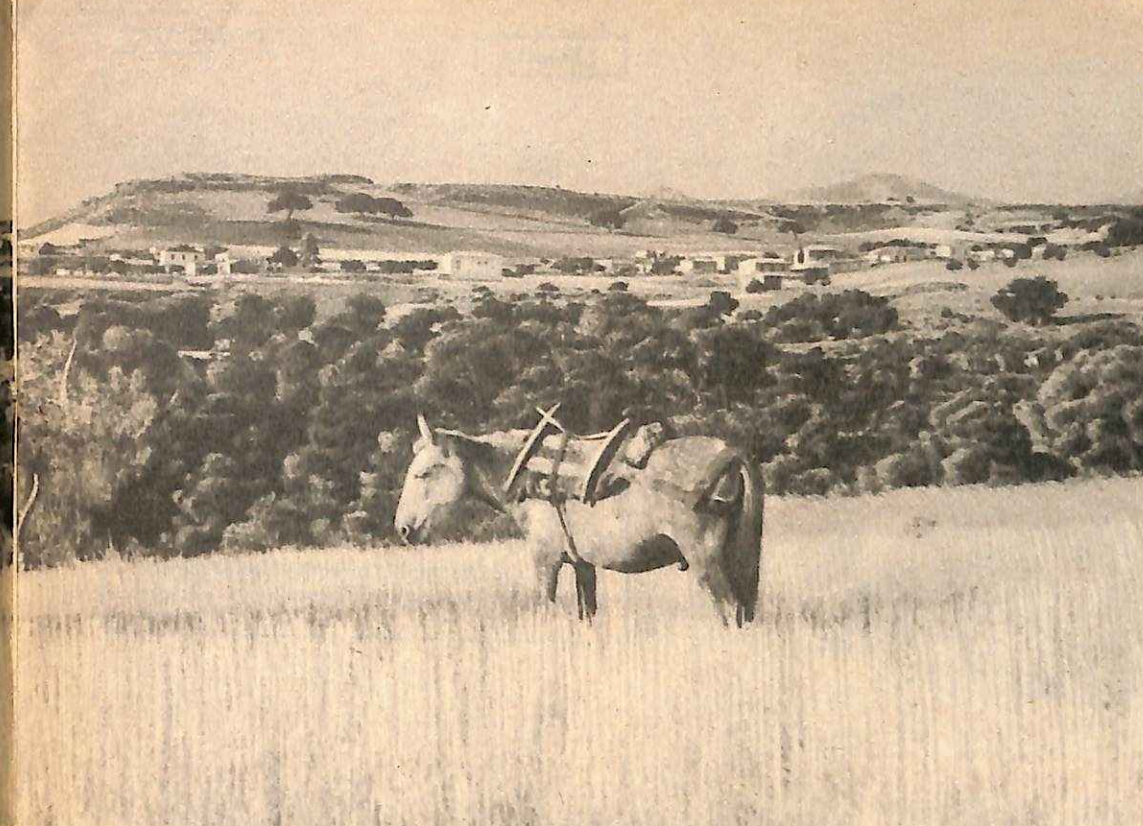

ΙΣΘΜΙΑ

Ξεδάβεται τό περίφημο
τέμενος του Ποσειδῶνος

ΤΟ ΧΩΡΙΟ «ΒΡΥΣΗ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ» ΣΤΗΝ ΙΣΘΜΙΑ.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΣΠΙΤΑΚΙΑ ΤΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΟΙ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΟΥ ΣΙΚΑΓΟΥ

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΘΜΙΑ (ΧΤΙΣΜΑ Δ' ΑΙΩΝΟΣ)

Τὰ Ἴσθμια ἦταν ἡ τρίτη σὲ ἐπισημότητα πανελλήνια πανήγυρις τῆς ἀρχαιότητος—ὕστερα ἀπὸ τὰ Ὀλύμπια καὶ τὰ Πύθια—καὶ ἐωρτάζοντο, κάθε τρία χρόνια, με ἀγῶνες ἀθλητικούς, ἱππικούς καὶ μουσικούς. Ὑπῆρξαν ὁμῶς καὶ ἐποχές πού οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ τοῦ Ἴσθμου τῆς Κορίνθου ἐπαίρναν γενικώτερη σημασία γιὰ τὸν Ἑλληνισμό. Πράγματι, στὸ στάδιο τῆς Ἰσθμίας οἱ Ἕλληνες ἀνεκήρυξαν κατὰ τὸ 336 π.Χ. τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον ἀρχιστράτηγό τους στὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν Περσῶν. Ἐξ ἄλλου, στὰ Ἴσθμια τὸ 196 π.Χ. ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Τίτος Φλαμίνιος ἀνεκήρυξε ὡς «αὐτόνομος» τὴν ἑλληνικὴ πόλιν καὶ ἀργότερα, μετὰ Χριστόν, σ' αὐτοὺς πάλι τοὺς ἀγῶνες ἐδείξε τὴν προτίμησί του ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Νέρων, ὅταν θέλησε νὰ δείξῃ ὅτι ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν «ἐλευθερίαν» τῶν Ἑλλήνων.

Οἱ ἀγῶνες τῶν Ἰσθμίων ἐγίνοντο πρὸς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος, πού, ὅπως ἀναφέρει ἡ μυθολογία, εἶχε φιλονικήσει με τὸν Ἥλιο γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν κυριότητα τῆς Κορίνθου. Ὑπάρχει ὁμῶς καὶ ἡ ἀποψη ὅτι τὰ Ἴσθμια εἶχαν καθιερωθῇ στὴν ἀρχὴ σὰν ἐπικήδειοι ἀγῶνες, ἀπὸ τότε πού ὁ βασιλεὺς τῆς Κορίνθου Σίσυφος ἔθαψε με μεγάλες τιμὲς τὸν ἀνεψιὸ τοῦ Μελικέρτη. Τὸν πένθιμο χαρακτήρα τῶν Ἰσθμίων ἀποδεικνύει καὶ ἡ δράβευσις με...σέλινα ἐκεῖνων πού νικούσαν στοὺς ἀγῶνες. Πάντως ἡ λατρεία τοῦ Ποσειδῶνος στὴν Ἰσθμία ἦταν συσχετισμένη με τὴν λατρεία τοῦ Παλαίμονος. Ἐνα παρεκκλήσι τοῦ δευτέρου βρισκόταν μέσα στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος.

Τὰ κυριώτερα ἀρχαῖα μνημεῖα στὴν περιοχὴ τῆς Ἰσθμίας ἦσαν ὁ ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ στάδιο καὶ τὸ θέατρο, πού ἔπαθαν μεγάλη καταστροφὴ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ (527-565), ὅταν γιὰ τὴν ἐξασφάλισι τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴς τῶν βαρβάρων ὁ ἀρχιτέκτων Βικτωρίνος ἐπιδιόρθωσε τὸ τεῖχος τοῦ Ἰσθμοῦ, ἀπὸ τὸ Σαρωνικὸ ὡς τὸν Κορινθιακὸ κόλπο, καὶ συμπεριέλαβε σ' αὐτὸ καὶ ἕνα ὀχυρωματικὸ περίβολο. Ὁ ὀχυρωσις τοῦ Ἰσθμοῦ εἶχε γίνῃ καὶ στοὺς προχριστιανικοὺς αἰῶνες, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Ξέρξη οἱ Ἕλληνες ἐπῆραν τὴν ἀπόφασιν νὰ τευχίσουν τὸν

Ἰσθμὸ γιὰ νὰ ἐξασφαλισθοῦν στὴν Πελοπόννησο. Ὁ σύγχρονος τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἱστορικὸς Προκόπιος στὴν «Περὶ κτισμάτων πραγματείαν» του (273) ἀναφέρει «τὸν Ἰσθμὸν ὅλον ἐν τῷ ἀσφαλεῖ τευχίσαστο, ἐπεὶ αὐτοῦ τὰ πολλὰ κατεπιπύκκει».

Ὁ ὀχυρωματικὸς περίβολος, πού εἶχε συμπεριληφθῇ στὸ τεῖχος τοῦ Ἰσθμοῦ κατὰ τὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ, εἶχε τὴν περιεργὴ τύχη πρὶν ἀπὸ 70 περίπου χρόνια, ὅταν ξένοι ἀρχαιολόγοι ἔκαναν ἀνασκαφὲς στὴν Ἰσθμία, νὰ θεωρηθῇ σὰν περίβολος τοῦ περιφήμου ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἡ πλάνη αὕτη εἶχε ἐπικρατήσῃ ἐπὶ πολλὰ χρόνια ἕως τὸ 1932, καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ διέβλια πού ἔκαναν ἕως τότε λόγο γιὰ τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα τῆς Ἰσθμίας προσδιόριζαν τὰ ἐρείπια τοῦ ὀχυρωματικοῦ περιδούλου πού ἦταν κτίσμα τοῦ Ἰουστινιανοῦ, σὰν ἐρείπια τοῦ περιφήμου τεμένους τοῦ Ποσειδῶνος. Τὴν πραγματικὴ ταυτότητα τοῦ Ἰουστινιανίου φρουρίου προσδιόρισαν οἱ ἀρχαιολόγοι τῆς Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1932 καὶ τὸ 1933. Τότε οἱ ἴδιοι ἔκαναν καὶ δοκιμαστικὲς ἀνασκαφὲς γιὰ νὰ βροῦν τὰ ἐρείπια καὶ τοῦ πραγματικοῦ τεμένους τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀπὸ ἀναποδιὰ τῆς τύχης οἱ Βρεταννοὶ ἀρχαιολόγοι ἀφῆκαν τότε δοκιμαστικὴ τάφρο ἐπάνω ἀκριβῶς ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, ἀλλὰ δὲν ἔτυχε νὰ βροῦν τίποτε, καὶ γι' αὐτὸ διέκοψαν στὸ σημεῖο αὐτὸ τὴν ἐρευνὴν τους χωρὶς ἀποτέλεσμα γιὰ νὰ ξαναδοκιμάσουν σὲ ἄλλα σημεῖα τῆς περιοχῆς. Ἔτσι, οἱ ὑποθέσεις γιὰ τὴν θέσι τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος στὴν Ἰσθμία ἔμεναν ἐντελῶς ἀστήρικτες ἕως τὸ 1952, ὅποτε ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σικάγου, κ. Ὁσκάρ Μπρονήρ, κατάρθωσε νὰ βρῇ τὰ πρῶτα ἴχνη τοῦ περιφήμου ναοῦ, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποῦ ἐγίνοντο οἱ ἀγῶνες τῶν Ἰσθμίων.

ΠΩΣ ΤΟΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ

Ὁ περιηγητὴς τοῦ 2ου μ.Χ. αἰῶνος Παυσανίας, περιγράφοντας τὰ μνημεῖα τῆς Ἰσθμίας, χαρακτηρίζει ὡς ἀξιοθέατα τὸ θέατρο καὶ τὸ στάδιο πού εἶναι ἀπὸ

πεῦκα φυτευμένα στὴ σειρά. Ἐχοντας ἴσως ὑπ' ὄψιν τὸν τεράστιο ναὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τῶν Ἀθηνῶν—τὸ «Ὀλυμπτεῖον»—πού εἶχε μήκος 108 μέτρων καὶ πλάτος 41, ὁ Παυσανίας χαρακτηρίζει τὸν ναὸ τοῦ Ποσειδῶνος ὅχι ἀρκετὰ μεγάλο. Ὅπως ἀποδείχθηκε ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ κ. Μπρονήρ, ὁ ναὸς αὐτὸς εἶχε ἐμβαδὸν 55X25 μέτρα. Κατὰ τὴν περιγραφήν τοῦ Παυσανία, ἐπάνω ἀπὸ τὸν ναὸ τοῦ Ποσειδῶνος ὑπῆρχαν χάλκινα ἀγάλματα Τριτώνων. Στὸν πρόναο ὑπῆρχαν κατὰ τὸν 2ο μ.Χ. αἰῶνα δύο ἀγάλματα τοῦ Ποσειδῶνος, ἕνα τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ ἕνα ἄλλο πού παρίστανε τὴν Θεὰ Θάλασσαν.

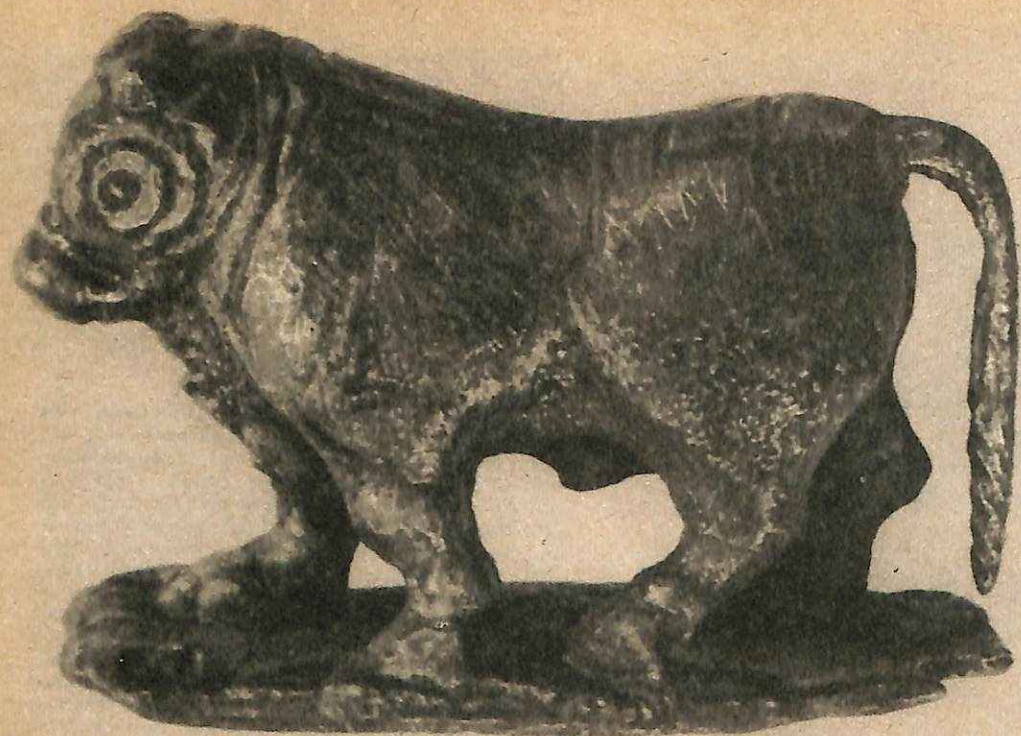
ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ναοῦ ὁ Παυσανίας εἶδε ἕνα σύμπλεγμα ἀγαλμάτων τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης, ἀπὸ χρυσὸ καὶ ἐλεφαντοστούν, ἐπάνω σὲ ἄρμα με τέσσαρα ἄλογα. Πλάι στὰ ἄλογα τοῦ ἁρματος εὐρίσκοντο δύο Τρίτωνα. Στὸ ἴδιο σύμπλεγμα ἀνῆκε καὶ ἀγαλμα πού παρίστανε τὸν Παλαίμονα σὰν παιδὶ ὄρθιο ἐπάνω σὲ δελφίνι. Στὸ δάθος τοῦ συμπλέγματος αὐτοῦ ὑπῆρχε ἀνάγλυφον παράστασις τῆς Θάλασσας πού σηκώνει μιὰ μικροῦλα, τὴν Ἀφροδίτη, ἀνάμεσα σὲ Νηρηίδες. Στὸ ἴδιο δάθος ὑπῆρχαν καὶ ἀνάγλυφα τῶν Δισκοῦρων, πού ἐθεωροῦντο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους προστάτες τῶν πλοίων καὶ τῶν ταξιδιωτῶν. Τὸ σύμπλεγμα αὐτὸ ἦταν ἀπὸ χρυσὸ καὶ ἐλεφαντοστούν καὶ εἶχε ἀφιερωθῇ στὸν ναὸ ἀπὸ τὸν Ἡρώδη τὸν Ἀττικὸ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα, ὁ Παυσανίας ἀναφέρει ὅτι μέσα στὸν ναὸ τοῦ Ποσειδῶνος ὑπῆρχαν κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἀγάλματος τῆς Γαλήνης, τῆς Θάλασσας καὶ ἐνὸς τέρατος πού ἦταν συνδυασμὸς ἀλόγου καὶ κήτους, καθὼς καὶ τοῦ Βελλεροφόντη, τοῦ Πηγάσου καὶ τῆς μητέρας τοῦ Παλαίμονος—Μελικέρτου Ἰνούς. Ἀπὸ

ΕΠΑΝΩ: ΓΛΥΠΤΙΚΟ ΡΕΙΘΡΟ ΤΗΣ ΣΤΕΦΗΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ. ΚΑΤΩ: ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ

ΙΣΘΜΙΑ

ΤΡΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἰσθμίας, πού ἐγίναν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Ἀμερικανοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀρχαιολογίας κ. Ὁσκαρ Μπονιέρ. Ἀριστερά: Χάλκινος ταῦρος τοῦ ΣΤ' π. Χ. αἰῶνος —ἀφιέρωμα πιστοῦ στὸν Ποσειδῶνα. Ὁ ταῦρος, ὡς γνωστὸν, ἦταν τὸ ἱερὸ ζῷο τοῦ θεοῦ τῆς θάλασσας. Στὴ μέση: Πέτρινος «ἀλτήρ» πού χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἀθληταὶ —δρομεῖς καὶ ἄλται— κατὰ τὰ «Ἰσθμια» γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὴν ὁρμή τους. Κάτω: Ἑλληνικὸ λουτρό σπιτιοῦ, τοῦ Δ' π. Χ. αἰῶνος, πού ἀποκαλύφθηκε πρόσφατα στὴν τοποθεσίᾳ «Ράχη».

τὸν ναὸ τοῦ Ποσειδῶνος, πού καταστράφηκε ἐντελῶς ὅταν ὁ φανατικὸς διῶκτης τῆς εἰδωλοατρείας Ἰουστινιανὸς ὠχύρωσε μὲ τείχος καὶ φρούριο τὸν Ἰσθμὸ, βρέθηκαν ἀπὸ τὸ 1952 ἕως περὺ πολλὰ ἐρείπια ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Ὁσκαρ Μπονιέρ, πού διευθύνει τὶς ἀνασκαφές τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σικάγου στὴν Ἰσθμία.

Ο ΑΡΧΑΪΚΟΣ ΝΑΟΣ

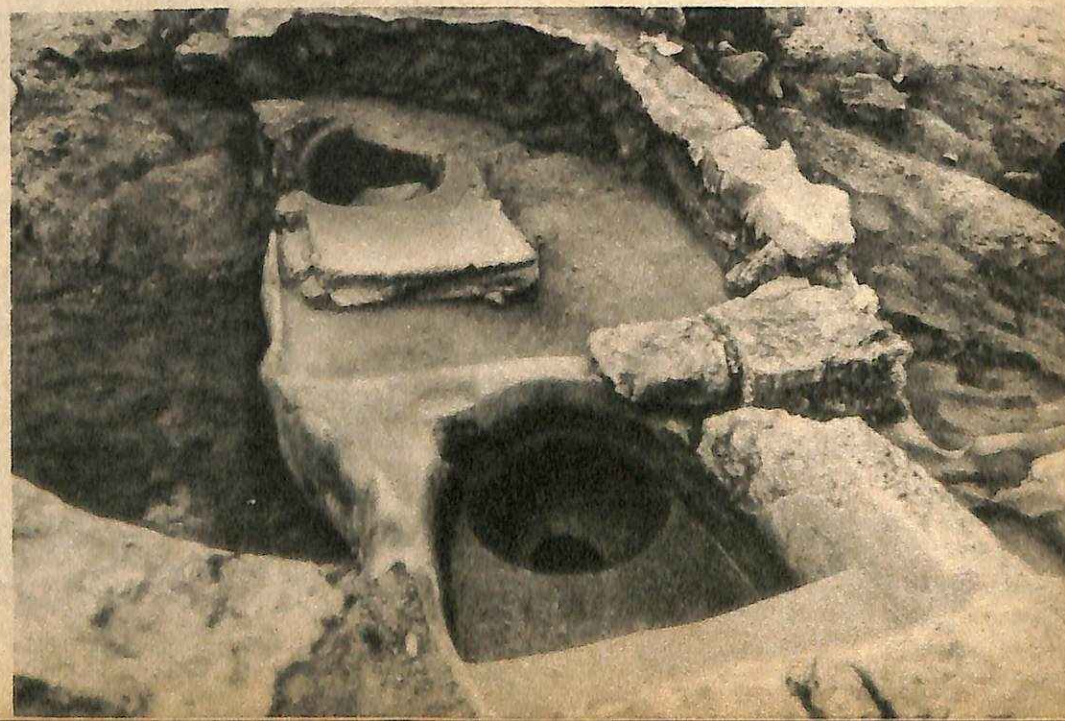
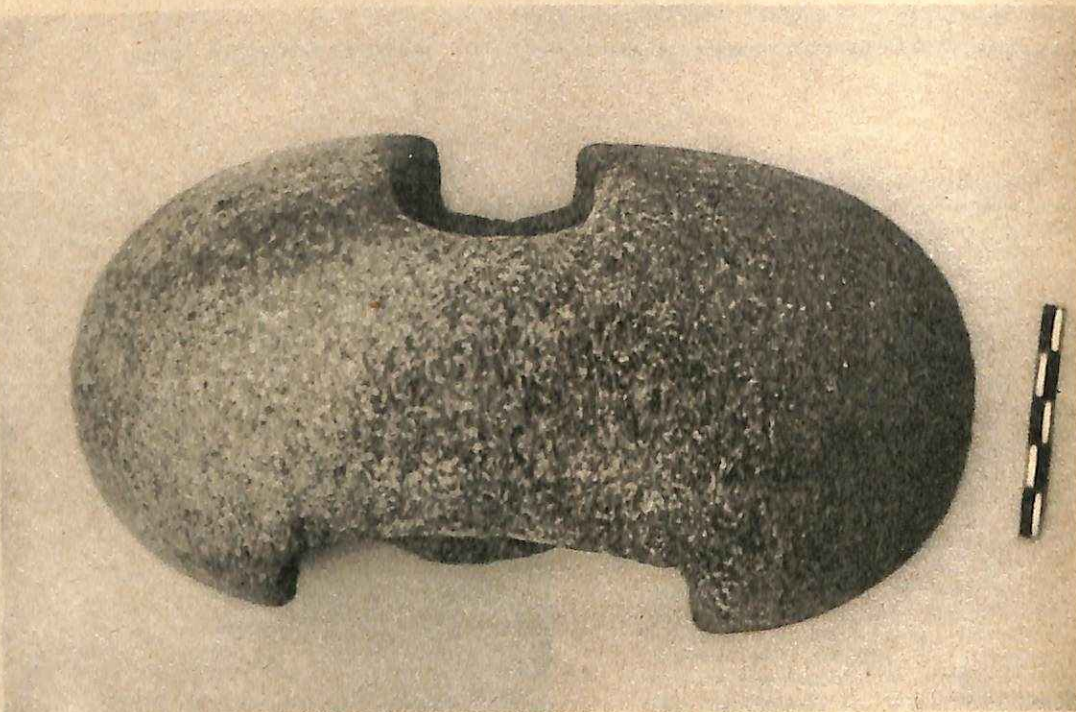
Σύμφωνα μὲ τὰ δεδομένα τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ κ. Μπονιέρ, τὰ ἀρχαιότερα ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, πού βρέθηκαν ἕως τώρα, ἀνήκουν στὸ ἔτος 600 πρὸ Χριστοῦ. Ὁ ἀρχαῖος αὐτὸς ναὸς κτίσθηκε ὅταν τὴν ἐξουσία στὴν Κόρινθο εἶχαν οἱ Κυψελῖδαι. Εἶχε μήκος περίπου 40 μέτρων. Ἀπὸ ἀρισμένα εὐρήματα τοῦ κ. Μπονιέρ, κάρβουνα, στάχτες καὶ λυωμένα χάλκινα ἀγαλματάκια, δαγίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀρχαῖος αὐτὸς ναὸς κατεστράφη ἀπὸ μεγάλη πυρκαϊά, πού ἀναψαν πιθανῶς οἱ Πέρσες τοῦ Ξέρξη.

ΝΕΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ ΝΑΟΣ

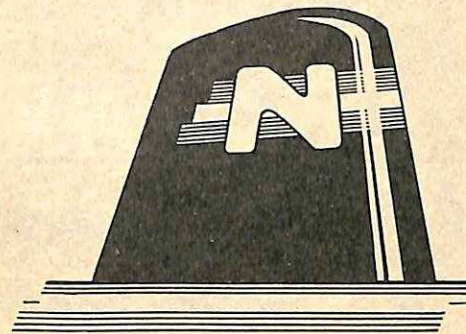
Ἐπάνω στὰ ἐρείπια τοῦ πυρποληθέντος ναοῦ, κατὰ τὰ συμπεράσματα τοῦ κ. Μπονιέρ, χτίσθηκε περὶ τὸ 465 π.Χ. καινούργιος μεγαλοπρεπὴς ναὸς δωρικοῦ ρυθμοῦ μὲ διαστάσεις 55X25 μέτρα. Τὰ ἐρείπια τοῦ κλασικοῦ αὐτοῦ ναοῦ δείχνουν ὅτι τὰ γλυπτά του ἦταν ἴσης καλλιτεχνικῆς ἀξίας μὲ τὰ γλυπτά τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς στὴν Ὀλυμπία. Ἡ στέγη του φαίνεται ὅτι ἦταν ὀλομόρμαρη. Ὁ ναὸς αὐτὸς ἔπαθε σημαντικὴ καταστροφή κατὰ τὸ 394 π. Χ. πάλιν ἀπὸ πυρκαϊά. Ὁ Ξενοφὼν ἀναφέρει στὰ «Ἑλληνικά» του (Δ', 5, 4) ὅτι οἱ στρατιῶτες τοῦ βασιλιά τῆς Σπάρτης Ἀγησιλάου εἶδαν ἀπὸ τὰ ὑψώματα πού εἶναι πάνω ἀπὸ τὸ σημερινὸ Λουτράκι τὸν ναὸ νὰ καίεται. Ἡ μερικὴ αὕτη καταστροφὴ τοῦ ναοῦ ἐπιδιωρθώθηκε μετὰ τὸ 350 π.Χ.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΣΙΣΥΦΟΥ

Ὁ Σίσυφος, πού καθιέρωσε σύμφωνα μὲ μιὰ παράδοσιν τοὺς ἀγῶνες τῶν Ἰσθμίων πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνεμιοῦ τοῦ Μελικέρτη—Παλαίμονος ἦταν γιὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἑνορέτης καὶ ἔχτισε τὴν ἀρχαιότερη πόλιν τῆς Κορίνθου, τὴν Ἐφύραν, ὅπου ἔγινε βασιλιάς. Ἐπειδὴ ὁ Ἰσθμὸς ἐξυπηρετοῦσε τὸ ἐμπόριο, ὁ βασιλιάς τῆς περιοχῆς θεωρήθηκε φιλοκερδὴς καὶ ὁ Σίσυφος ἐξαπατηρήθηκε ὡς ἐπιτήδειος, πονηρὸς καὶ ὑπόουλός. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ μυθολογία ἀναφέρει ὅτι στὸν Ἀδὴ εἶχε καταδικασθῇ νὰ κυλᾷ διαρκῶς πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ ἓνα μεγάλο βράχο, πού ἔπεφε πάλιν πρὸς τὰ πίσω ὅταν κόντευε νὰ τὸν τοποθετήσῃ ἐκεῖ πού ἐπεζῴωκε. Ὁ κ. Μπονιέρ ἔχει τὴν ἐλπίδα ὅτι μέσα στὸ τέμενος τοῦ Ποσειδῶνος θὰ κατορθώσῃ νὰ βρῇ καὶ ἵχνη κτίσματος προγενεστέρου τοῦ ἀρχαικοῦ ναοῦ. Δὲν ἀποκλείεται μάλιστα νὰ βρεθοῦν μέσα στὸ ἴδιο τέμενος καὶ ἵχνη τῆς λατρείας πού ἐτελεῖτο στὴν ἴδια θέσιν καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Σισύφου.

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

ΝΙΑΡΧΟΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΩΝ

Αὐτοὶ οἱ μικρόσωμοι Ἕλληνες!
Ἦταν τὸ στερεότυπο «λάιτ μοτίβ» κάθε περιγραφῆς ἀπὸ ξένο θαυμαστή μας τῶν γεγονότων τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους.
Ἱστορία παλιά, χιλιετηρίδων! Ἱστορία ἀτόμων καὶ ἱστορία ράτσας, πού δρέθηκε σφηνωμένη στὸ πιὸ πολυσύχναστο σταυροδρόμι τῶν μεγάλων ἀνταγωνισμῶν.

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΜΥΘΟΣ

Δυὸ ὀνόματα, στὰ τελευταῖα αὐτὰ μεταπολεμικὰ χρόνια, πληροφοροῦν κάθε τόσο τὴν παγκόσμια κοινὴ γνώμη, πὼς ἡ Ἑλληνικὴ Ὀδύσσεια δὲν τέλειωσε μὲ τὴν ἐπιστροφὴ ἐκείνῃ τοῦ Ὀδυσσεῆα στὴν Ἰθάκη.

Εἶναι τὰ ὀνόματα τοῦ Σταύρου Νιάρχου καὶ τοῦ Ἀριστείδη Ὠνάση, κ' εἶναι πίσω τους κάμποσα ἄλλα, δυναστεῶν ὀλόκληρων, ἑλληνικῶν δυναστεῶν τῆς διεθνούς πλοιοκτησίας, Γουλιέλμους, Κουλουκουνηδες, Ἐμπεϊρίκοι, Λιβανοί, καὶ χθές, καὶ προχθές, τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι!

Ὁ τελευταῖος, ὁ νεώτερος, ὁ Σταῦρος Νιάρχος. Μὲ τὰ ἴδια γνωρίσματα τῆς ἀνήσυχης φυλῆς — μὲ τὸ ἴδιο «δαιμόνιο» μέσα του, πού ἔφερε τόσους ὡς σήμερα στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος. Κι ὁ μῦθος πάντοτε ὁ ἴδιος.

Ἐδῶ: ἡ Ἑλλάδα, ἡ ἀγέραστη αὐτὴ Πηνελόπη, μὲ τὴν πατροπαράδοτη ρόκα τῆς, μὲ τοὺς ἀπίθανους ἀρπακτικούς μνηστῆρες πού τὴν τριγυρίζουν. Καὶ μακριά: οἱ ξενητεμένοι τῆς, νὰ παλεύουν μὲ Κύκλωπες καὶ μὲ Κίρκες!

Τί σημασία ἔχει ἂν ἄλλαξαν τὰ ὀνόματα! Ἦν ἂν τὸ πεδίο τῆς ἀρχαίας ὀδυσσειακῆς δραστηριότητος ἦταν τὸ Αἰγαῖο καὶ τὸ Ἴόνιο, ἐνῶ τῆς σημερινῆς οἱ πέντε ὠκεανοί! Καμμιά! Ὅλα αὐτὰ εἶναι λεπτομέρειες, πού δὲν ἀλλοιώνουν κατὰ τίποτε τὰ οὐσιαστικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ αἰώνιου μύθου. Ὁ μῦθος συνεχίζει τὴν ἐκπληκτικὴ διαδρομὴ του.

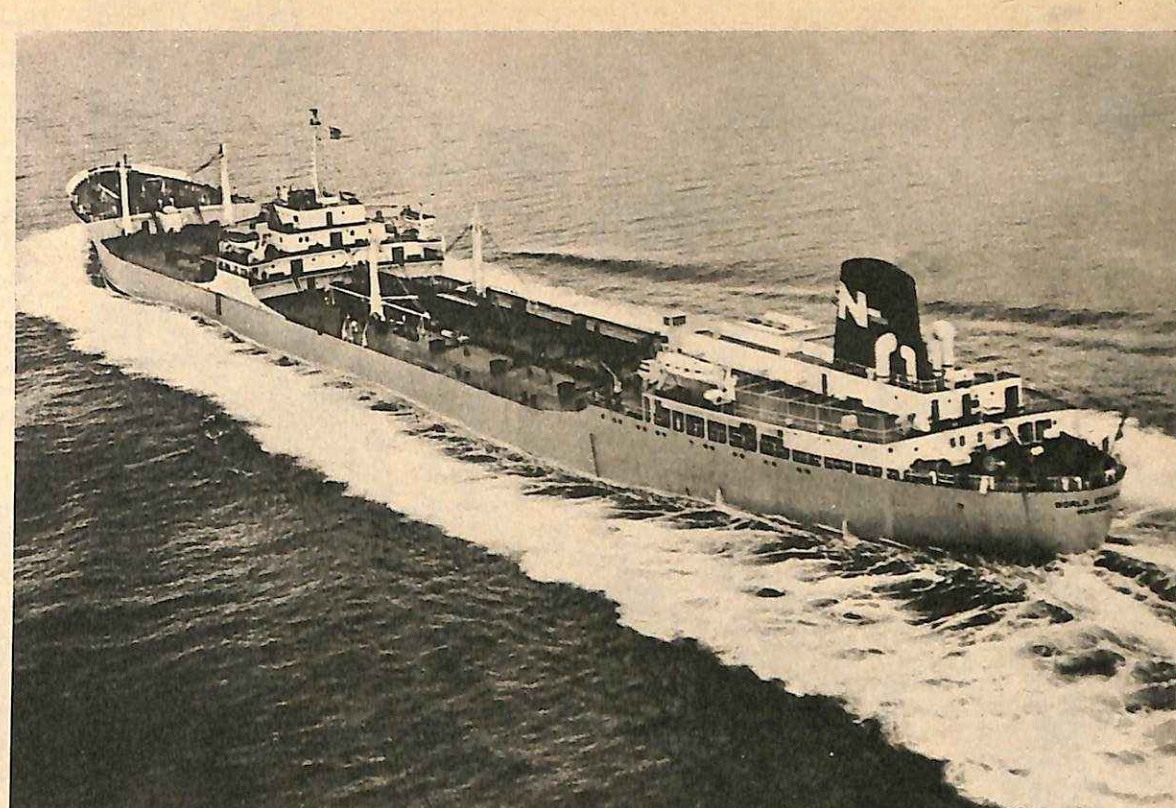
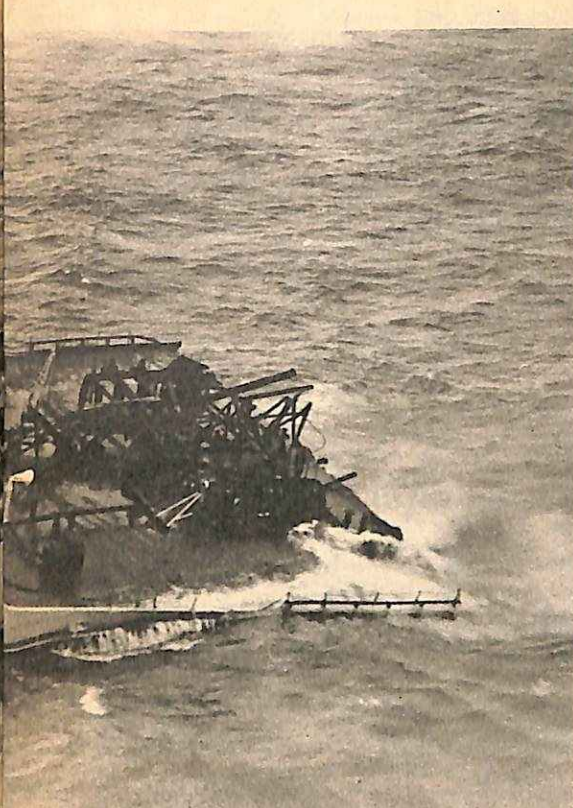
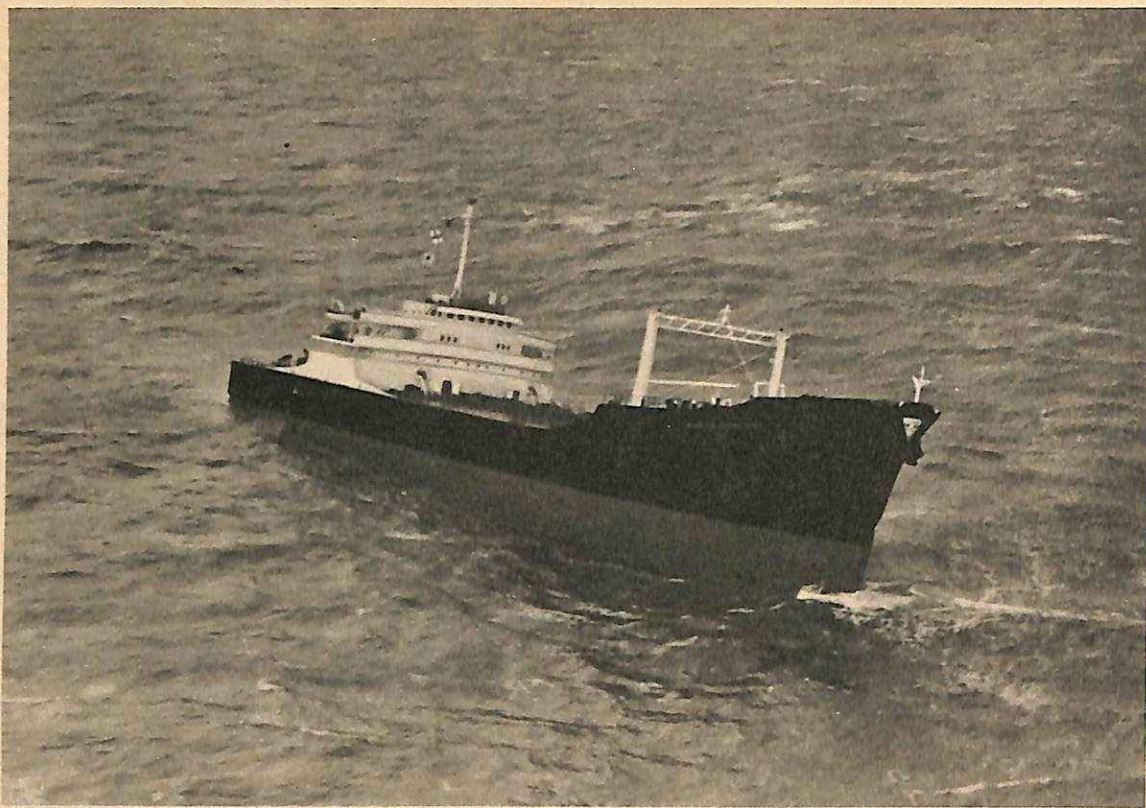
Ἄν ἐνίκησε κι ἂν ἐγύρισε ὁ Ὀδυσσεύς, δὲν ἐνίκησε γιὰτὶ ἦταν δυνατότερος ἀπὸ τὸν Πόλυφημο, οὔτε, βέβαια, πρὸ γοητευτικὸς ἀπὸ τὴν Κίρκη. Μόνο γιὰτὶ κατεῖχε τὸ μυστικὸ καὶ τὸ ἀήτητο ὄπλο: Τὸ πνεῦμα! Καὶ τὸ πνεῦμα δὲν εἶναι ἐπώνυμο. Εἶναι ἀνώνυμο. Εἶναι ὁ Ὅτις, δηλαδή ὁ Κανείς, πού μιλά καὶ συσταίνεται ἀπρόσωπα μέσα στὸ κυκλώπειο ἄντρο.

Εἶναι ὁ μικρόσωμος αὐτὸς Ἕλληνας, πού μὲ τὰ κριτήρια τῆς στενῆς λογικῆς τῶν μέσων ἀνθρώπων, πρέπει, κατ' ἀναπόδραστη ἀνάγκη, νὰ φαγωθῇ ἀπὸ τοὺς Πόλυφημους, πού ζοῦνε σ' ὅλα τὰ γεωγραφικὰ μήκη καὶ πλάτη, καὶ σ' ὅλες τὶς ἐποχές.

Ἡ στενὴ αὕτη λογικὴ βλέπει τοὺς Κύκλωπες νικητὲς καὶ τοὺς μικρόσωμους Ἕλληνες νικημένους.

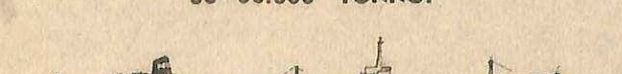
Ο ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΠΥΡ. ΝΙΑΡΧΟΣ →

ΣΤΙΣ 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1954, Η «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΜΟΝΟΙΑ»... ΚΟΠΗΚΕ ΣΤΑ ΔΥΟ, ΑΠΟ ΤΡΟΜΕΡΗ ΘΑΛΑΣΣΟΤΑΡΑΧΗ ΕΞΩ ΑΠ' ΤΙΣ ΙΡΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ! (ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ). ΔΕΞΙΑ: «Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΜΟΝΟΙΑ», ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΘΕΙ ΣΑ ΣΕ ΒΕΛΓΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ, ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΕΝ ΠΛΩ!

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΝ ΠΛΩ ΝΑΥ/ΜΕΝΑ		ΕΝ ΠΛΩ ΝΑΥ/ΜΕΝΑ	
	-		8
47.750 ΤΟΝΝΟΙ		22-20.000 ΤΟΝΝΟΙ	2
	1		1
45.500 ΤΟΝΝΟΙ		18.000 ΤΟΝΝΟΙ	-
	-		17
40.500 ΤΟΝΝΟΙ		16.500 ΤΟΝΝΟΙ	-
	1	ΦΟΡΤΗΓΑ	
39.500 ΤΟΝΝΟΙ			
	-		2
38.500 ΤΟΝΝΟΙ		19.000 ΤΟΝΝΟΙ	-
	11		3
33-30.000 ΤΟΝΝΟΙ		12.400 ΤΟΝΝΟΙ	-
	1		6
28.000 ΤΟΝΝΟΙ		11-10.000 ΤΟΝΝΟΙ	-
ΕΝ ΠΛΩ: ΣΥΝΟΛΟΝ ΤΟΝΝΩΝ 1.000.000		ΝΑΥΠΗΓΟΥΜΕΝΑ: ΣΥΝΟΛΟΝ ΤΟΝΝΩΝ 700.000	

Ο μύθος όμως, που δεν εκφράζει το περίβλημα των πραγμάτων, παρά την πεμπτούσια τους, και δλέπει πολύ βαθύτερα από την κοντόφθαλμη πεζοδρομιακή λογική, διδάσκει πώς η ιστορία δεν στεφανώνει τους γίγαντες, αλλά αυτούς τους μικρόσωμους Έλληνες, που ξεκινούνε Δαυΐδ με μιά σφεντόνα, για να καταλήξουν υπέρτιμοι κ' έξουσιασται των άκεανών.

Η εύκολη, ή φθηνή κριτική, ώνόμασε αυτό το όδυσειακό πνεύμα πανουργία! Τέτοιοι χαρακτηρισμοί όμως δεν σημαίνουν τίποτε. Το πνεύμα και οι ευστροφίες του, οι έλιγμοί του, ή δύναμη προσαρμογής και προσγειώσεως, το καταπληκτικό συνοικέσιο θεωρίας και πράξεως, δεν έχουν τίποτε να κάνουν με τα φθηνά τερτίπια της πανουργίας.

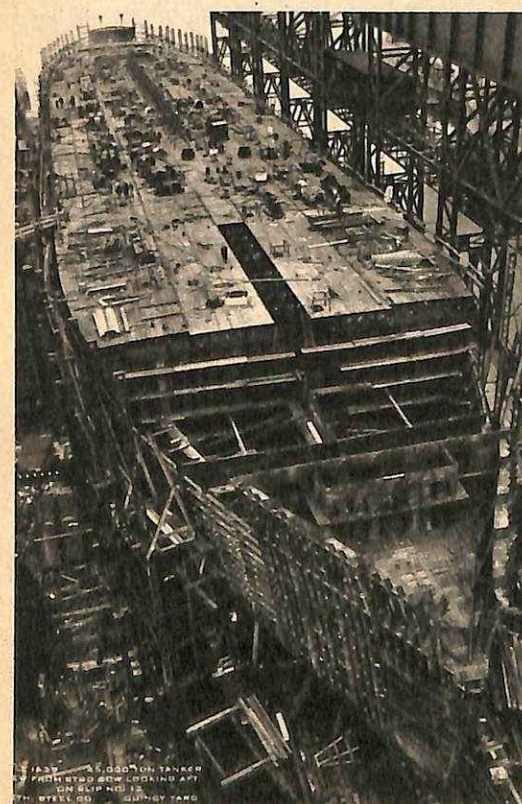
Τον τελευταίο καιρό, ο ξένος τύπος, ήμερήσιος και περιοδικός, μιλά για τον τελευταίο της λαμπρής σειράς, τον πιο «φρέσκο» της επιτυχίας: τον Σταύρο Νιάρχο. Άρθρα επί άρθρων, είδησεις έντυπωσιακές, φωτογραφίες του ανθρώπου, και φωτογραφίες των έργων του: Ο Νιάρχος προφίλ, ο Νιάρχος τρουά-κάρ, ο Νιάρχος μόνος, ο Νιάρχος με τη γυναίκα του, ο Νιάρχος με τα παιδιά του! Κι ακολουθεί ένα πλήθος φωτογραφιών των πλοίων του Νιάρχου: Φορτηγά και πετρελαιοφόρα! Πλοία κοινών διαστάσεων και πλοία γίγαντες, και το κόττερο «Κρεολή», όπου ο Νιάρχος ξεκουράζεται!

Έτσι, τ' όνομα Σταύρος Νιάρχος, παίρνει τη θέση του μέσα στη σειρά των μεγάλων ονομάτων.

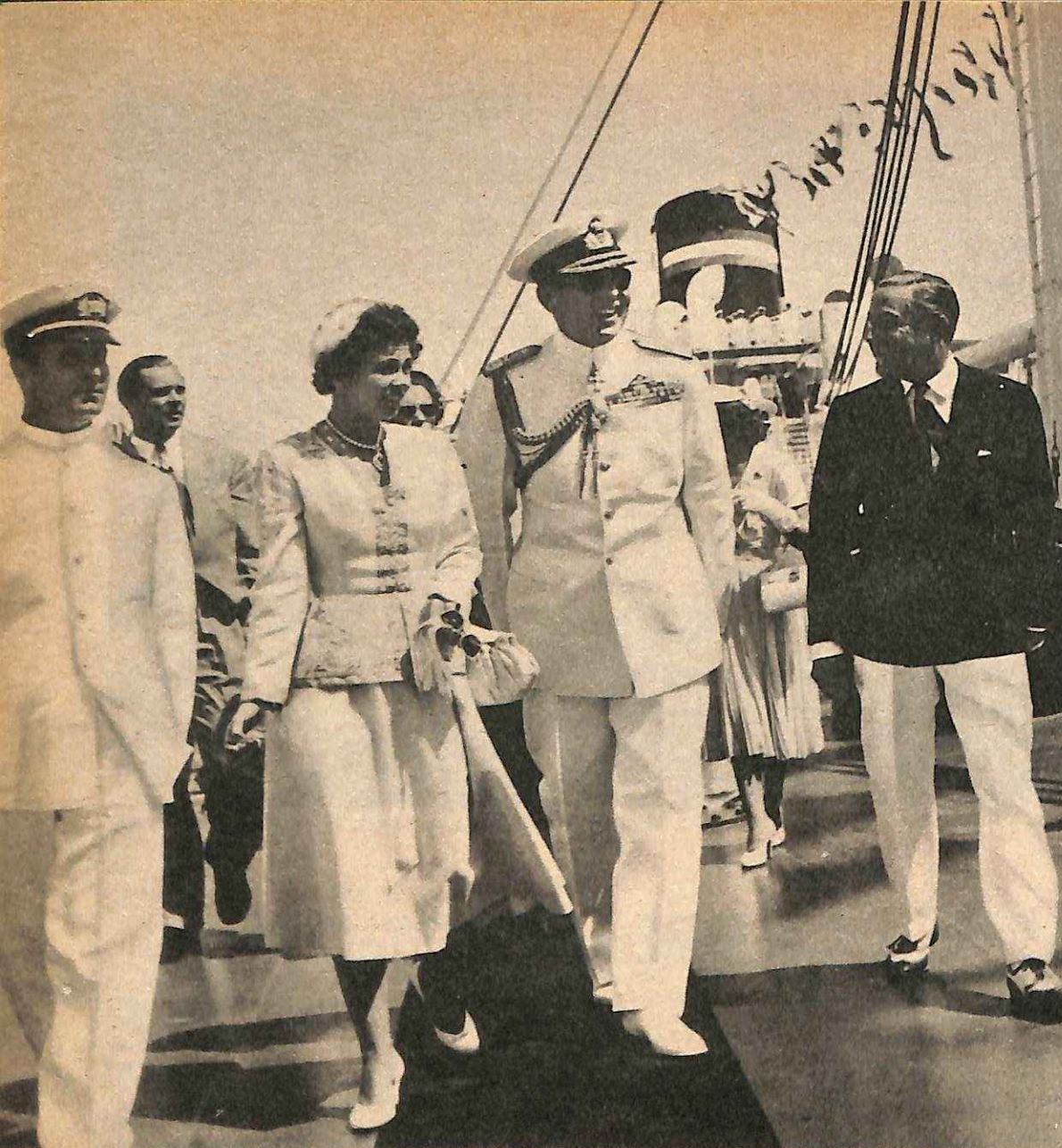
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η ιστορία ενός ανθρώπου δεν είναι: ποτέ μιά αλυσίδα τυχαίων περιστατικών. Γιατί κι όταν τα περιστατικά μοιάζουνε τυχαία, στην πραγματικότητα δεν είναι. Ένα βαθύτερο κοίταγμα αποκαλύπτει κάποιο πνεύμα συνδετικό αυτών, των δόθεν τυχαίων, και ανεβάζει στην επιφάνεια μιά ενιαία ανθρώπινη βούληση που τα κυβερνά.

Ο Νιάρχος ξεκίνησε απλά: σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Και τούτο, γιατί έπρεπε ν' ακολουθήσει κάποιον καθιερωμένο κύκλο μορφώσεως, αφού, βέβαια, εκείνο που τον ενδιέφερε, εκείνο που έκέντριζε τη φαντασία του κ' εφούντωνε το πάθος μέσα του, δεν διδάσκεται από άλλους.

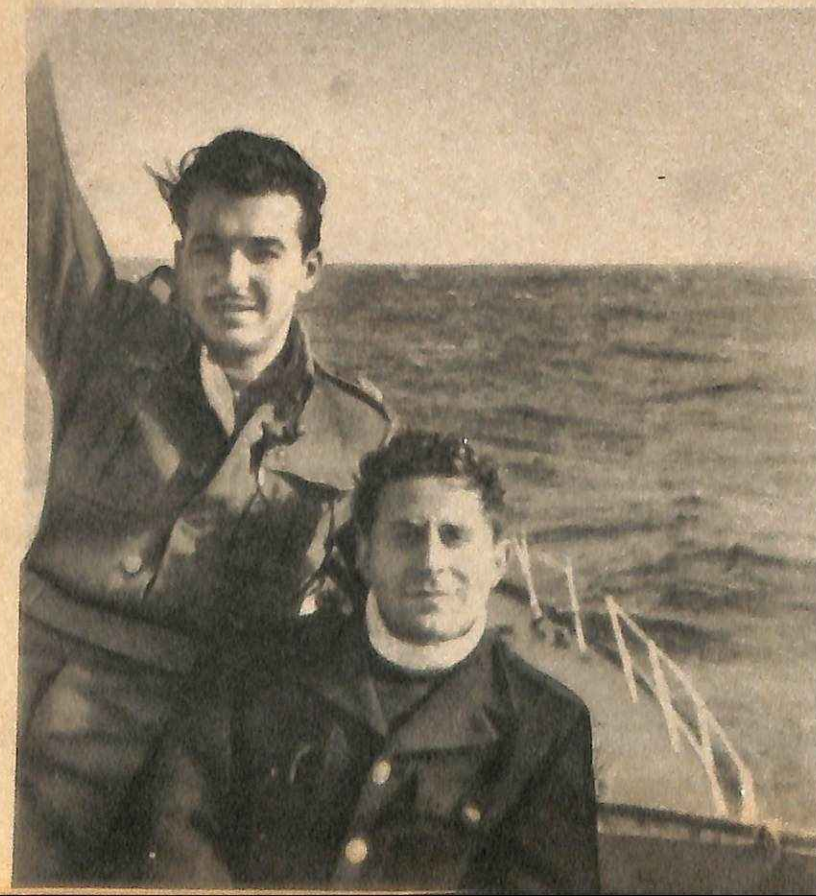

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΛΟΙΟΥ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Η «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» ΣΤΟ ΝΑΥΠΗΓΕΙΟ. ΕΠΑΝΩ: ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΦΟΡΟ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΡΜΟΝΙΑ», ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΟΡΒΕΤΤΑΣ «ΚΡΙΕΖΗΣ», ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

ΝΙΑΡΧΟΣ

Έτσι, παρατά τους ακαδημαϊκούς προσανατολισμούς και μπαίνει στη βιομηχανία αλεύρων του θείου του, του Θεόδωρου Κουμάνταρου. Κι' από κει, από τότε, από το 1930, ξεκινώντας από τις ανάγκες μιάς αλευροβιομηχανίας, συλλαμβάνει το δρόμο της προσωπικής του δραστηριότητας: Τη θάλασσα!

Δεν πήγε προς τη θάλασσα σπρωγμένος από ένα ρηχό και ρομαντικό πόθο περιπέτειας, που χαρακτηρίζει βασικά τόσους και τόσους επιχειρηματίες με ανάβαση σκέψη. Πήγε ύστερα από μελέτη και παρατήρηση:

Το κόστος της μεταφοράς των σιτηρών, που έλθεν ή αλευροβιομηχανία του Κουμάνταρου, από την 'Αργεντινή στον Πειραιά, θα ήταν πολύ χαμηλότερο, αν αυτή γινόταν με πλοία ιδιόκτητα.

Η αρχή της πρώτης αυτής ιδέας του Νιάρχου είχε μία θετική στερεότητα, γιατί ήταν σύμφωνη με το βασικό επιχειρηματικό δόγμα, ότι: πριν από τη δημιουργία μιάς επιχείρησης, πρέπει να εξασφαλισθή η αγορά καταναλώσεως. Έδω, η αγορά ήταν προεξασφαλισμένη και η επιχείρηση άτράνταχτα επιβαλλόμενη.

Έτσι, ο Νιάρχος, δεν αγόρασε πρώτα το πλοίο κ' ύστερα να μην ξέρη τί να το κάνει, παρά είχε από πριν βέβαια και θετικά τὰ φορτία του πλοίου και μετά αγόρασε το πλοίο.

Ξεκινώντας από μια τόσο θεμελιακή αρχή δεν είναι διόλου εκπληκτικό το πώς και το γιατί ο Σταύρος Νιάρχος έφτασε εκεί που έφτασε.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Η επιτυχία του στην αγορά και στην εκμετάλλευση του πρώτου φορτηγού πλοίου που κουβαλούσε σιτηρά από την 'Αργεντινή στον Πειραιά στάθηκε και η πρώτη του μύηση στην πλοιοκτησία.

Ο Νιάρχος δεν χρειαζότανε μεγαλύτερη.

Κάνει στροφή ένθεν ήνα μοιρών κι ο προσανατολισμός του προς την πλοιοκτησία γίνεται οριστικός. Η βιομηχανία δεν τον απασχολεί πιά. Όταν ξεσπάει ο πόλεμος, βρίσκεται να ελέγχει περισσότερα από μισή δωδεκάδα φορτηγά.

Καλείται ως σηματοφόρος στις τάξεις του 'Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού, και προσέρχεται, και ταξιδεύει με νηοπομπές στον 'Ατλαντικό.

ΦΩΤΟΤΥΠΙΑ ΤΗΣ ΕΥΦΗΜΟΥ ΜΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙ ΤΟΥ

Έμφανης ευφάνταστης

Μ.η Διαλαχι 46.

Είς τὴν ἀπερχόμενου διὰ τὰς ἐλευθερίας
πολεμικοῦ νέου κοινῆς, σηματοφόρου
στὰς τὴν ΝΙΑΡΧΟΥ, ἐμφανῶς τὴν ἑλπίδα
καὶ ἐλπίδα καὶ εὐχόμενος διὰ τὰς μετὰ
τὴν, ἐρμηνεύοντας, προσδοκῶν καὶ φιλοφρονέων
προσπερθεῖς ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἡλὴ καὶ
τὴν παρὰ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν καὶ τὴν
ρεῖαν τὴν ἐν τὴν ἡλὴ. Εὐχόμενος τὴν καλὴν
Τύχην εἰς τὴν νέαν ὑπηρεσίαν. ΜΕΘΗΛ 3 Δεκεμβ. 1943.

Κυβερνήτης

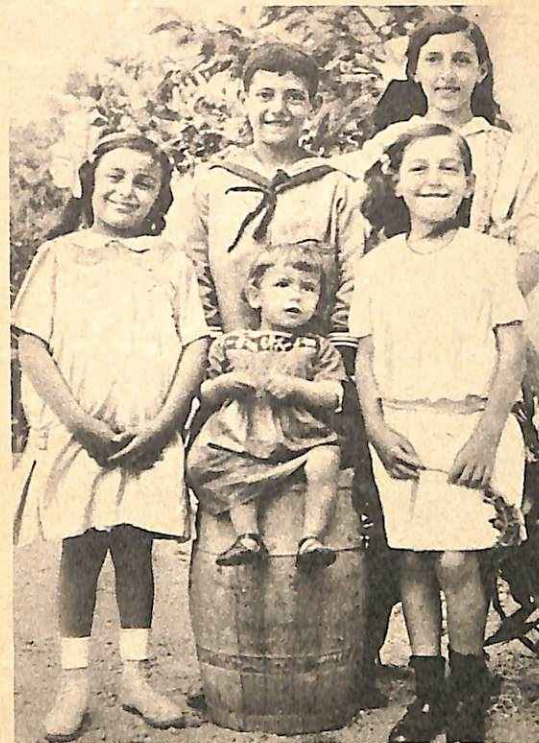

Υπάρχον

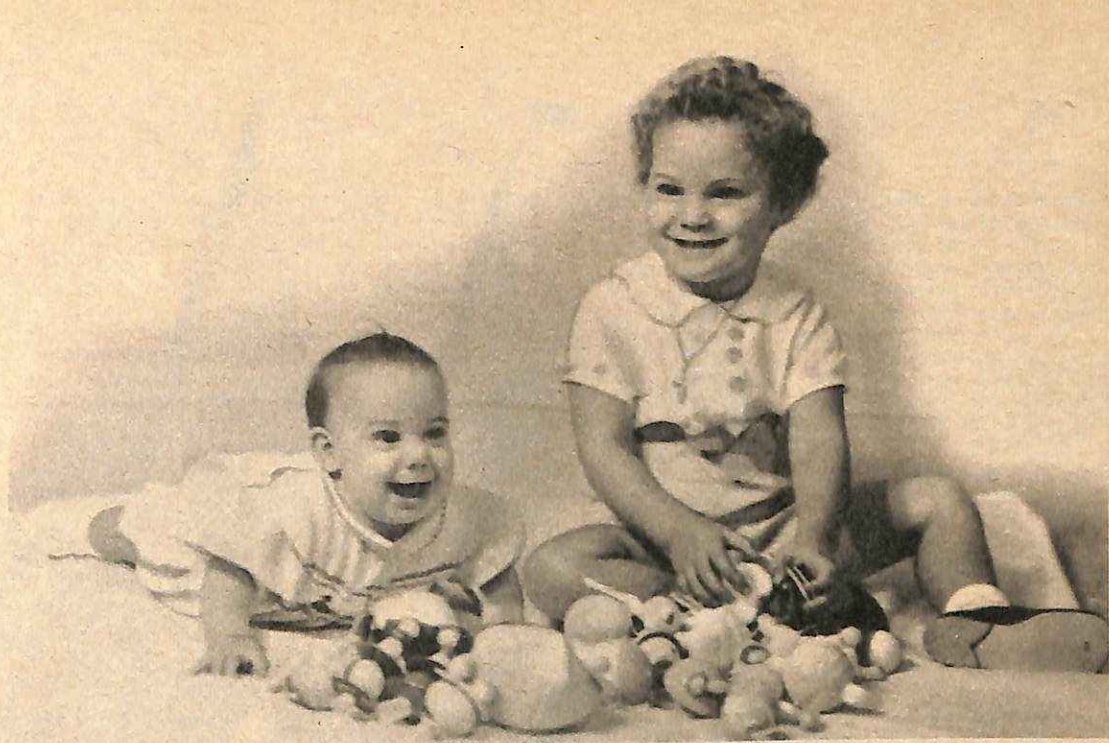
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Μ.η
Δ.η
Ν.η
Β.η
Ε.η
Σ.η

ΚΙΟΣ ΔΙΑΡΧΟΥ

ΣΕ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ, ΜΕ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΕΣ ΤΟΥ

ΤΑ ΔΥΟ ΑΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΙΑΡΧΟΥ: Ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ, ΤΡΙΣΗΜΙΣΥ ΕΤΩΝ, ΚΑΙ Ο ΣΠΥΡΟΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

όταν ένα και μόνο τέτοιο ταξίδι, την ώρα της μεγαλύτερης έντασης του υποδρυχιακού πολέμου, ήταν δεινή περιπέτεια.

Ο Νιάρχος υπηρετεί, αλλά η φαντασία του καλπάζει. Την ώρα που μανιέται ο ωκεανός, την ώρα που το σκάφος απειλείται από στιγμή σε στιγμή να τιναχθή στον αέρα, και η θάλασσα γίνεται η πιο καταχθόνια περιοχή, ο Νιάρχος βλέπει, σ' αυτήν ακριβώς την περιοχή, το πεδίο της μεγαλύτερης δημιουργίας του.

Και η πίστη του Νιάρχου δεν διαψεύδεται. Όταν απολύεται, με τόσες εύφημες μνείες για τις υπηρεσίες του, πηγαίνει στη Νέα Υόρκη.

Η 'Αμερική, με τις τεράστιες πηγές πλούτου, με τον ασύλληπτο τεχνικό και βιομηχανικό όπλισμό, με την ισχυρή οικονομία της, που ο πόλεμος την έκανε ακόμη ισχυρότερη, είναι η νέα, η μεγάλη ανατέλλουσα δύναμις. Και το λιμάνι της Νέας Υόρκης γίνεται, για κείνη τουλάχιστον την πρώτη μεταπολεμική ώρα, μιά από τις μεγαλύτερες, αν όχι η μεγαλύτερη, ναυλαγορά του κόσμου.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΤΟΛΟ

Ο πόλεμος στους κοινούς ανθρώπους αφήνει μόνο δεινά. Στους νοήμονες αφήνει διδάγματα.

Ο Νιάρχος είδε την μεταπολεμική περίοδο ως περίοδο των μεγάλων μεταφορικών δυσχερειών. Ο πόλεμος είχε τρομερά κατεβάσει το διαζέσιμο διεθνές τονάζ. Πλοία βούλαξαν, άλλα μετετράπησαν σε πολεμικά μεταγωγικά, κι' ύστερα διαλύθηκαν για παλιοσίδηρα, άλλα παλαιώθηκαν, τόσος που κατάντησαν άχρηστα. Η μόνη ακτίς φωτός που διεγράφετο στον ορίζοντα ήταν τ' αμερικανικά «Λίμπερτυς» και «Βίκτορς», που έναυπήγησε κατά χιλιάδες η 'Αμερική διαρκούντος του πολέμου, και ίδιως κατά τὰ τελευταία του χρόνια.

Ήσαν όλα φορτηγά των δέκα και των ένδεκα χιλιάδων τόννων, άραγμένα και δεμένα στους μεγάλους αμερικανικούς ποταμούς. Όλοι οι έφοπισται του κόσμου περίμεναν την 'Αμερική να πουλήσει απ' αυτά. Και η αμερικανική κυβέρνηση είχε υποσχεθή να πουλήσει πράγματι, σε πλοιοκτήτες συμμάχων κρατών, που με την έγυση των κυβερνήσεών τους, θα τὰ εξάφλουσαν σε δεκαεπτὰ χρόνια, με έτήσιες τοκοχρεολυτικές καταβολές.

Αλλά οι κρατικές εκχωρήσεις αυτού του είδους γίνονται πάντα με άργο γραφειοκρατικό ρυθμό. Ο Νιάρχος θα αγόραζε από τὰ πλοία αυτά, και με τόσο μάλιστα εύνοϊκούς όρους. Αλλά δεν μπορούσε να στέκη και άπρακτος, περιμένοντας τις πωλήσεις των «Λίμπερτυς» και των «Βίκτορς».

ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΟΤΤΕΡΟ ΤΟΥ, ΜΕ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ, ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΕΦΟΠΛΙΣΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

Η ΤΡΙΚΑΤΑΡΤΟΣ ΣΚΟΥΝΑ «ΚΡΕΟΛΗ» ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΠΛΗΣΙΣΤΙΟΣ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ, ΜΕ ΠΟΜΠΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΚΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΕΝΤΑΣΕΩΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΟ ΣΤΟΛΟ ΤΟΥ ΝΙΑΡΧΟΥ

Οι περισσότεροι έφοπλισται περίμεναν. Έκείνος όχι. Άγδρασε γρήγορα ότι υπήρχε άμέσως διαθέσιμο. Μά παλιά; Παλιά!

Και με δαύτα άρχισε τις μεταφορές. Όχι μονάχα δεν ζημιώθηκε, παρά όταν ήρθε ή στιγμή της αγοράς «Λίμπερτυς» δρέθηκε πολύ πιο παρασκευασμένος και ισχυρός.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ! ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ! ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ!

Έκείνο στο οποίο ο Σταύρος Νιάρχος χρωστάει την κατοπινή μεγάλη του επιτυχία με τις μεταφορές πετρελαίων, είναι κάτι πολύ απλό: «Δεν στάθηκε λάιμαργος στο χρήμα και κοντόφθαλμος στο κέρδος.»

Βασικό. Πάνω σ' αυτό ακριβώς δοκιμάζονται όλοι. Κυνηγώντας το «άμεσο» και το «πολύ», με κοντόφθαλμο λαχανητό, χάνουν το σταθερό και άπώτερο, το στέρεο και μεγαλύτερο κέρδος.

Οι ναύλοι, για δραχμηπρόθεσμες συμβάσεις μεταφορών, ήταν πολύ ύψωμένοι. Και ή ύψωμένη αυτή στάθμη των ναύλων ήταν πολύ έλκυστική για ένα μέσο επιχειρηματία.

Ο Νιάρχος όμως είδε, ότι τέτοια στάθμη

των ναύλων δεν μπορεί να κρατηθή για πολύ. Θα πέση—κι' όταν πέση, θάναι άργά για να προσαρμοστή κανείς.

Έπωφελείται, λοιπόν, της εποχής των υπερβολικά ύψωμένων ναύλων κατά τρόπο ριζικά διάφορο από πολλούς άλλους συναδέλφους του: Έκείνη ακριβώς ή στιγμή, που οι ναύλοι της μεταφοράς πετρελαίων ήταν άστρονομικοί, ο Νιάρχος προσφέρει στις μεγάλες παγκόσμιες εταιρίες τιμές λογικές, χαμηλές. Υπό έναν όρο: οι τιμές αυτές να μην καλύπτουν ένα ή δύο μόνο ταξίδια, αλλά μακροπρόθεσμες συμβάσεις μεταφορών.

Και τότε πιά, με εγγύηση τα στερεά του τα ναυλοσύμφωνα, λυγίζει τους δισταγμούς του μεγάλου αμερικανικού πιστωτικού κεφαλαίου, παίρνει τεράστια δάνεια κι άρχίζει ένα πρόγραμμα μεγάλων ναυπηγήσεων! Και δεν είναι πιά μόνον ο Νιάρχος. Περί το πρόγραμμα και τα σχέδιά του δημιουργείται ένας τεράστιος κύκλος ποικίλων οικονομικών συμφερόντων. Ενδιαφέρονται οι μεγάλες εταιρίες πετρελαίων, ενδιαφέρονται τα μεγάλα αμερικανικά ναυπηγεία, ενδιαφέρονται οι τράπεζες!

Κι όλοι αντιλαμβάνονται, ότι ο τύπος του πετρελαιοφόρου που έχει συλλάβει ο Νιάρχος προσκομίζει το «νέον» εις τον τομέα της τεχνικής, και της ταχύτητας, και της μεγαλύτερας άποδοτικότητας των μηχανών, και του μεγέθους, και της χωρητικότητας, και του άερισμού, και της άσφαλείας.

Στα αμερικανικά ναυπηγεία Μπέθλεμ παρήγγειλε τον 'Ιούλιο του 1948' το «World Peace» του, των 18.000 τόννων. Και το πλοίο παρεδόθη σ'αυτάν 11 Μαρτίου του 1949.

Άκολουθεί το «World Liberty», των 28.000 τόννων.

Τα καταπληκτικά του όμως τονάζ ο Σταύρος Νιάρχος τα παρήγγειλε σε ευρωπαϊκά και Ιαπωνικά ναυπηγεία, όπου το κόστος πολύ χαμηλότερο - στο μισό ή στα δύο τρίτα του αμερικανικού!

Έτσι, ναυπήγησε πλοία στη Σουηδία, στην Όλλανδία, στην Άγγλία, στη Γερμανία και στην Ιαπωνία.

Ο τεράστιος αυτός στόλος του Νιάρχου είναι προσωπικός, χωρίς συμμετοχή άλλων έφοπλιστών ή ξένων εταιριών. Ο ίδιος έχει συγ-

ΝΙΑΡΧΟΣ

Ιρλανδικές άκτές, κόβεται στα δύο! Το ένα από τα δύο κομμάτια του ρυμουλκήθηκε άμέσως, και το άλλο άργότερα. Το πλοίο ανέκτησε την παλιά μορφή του στα βελγικά ναυπηγεία της Autwerp Mercantile Marine Engineering and Graving Docks Co.

Μολονότι το άτύχημα ήταν αναπόφευκτο μέσα σε τέτοια θεομηνία, όμως για το Νιάρχο στάθηκε άφορμή συστηματικής μελέτης της καλής ποιότητας της πρώτης ναυπηγήσεως και των τεχνικών προϋποθέσεων που πρέπει να εξασφαλίζονται στις νέες ναυπηγήσεις, για να αντιμετώπιζουν τέτοιες περιπτώσεις, ώστε όχι μόνον οι άνθρωποι, αλλά και τα πλοία να σώζονται, και τα φορτία να μη χάνονται.

Μία άλλη περίπτωση ήταν ή διαφορά του Σταύρου Νιάρχου με το Άμερικανικό Δημόσιο.

Το Άμερικανικό Δημόσιο θυμήθηκε, εκ των υστέρων, ότι ο Νιάρχος δεν ήταν Άμερικανός υπήκοος και άρα δεν είχε δικαίωμα πάνω σε κάποια... δικά του πλοία!

Το θέμα αυτό άφορούσε και άλλους Έλληνες έφοπλιστές - όχι μόνο το Νιάρχο. Αυτός όμως, ακολουθώντας την προσήλωσή του στο άπώτερο συμφέρον, έρρύθμισε το θέμα, έστια και με πρόσκαιρες ύλικές θυσίες, χωρίς πείσμα και μικρολόγο αντίστασι.

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ή έκτασις των έταιριών του και οι φρον-

τίδες της διακυβερνήσεως τέτοιου καταπληκτικού ιδιωτικού στόλου δεν άπορροφούν έξ ολοκληρώ τον Νιάρχο. Ή μηχανή δεν τον έκαμε μηχανή. Ο Νιάρχος δεν υποδούλωσε τον άνθρωπο στο έργο. Πιστεύει ότι δεν έγινε ο άνθρωπος για το Σάββατο —ή το Σαββατοκύριακο, αν θέλετε—, παρά το Σαββατοκύριακο για τον άνθρωπο.

Γι' αυτό, παρά τις τόσες ευθύνες, έμεινε άπλός, καλόκαρδος, φιλότεχνος και φίλαθλος.

Τού άρέσουν οι χιονοδρομίες στην Έλβετία, τα ταξίδια με την «Κρεολή» του, τα άραία έργα τέχνης, τα καλά διβλία.

Είναι 46 χρόνων, παντρεμένος με την μεγάλη κόρη του έφοπλιστού Σταύρου Λιθανού, και έχει δυο γιούς: Το Φίλιππο, 4 χρόνων, και το Σπύρο, ένός.

Μένει στο Παρίσι, αλλά ταξιδεύει συχνά στο Λονδίνο, στη Νέα Υόρκη, στην Κυανή Άκτ ή στην Έλλάδα.

Όταν κάποτε έπαθε κάταγμα στο πόδι, διηύθυνε τις επιχειρήσεις του με το τηλέφωνο, από το κρεβάτι ένος έλβετικού νοσοκομείου.

Έχει συλλογή άρσίων έργων του Βαν Γκόγκ, του Ρενουάρ, του Γκαγκέν και την περίφημη «Αποκαθήλωσι» του Γκρέκο.

Τα μελλοντικά του σχέδια; Άνεξιχνίαστα... Κάποιος όμως είπε: «Πές μου πώς έζησες, να σου πω πώς θά ζήσης!»

Κ. Μ.

ΣΤΟ ΤΙΜΟΝΙ ΤΗΣ «ΚΡΕΟΛΗΣ» ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ, ΦΑΝΑΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

κροτήσει εταιρίες κ' έχει άνοίξει γραφεία σε όλα τα μεγάλα ναυτιλιακά κέντρα.

Την γενική διαχείριση έχει ή Imperial Shipping Investment Co of Vermundas. Στη Νέα Υόρκη έχει ίδρύσει την Transoceanic Maritime Inc., στο Λονδίνο την Niarchos Ltd, στόν Πειραιά την Hellas Ltd, στο Άμβούργο την Niarchos G.m.b.H. και στόν Παναμά την Venus Shipping Co.

Το μεγαλύτερο πετρελαιοφόρο που έναυπήγησε στα ναυπηγεία Βίκερς Άρμστονγκ, είναι, με τ' όνομα του πατέρα του: «Σπύρος Νιάρχος», 47.750 τόννων, ίσο σε χωρητικότητα με το ύπερωκεάνιο «Κουήν Έλίζαμπεθ».

ΑΝΤΙΕΘΟΟΤΗΤΕΣ

Μονάχα άφελής θά μπορούσε να φανταστή ότι τα έπιτεύγματα αυτά έγιναν χωρίς έμπόδια, χωρίς έχθρότητες, χωρίς άτυχήματα.

Για να άρχίσουμε από τα τελευταία, το Σάββατο, 27 Νοεμβρίου του 1954, και στις 2 το άπομειστήμερο, το μεγάλο πετρελαιοφόρο του Νιάρχου «World Concord» (Παγκόσμιος Όμόνοιας), λόγω θυέλλης, έβδωμήντα μίλλια από τις

Διήγημα του ΤΖΑΚ ΜΟΦΦΙΤΤ

Εικονογράφησης Μ. ΜΠΟΣΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

Γ

Εχεις λάθος, Μύριαμ... Μόνον αυτό πρέπει να σ' ενδιαφέρει...—Τὰ χέρια του μ' ἄφησαν ἡ φω- νή του ἔγινε πικρή καὶ με σκληρότητα συνέ- χισε— Ἐκίνησα γιὰ τὴν ζωὴ ἀπὸ τὰ κατακάθια τῆς ρωμαϊκῆς κοινωνίας καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια, ὅλα, πάλεψα σκληρὰ γιὰ νὰ μὴν ξαναπέσω, γιὰ νὰ μὴ γυρίσω σ' αὐτὰ.

Ἡρέμησε κάπως, ξαπλώθηκε κατάχαμα κι' ἐ- κύτταξε γιὰ λίγο τὰ μισόγυμνα σώματα τῶν χο- ρευτριῶν πού, ἀνάμεσα στὶς φλογόφορες στέρνες, ἔκαναν διάφορες ἀκροβασίες.

—Δὲν γνῶρισα τὴ μητέρα μου, εἶπε κι' ἡ φωνὴ του εἶχε ἀνεπίπτωτη θλίψη. Καὶ μόλις θυμάμαι τὸν πατέρα μου, Ἔνα μονάχα δὲν ξεχνῶ. Χρόνια τώρα, ἤμουν δὲν ἤμουν δώδεκα χρονῶν, βρέθηκα καθι- σμένους κοντὰ του, σ' ἕνα συμπόσιο μονομάχων. Ἡ ἀτμόσφαιρα βρωμοκοπούσε ἀπὸ τοὺς καπνοὺς κι' εἶχαν ἀποκτηνωθῇ ἀπὸ τὸ κρασί... Τί ἄλλο μπο- ροῦσαν νὰ κάνουν γιὰ νὰ ξεχάσουν ὅτι, ἴσως σή- μερα, πιθανὸν αὐριο, πάντως ὁμως μεθαῦριο, θὰ σκοτώνονταν στὴν ἀρένα; Ἄλλοι πάλι, μόλις ἀγ- γίζαν τὰ φαγητὰ, γιὰτὶ πίστευαν πῶς, ἂν ἔμειναν νηστικοί, θὰ μπορούσαν καλύτερα νὰ πολεμήσουν. Ἀρκετοί, ἀδιόφοροι γιὰ τὸ τί θὰ γινόταν, κυλόν- τουσταν κάτω ἀπὸ τὰ τραπέζια, ἀγκαλιασμένοι με διάφορες γυναῖκες, σκιάδεες ὅλες τοῦ αὐτοκρά- τορα.

—Ὁ πατέρας μου, συνέχισε ὁ Ἴάσων, καθό- ταν παράμερα, με τὸν μονομάχο Λογγίνο, πού, κά- ποτε, ὁ πατέρας μου τοῦ χάρισε τὴν ζωὴ μετὰ ἀπὸ μιὰ μονομαχία. Ἐγὼ ἤμουν ἀνάμεσα τοὺς. Σὲ μιὰ στιγμή, ἀργὰ πρὸς τὴν νύκτα, ἐνῶσα τὸ χέρι τοῦ πατέρα μου ν' ἀκούμπᾳ ἐπάνω στὸ κε- φάλι μου καὶ νὰ τὸ στρέφῃ πρὸς τὰ ζευγάρια πού ξεδιάντροπα κυλόντουσαν κατάχαμα ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους πού εἶτε σὰν κτήνη ἔτρωγαν, εἶτε σὰν γου- ροῦνια ἔπιναν. Τὸν ἄκουσα νὰ μοῦ λέη μ' ἕνα θλι- μένο χαμόγελο:

—Κύτταξε... ἀνοίξε τὰ μάτια σου καὶ δές... ἔτσι κι' ἐσύ γεννήθηκες. Τέτοια ἦταν ἡ μάνα σου, τέτοια κι' ἡ στιγμή...

—Θυμάμαι Μύριαμ, ἐξακολούθησε ὁ Ἴάσων, πῶς ἄρχισα νὰ κλαῖω. Ἀπὸ τριγῦρα ἔστρεψαν καὶ μὰς κύτταξαν. Ἔνα παιδί, ἦταν τὸ μόνο πού κανεὶς δὲν περίμενε νὰ βρῇ στὸ συμπόσιο τῶν μονομάχων. Ἀπότομα κι' ἄγρια, ὁ Λογγίνος φώ- ναξε τοῦ πατέρα μου νὰ σωπάσῃ. Ἡ στιγμή ῆ- ταν φρικτὴ. Ἐγὼ ἔτρεμα. Ὁ πατέρας, ὁμως, ῆ- ρεμὰ συνέχισε με τὴν πονεμένη του φωνή:

—Μίλησα ἔτσι Λογγίνε, γιὰτὶ τὸ παιδί πρέ- πει νὰ θυμάται τί τοῦ ἔγραψε ἡ Μοῖρα. Ἐγὼ, ἀργὰ ἢ γρήγορα, θὰ σκοτωθῶ. Τὴν μάνα του οὐτὲ τὴν θυμάμαι. Μεθυσμένοι ἤμουν, ὅταν τὴν διάλεξα σ' ἕνα παρόμοιο συμπόσιο τῶν μελλο- θανάτων... Μὰ τοὺς Θεοὺς, ὁμως, αὐτὴ δὲν με λη- σιμόνησε... Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴν μορφὴ τῆς ὁ- ταν, μετὰ πολλοὺς μῆνες, γύρῃ με νὰ με δῇ. Κρα- τοῦσε στὴν ἀγκαλιά της ἕνα μυρὶ. Τὸ βλέμμα τῆς βεβαίως με ἀπέραντη λατρεία, ὅχι γιὰ μέ-

να, ἀλλὰ γιὰ σένα, τὸ παιδί της, τὸ δικό μου παιδί...

—Μοῦ εἶπε ἀκόμη ὁ πατέρας, ἐξακολούθησε ὁ Ἴάσων, ὅτι ἡ μητέρα μου, ὅπως συνήθιζαν ὅ- λες οἱ γυναῖκες, μ' ἐγκατέλειψε στὸ μονοῦ. Τὸ ἱ- διο εἶχε κάνει καὶ γιὰ τὰ προηγούμενά της παι- διὰ... Μὰ, σὲ μένα, φαίνεται πῶς κατὶ ζῆπνησε μέσα της. Τὸ πρωτόγονο μυαλὸ τῆς σκέφθηκε πῶς δὲν ἦταν σωστὸ ἐγὼ, τὸ παιδί ἐνὸς ἀρχοντα, νὰ ἔχω τὴν ἴδια τύχη με τὰ ἄλλα. Γύρισε, λοιπόν, πίσω, με μάζεψε καὶ μ' ἔφερε στὸν πατέρα μου. Κι' ὅπως με κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της, εἶχε τό- ση τρυφερότητα πού, ὁ ἀντρας τῆς μιάς νύκτας, κατάλαβε ὅτι ἡ σκλάβα εἶχε δίκαιο σ' ὅσα τοῦ ἔλεγε... Μοῦ μιλοῦσε ὁ πατέρας μου, Μύριαμ, καὶ τὸ χέρι του, πού εἶχε ροζιάσει νὰ κρατᾷ τὴν σπά- θα τοῦ μονομάχου, ἔσφιγγε κάθε τόσο τὸ ὄμο μου.

—Μόνο ἐσύ, μικρὲ μου Ἴάσων, εἶπε, θὰ μπο- ρέσης νὰ μοῦ ξαναδώσης τὴν ἐλευθερία μου. Τὸ αἷμα πού τρέχει στὶς φλέβες σου, εἶναι γαλάζιο. Σ' ἔξορκίζω, ὅτι κι' ἂν συμβῇ, εἶτε ζήσω, εἶτε πεθάνω, νὰ παλαίψης μ' ὅλη σου τὴ δύναμη, μὲ κάθε μέσο, ἀπὸ τὴς ὥρες, παντοῦ, γιὰ νὰ κερδί- σῃ πάλι, τ' ὄνομά μας, τὸ μεγαλεῖο πού ἔχασε.

Ὅταν ὁ Ἴάσων μοῦ ἔλεγε αὐτὰ, τὰ ἴδια λό- για τοῦ πατέρα του, ἡ φωνὴ του ἔτρεμε ἀπὸ συγ- κίνησι. Ἦταν θερμὴ καὶ σοβαρή, ἀλλὰ με σκληρό- τητα συνέχισε:

—Ὁ πατέρας μου πέθανε τὴν ἄλλη μέρα μέ- σα στὴν ἀρένα. Τὸν διέταξαν νὰ μονομαχήσῃ με τὸν Λογγίνο. Ὁ ἀγῶνας ἔγινε τίμια. Κάποιος ἔ- πρεπε νὰ πεθάνῃ. Ξαφνικὰ κι' ἐνῶ δὲν εἶχε ἀκόμη δεχθῇ κανένα τρομερὸ τραῦμα, ὁ πατέρας κυλι- δεχθῇ πρὸς τὸν ῥαῖο... Τόσα χρόνια ζοῦσε μόνο γιὰ μένα... Κι' ἡ ζωὴ τοῦ μονομάχου εἶναι φρικτὴ... Τὸν εἶδα νὰ σηκώνῃ τὸ κεφάλι ζητώντας χάρι... Ὁ Λογγίνος κύτταξε τὸν αὐτοκράτορα... Μὰ ὁ Τιθέριος ἀπλῶσε τὸ χέρι, ἔκλεισε τὴν παλάμη κι' ἄφησε τὸ πρῶτο δάκτυλο τεντωμένο... πρὸς τὰ κάτω! Ὁ Λογγίνος τὸν ἰκέτευσε με τὸ βλέμμα... Δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια του. Ὁ αὐτο- κράτορας δὲν ἄλλαξε τὴν θέσι τοῦ χεριοῦ του... Δὲν γύρισε τὸ δάκτυλο πρὸς τὰ ἐπάνω... Οἱ φύ- λακες τῆς ἀρένας ἔτρεχαν πρὸς τὸ μέρος τοὺς με ὀρθία τὰ μεγάλα τοὺς ρόπαλα, νὰ σπάσουν τὰ κεφάλια τῶν δύο μονομάχων, ὅπως γινόταν ὅταν κανένας βεβαίως... Ἡ σπάθα τοῦ Λογγίνου σηκώθηκε κι' ἔπεσε.

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἰάσωνα ἔσπασε. Δὲν μπορούσε πρὶν νὰ μιλήσῃ. Τὰ τελευταῖα φῶτα στὶς στέρνες τρεμόσβηναν. Ἀκούσαμε, ἀπὸ μακριὰ, τὸν Ἡ- ρῶδη νὰ διατάξῃ ν' ἀνάψουν τὶς δάδες. Τράδη- ξα τὸν φίλο μου κοντὰ καὶ προσπάθησα νὰ τὸν παρηγορήσω. Ἀλλὰ μόλις τὰ δαδιὰ βδίσωξαν δὲν σκοτάδι, σηκώθηκε, καὶ χωρὶς νὰ με συνο- δεύσῃ, χωρὶς τίποτε νὰ μοῦ πῇ, ἔφυγε ἀπὸ κοντὰ μου.

Λίγες ἡμέρες ἀργότερα, ὁ Ἴάσων με συνώ-

δευσε στὴν ἀρένα. Ἦταν ἐκεῖ ὁ Ἡρῶδης κι' ὁ- λὴ ἡ αὐλὴ, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὶς ἀρμα- τοδρομίες. Ὁ Ἴάσων ἐμοιάζε σὰ νὰ ᾔθελε νὰ ξε- χάσῃ τὰ ὅσα μοῦ εἶχε ἐμπιστευθῇ. Φοροῦσε μιὰ πλοῦσια χλαμῦδα ἀπὸ ἀκριβὸ ὕφασμα, πού τὸν ἔκανε ὀραιότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη φόρα. Εἶχε μα- δήσει τὰ φρύδια του καὶ χαμογελώντας με ὑπε- ρηφάνεια κι' ἀναίδεια, διαρκῶς κύτταξε πρὸς τὸ βασιλικὸ θεωρεῖο ὅπου, πλᾶϊ στὸν πατριῶ τῆς, καθόταν ὁ Σαλῶμη. Σὲ κάθε ἀρματοδρομία οἱ τέσσαρες ὁδηγοὶ διάλεγαν γιὰ διακριτικὰ κι' ἕνα χρώμα. Ἀσπρὸ, κόκκινο, πράσινο καὶ γαλάζιο. Ὁ Ἡρῶδης προτιμοῦσε τὸ γαλάζιο, γιὰτὶ κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ χρώμα ἔτρεχαν, πάντοτε, τὰ αὐτο- κρατορικὰ ἄλογα στὴ Ρώμη.

—Θὰ στοιχηματίσω ἐπάνω στὸ ἄσπρο, εἶπα τοῦ Ἰάσωνα.

—Δὲν ἔχεις δίκαιο. Τὸ γαλάζιο ἔχει πιὸ πολ- λὲς ἐλπίδες. Μὰ ἂν θέλῃς νὰ διακινδυνεύσῃς λί- γα γιὰ νὰ κερδίσῃς πολλὰ, τότε στοιχημάτισε ἐπάνω στὸ κόκκινο.

—Μὰ μετὶ τὸ ἄσπρο χρώμα τρέχουν τὰ δικά σου ἄλογα... Σὲ εἶδα πού τὰ ἔφερνε στὸν ἱππό-δρομο.

—Τὰ ἄλογα δὲν εἶναι δικά μου, καὶ καθὼς μοῦ ἀπαντοῦσε, ἡ φωνὴ του ἔγινε στεγνὴ καὶ σκο- τείνισα ἡ μορφὴ του. Ἀκουσέ με, Μύριαμ, καὶ πᾶψε νὰ χαμογελᾷς με καλосύνῃ. Τὸ ἄσπρο δὲν ἔχει καμμιά ἐλπίδα... Τὰ ἄλογα εἶναι γέρικα κι' αὐτὸ πού τρέχει στὴν ἐσωτερικὴ γραμμὴ, ἔχει κατὶ στὸ πόδι.

—Δὲν μ' ἐνδιαφέρουν οἱ πιθανότητες, φώνα- ξα πειστωμένη. Ἐγὼ θέλω νὰ στοιχηματίσω ἐ-πάνω στὴν τύχη σου.

—Καλὰ, εἶπε σηκώνοντας τοὺς ὤμους του, τουλάχιστον ἔτσι δὲν θὰ ἔξης πολλοὺς ἀντιπά- λους... Ποιὸς τρελλὸς θὰ πετάξῃ τὰ χρήματά του ἔτσι...

Ἴσως νὰ τὸ φαντάσθηκα, μὰ νομίζω πῶς εἶ-δα τὸν Ἰάσωνα νὰ γνέφῃ κατὰ στὸν ὁδηγὸ τοῦ ἄσπρου ἄρματος, ὅταν σὲ λίγο δῆγῃε μαζί με τὰ ἄλλα καὶ πῆρε θέσι στὸν στίβο. Καὶ τώρα, πατέ-ρα, ἐπειδὴ ξέρω ὅτι δὲν ἔχεις ἰδέα ἀπὸ ἱππόδρο-μο, θὰ προσπαθῶ νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὰ μυστή-ριά του. Τὸ κάθε ἄρμα σέρνεται ἀπὸ τέσσαρα ἄ-λογα καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες τὸ λένε «τέθριπ-πο». Τὸ ἄρμα ἔχει μπροστὰ του ἕνα μακρὸ δο-κάρι, τὸ «τιμόνι», πού δεξιὰ κι' ἀριστερά του τρέχουν ἀπὸ δύο ἄλογα δεμένα ἐπάνω του με λουριά. Πλᾶϊ σ' αὐτὰ, υπάρχουν ἄλλα δύο ἄλο-γα, τὰ «ἐξωτερικά», πού συγκρατοῦνται στὴν εὐ-θεία μόνο ἀπὸ κάτι μακριὰ λουριά, ἠηλοδὴ ἀπὸ τὰ χαλινάρια πού ἔχει στὰ χέρια του ὁ ὁδηγός. Αὐτὰ τὰ δύο δὲν εἶναι δεμένα στὸ «τιμόνι».

Ὅταν ἄρχισε τὸ ἀγῶνισμα, παρετήρησα ὅτι στὸ ἄσπρο ἄρμα, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο «ἐξωτερι-κὰ» ἄλογα εἶχε πολὺ μακρύτερα λουριά, πρᾶ-γμα πού τὸ ἄφηνε ἐλεύθερο νὰ ξεφεύγῃ μακριὰ ἀπὸ τὴν κατεύθυνσι τῶν τριῶν ἄλλων. Πρόσεξα μάλιστα, ὅτι οὐτὲ καν δεμένο ἦταν στὸ ἄρμα, ὥστε νὰ τὸ τραβᾷ. Ἐτρεχε ἀνεξάρτητο καὶ μά- λιστα, ὅπως τέντωνε τὰ λουριά του διαγωνίως μέσα στὸν στίβο, ἐσχημάτιζε ἕνα φράκτι, πού κανένα ἄλλο ἄρμα δὲν μπορούσε νὰ διασχίσῃ, χωρὶς τὰ πόδια τὸν ἀλόγων νὰ μπλεχτοῦν στὸ τεντωμένο λουρί.

Φαίνεται, ὅτι αὐτὸ τὸ πονηρὸ τέχνασμα, γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ἐβλεπαν στὴν Παλαιστίνῃ. Ἀπὸ τὸ ἀμφιθέατρο, ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ φωνάζῃ... Στὴν ἀρχή, ὅλοι ἐνόμισαν πῶς ἔσπασαν τὰ χα- λινάρια κι' ὅτι αὐτὸ τὸ ἀτύχημα ἔκανε τὸ ἄλογο νὰ κόψῃ τὸ δρόμο τῶν ἄλλων. Μὰ ὅταν οἱ λίγοι πού εἶχαν στοιχηματίσει στὸ ἄσπρο ἄρμα τὶς ζητωκραυγές, οἱ ἄλλοι ἔβαλαν τὶς φωνές... Γρή-γορα ὅλοι σώπασαν μπροστὰ στὴν ἐξυπνάδα τοῦ τεχνάσματος. Τὸ ἄρμα ἔτρεχε στὴν ἐσωτερικὴ γραμμὴ τοῦ στίβου, ἐνῶ τὸ μοναχικὸ, ἀριστερὸ ἄλογο, ἐκάπταζε παράλληλα με τὸν ἐξωτερικὸ τοῖχο. Οἱ ἄλλοι ἀρματοδρόμοι, γιὰ νὰ τὸ προσ- περάσουν, ἔπρεπε μοιραίως νὰ πέσουν μέσα στὰ λουριά. Φυσικὰ, κανένας δὲν ἐτόλμησε νὰ μπλέ- ξῃ ἔτσι ἄσχημα τὸ «τέθριππο» του.

Ὅπως, λοιπόν, καταλαβαίνεις, πατεροῦλή μου, τὸ λευκὸ θερμάτισε πρῶτο. Ξαναμένη ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ γύρισα πρὸς τὸν Ἰάσωνα:

—Αὐτοὶ οἱ ἐπαρχιώτες ὁδηγοί, τοὺς πολυ- φαίνεται ὅτι εἶναι ἐρασιτέχνες, μοῦ εἶπε με ἀη- δία. Ἄν «έτρεχαν» καὶ τέτοια κούρσα στὴν Ρώ-μη, τότε ὅλα τὰ ἄρματα θὰ ἔκαναν τὸ ἴδιο. Τὸ πράσινο θὰ ριχνόταν στὸ ἄσπρο, τὸ κόκκινο θὰ ἔπεφτε ἐπάνω τοὺς καί, ἀφοῦ κέρδιζε τὸ γαλά- ζιο, οἱ τέσσαρες ὁδηγοί, σὰν καλὸι συνεταῖροι, θὰ μοίραζαν τὸ βραβεῖο καί, φυσικὰ, τὴν... εὐ- νοια τοῦ αὐτοκράτορα, ἀφοῦ τὸ γαλάζιο ἄρμα εἶναι πάντοτε δικό του.

—Μὰ οἱ ὁδηγοί; Πῶς θὰ γλύτωναν; Ἀφοῦ μπλέκουν στὴ μέση τοὺς τὰ χαλινάρια δὲν κιν-δυνεύουν;

—Λίγο καπτάσοι νὰ εἶναι, καὶ τὴν γλυτώ- νουν ἐκόκολα. Δὲν ἔχουν παρὰ νὰ κόψουν τὰ χα- λινάρια με τὸ μαχαίρι τοὺς—ὅλοι ἔχουν τουλά- χιστον ἀπὸ ἕνα... Στὴν Ρώμη, Μύριαμ, ὁ καθένας τρέχει πίσω ἀπὸ τὴν Τύχη...

Μοῦ πλήρωσαν εἰκοσι φορὲς ὅσα χρήματα στοιχημάτισα. Ἐκέρδισα πενήντα ἀργυροὺς «σι- κλους». Δὲν ἄργησα ὁμως νὰ καταλάβω ἕνα πρᾶ-γμα. Ἀκόμη καὶ στὴν αὐλὴ τοῦ Ἡρῶδη ποτεὶ κανεὶς ν' ἀποκτήσῃ φίλους, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ πορὰ χρήματα, ὅσα κέρδισα! Μὲ ἐκπλήξι εἶδα πόσες πολλὲς γυναῖκες τοῦ παλατιοῦ δὲν εἶχαν ἀρκετὰ χρήματα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν διάφορες ἐπιθυ- μίες. Κάθε τόσο, κάποια μοῦ ζητοῦσε καὶ δανει- κά, μικροποσὰ βέβαια, μὰ πού πάντοτε ξεχνοῦ-σε νὰ μοῦ τὰ ἐπιστρέψῃ. Ἴσως, λοιπόν, γιὰ... ἀποζημιώσι με ἄφηναν ν' ἀκούω τὶς κουβέντες τοὺς. Πρόσεξα ὅτι, ὅταν ἡ γλώσσα τοὺς δὲν ἔ- σταζε δηλητήριο, τὸ στόμα τοὺς ὅλο βρωμιές ἔ- λεγε. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι σπανίως κατη-γοροῦσαν ὁλοκάθαρα. Τὶς περισσότερες φορὲς δυσφημοῦσαν με μισόλογα καὶ ὑπονοούμενα. Ἀ- πὸ τὰ κουτσομπολιὰ τοὺς ἔμαθα ὅτι ὁ βασιλιάς ἀγαποῦσε τὴν Σαλῶμη.

—Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του, δὲν εἶναι ἀποκλει- στικά καὶ μόνο πατρικὸ, εἶπε κάποια μ' ἕνα πνι- γμένο γέλιο, κλείνοντας πονηρὰ τὸ ἕνα τῆς μάτι.

Δὲν μοῦ ἄρεσε νὰ παρακολουθῶ τέτοιες συζή- τήσεις, ἂν καὶ καταλάβαινα πῶς δὲν εἶχαν πάρα πολὺ ἄδικο. Ἡ διαγωγή τοῦ Ἡρῶδη καὶ ὁ τρό-πος πού φέρετο στὴν Σαλῶμη, δὲν ἦταν καθό-λου ἀξιοπερίφη. Τὰ ὑπονοούμενα, ὁμως, τῶν αὐ- λικῶν ἦταν φρικτὰ. Οὐτε μπορούσα νὰ παραδε- χτῶ ὅτι ὁ Ἡρῶδης, πού μιὰ φορὰ παρανόμησε παίρνοντας τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, θὰ ἦ-ταν τόσο χυδαῖος γιὰ νὰ προσβῇ στὴν ἀτίμια καὶ τὴν αἰμομιξία, ὅχι βέβαια με μιὰ πραγμα- τικὴ του κόρη, ἀλλὰ με τὴν προγονοὴ του.

—Ὅποια κι' ἂν εἶναι τὰ ἐλαττώματα τοῦ βα- σιλιᾶ, τοὺς φώναξα, ἐσὰς δὲν σὰς πέφτει λόγος. Μήπως ἔχουμε κανέναν ἄλλο γιὰ νὰ μὰς προστα- τεύῃ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους; Νομίζω ὅτι, ἀφοῦ μέ- νουμε στὸ σπίτι τοῦ καὶ εἰμαστε ἀνθρωποὶ δικοί του, πὶο τίμιο καὶ πιὸ πατριωτικὸ θὰ ἦταν ἂν δὲν τὸν βρίζαμε.

—Ἄκου τὸ χαζοπούλι, εἶπε γελώντας μιὰ νεαρὴ Ἀθηναία, ἡ Μυρτώ... Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, μόνο ἐσύ δὲν μπορείς νὰ μὰς δώσης μαθήματα. Ἡ μή- πως φαντάζεσαι ὅτι θὰ βρισκόσουν στὸ παλάτι, ἂν ὁ Ἡρῶδης δὲν ἦταν ἐρωτευμένος με τὴν Σα- λῶμη;

Αὐτὴν τὴν Ἀθηναία δὲν τὴν χάνεα. Εἶχε ἕνα σουβλερὸ σαγόνι πού τῆς ἀσχημίζε τὸ πρόσω-πο. Ἦξερε τὸ ἐλάττωμα τῆς καὶ γι' αὐτὸ προ- σπαθοῦσε νὰ τραβήξῃ τὰ βλέμματα τῶν ἀνδρῶν με τὸ σῶμα τῆς. Γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ «εξεγοφιαζό-ταν», ὅταν περπατοῦσε, με τρόπο χυδαῖο καὶ γε- λοῖο. Ἡ Μυρτῶ μοῦ εἶχε πάρει περισσότερα δα- νεϊκὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη παλατιανή. Ἴσως γι' αὐτὸ νὰ μοῦ πέταγε τόσους πόντους.

—Τί ἐννοεῖς; φώναξα θυμωμένη.

—Μύριαμ... σὲ παρακαλῶ... κι' ἐγύρισε πλᾶϊ κυττάζοντας τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ποδιοῦ τῆς πού φαίνονταν ὀλόκληρο ἀνάμεσα στὸ σκίσιμο τοῦ φουστανιοῦ. Ἐσύ, μικρὴ μου, θάπρεπε νὰ ἦσουν ἡ τελευταία ἀπ' ὅλες μὰς, νὰ παριστάνῃς τὴν ἁ- θῶα... Ἡ μήπως θέλεις νὰ πιστώσωμε πῶς δὲν ξέρεις ὅτι, ἂν ὁ Ἡρῶδης σ' ἔφερε στὸ παλάτι, τὸ ἔκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ξεκολλήσῃ τὸν Ἰ- ἄσωνα ἀπὸ τὰ φουστάνια τῆς Σαλῶμης;

—Μόνο μιὰ θεοτρελλὴ μπορεί νὰ λήη τέτοια πράγματα. Ὁ βασιλιάς εἶναι παντοδύναμος... Ἄν δὲν τοῦ ἄρεσε ὁ Ἴάσων, μπορούσε νὰ τὸν διώξῃ...

—Μὰ τοὺς Θεοὺς, εἶσαι πολὺ χαζή... Ὁ Ἡ- ρῶδης δὲν τολμᾷ νὰ πειράξῃ τοὺς φίλους τῆς Σα- λῶμης... Ἄσε πού ὁ Πόντιος Πιλάτος συμπαθεῖ πολὺ τὸν Ἰάσωνα.

—Κι' ἐγὼ, τί ρόλο παίζω;... Δὲν σὲ κατα- λαβαίνω, Μυρτῶ.

—Καὶ μωρὸ νὰ ἦσουν, δὲν θὰ χρειάζόσουνά τόσες ἐξηγήσεις. Ἀφοῦ ὁμως κανεὶς τὴν κουτὴ, δὲν μοῦ ἐξηγεῖς γιὰτὶ ὁ βασιλιάς σοῦ ἔδωσε ἕνα «τόσο» ῥαῖο δαμάτιο, καὶ μάλιστα μ' αὐτὸ τὸ «τόσο» πρακτικὸ δέντρο ἀπ' ἔξω, πού «τόσο» εὐ- κόλα μπορεί ὁ «τόσο» ἀγαπημένος σου Ἰάσωνας ν' ἀνέβῃ;

—Ἐξω γρήγορα... ἔξ' ἀπὸ δῶ... πρόστυ- χες... συχαμένες... ἄρχισα νὰ φωνάζω κατακό- κκινη ἀπὸ θυμὸ

Ἡ Μυρτῶ, μετὶ τὸ περπάτημα πού τὴν ἔκανε νὰ μοιάζῃ σὰν βάρκα ἐπάνω στὰ κύματα, διέσχι-σε τὸ δωμάτιο μαζί με τὶς ἄλλες. Ἡ ἀναίδειά

τοὺς φαίνονταν ἀκόμη καὶ στὸ ἀργὸ τοὺς βάδι-σμα. Ὅταν ἔφτασε στὴν πόρτα μοῦ εἶπε:

—Καλὰ ντέ, μὴν κάνῃς ἔτσι... φεύγωμε. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς δὲν φταῖς καθόλου, ἂν δὲν ἔ- πιασε τὸ σχέδιο τοῦ Ἡρῶδη... Ἐκολλὰ ὁ Ἰά- σων ἀπὸ τὴν Σαλῶμη; Ὅχι... Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ ζηλεύῃς;

Μόλις ἔφυγαν, ἔπεσα στὸ κρεβάτι μου καὶ ξέσπασα σὲ λυγμούς. Ἄν ἤξερες πόσο πολὺ ἡ- θέλα νὰ γυρίσω στὰ Ἱεροσόλυμα! Διψοῦσα γιὰ λίγη ὁμορφιά, γιὰ τίμια καὶ καθαρή συντροφιά... Συχαίτημον τὸ παλάτι... ὅλους τοὺς μισοῦσα. Ἀχ, ἂν μπορούσα νὰ γείρω στὴν ἀγκαλιά σου κι' ὅλους νὰ τοὺς ξεχάσω...

Τὸ ἀπόγευμα μὰς διέταξαν νὰ συνοδεύσουμε τὸν βασιλιά στὶς περιφέρειες «θέρμες» (λουτρά) πού θρισκόντουσαν στὰ νότια τῆς πολιτείας. Εἶ-πα τὰ ἤμουν ἄρρωστη. Κανεὶς δὲν θέλησε νὰ μ' ἀκούσῃ. Ἐπέμενα. Τότε ἤρθε ἡ ἴδια ἡ Ἡρωδίας γιὰ νὰ με λοικιέψῃ. Ἦταν ἥρεμη, εἶχε τόση ἀ- πλόητα, μὲ μίλησε με στοργή, μοῦ ἐξήγησε ὅτι τὰ λουτρά αὐτὰ εἶναι με θειάφι, πῶς θὰ μοῦ γιαιτρέψουν τὰ νεῦρα κι' ἄλλα πολλά. Ἦταν τό-ση ἡ ἀπογοητίσει μου πού δὲν ἀντέδρασα. Τὴν ἄφησα νὰ με πᾶρῃ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ με ὀδη- γήσῃ στὸν Ἰάσωνα πού με περίμενε, ἀπ' ἔξω, με τὸ ἄρμα του. Τὸ εἶχε ζεῖει με τέσσαρα καθα- ροαίμα ἀραβικά, κι' ὅπως τὸν ἀντίκρυσα μοῦ φά- νηκε πολὺ ὁμορφος. Ἀμέσως ἄρχισε τὴν χαριτω- μένη του πολυλογία.

—Σὲ παρακαλῶ, Ἰάσων, τὸν δέικοψα, μὴν κοπιᾷς γιὰ νὰ μοῦ φανῇς εὐχάριστος. Ξέρω κα- λὰ πῶς ὅτι κανεὶς, γίνεται μόνο καὶ μόνο γιὰ- τὶ τὸ διέταξε ὁ βασιλιάς.

—Μύριαμ, κι' ἡ φωνὴ του ἦταν μελαγχολι-κή, δὲν μπορείς νὰ καταλάβῃς... Εἶσαι παιδί ἁ- κόμη.

—Καταλαβαίνω ἕνα πράγμα καὶ μοῦ φτάνει... Ὁ πατέρας σου ἦταν σκλάβος. Κι' ἐσύ εἶσαι σκλάβος τῆς φιλοδοξίας σου.

Ἦθελα νὰ τὸν πηλώσω καὶ τὸ πέτυχα. Τὸ

ἠλιοκαμένο τοῦ πρόσωπο κοκκίνισε, με τὸ χέοι του ἄρπαξε τὸ καμουτσίκι, κτύπησε τὰ ἄλογα, προσπεράσαμε τὴν συνοδεία καὶ φτάσαμε στὶς «θέρμες» σὰν ἀστραπή. Ἐκεῖ μόνο μίλησε:

—Ἔνα σοῦ λέω, καλὴ μου Μύριαμ. Πρέπει νὰ μοῦ ἔχῃς ἐμπιστοσύνη...

—Καὶ γιὰτὶ; Μήπως δὲν μοῦ εἶπες τόσα ψέ-ματα; Ἀκόμη καὶ γιὰ τὰ ἄλογα τοῦ ἱπποδρό-μου δὲν μ' ἐβεβαίωσες ὅτι δὲν εἶναι δικά σου;

—Δὲν εἶναι ἐντελῶς δικά μου... Στὴν Ρώμη ἡ- μουν ἐπαγγελματίας ὁδηγὸς ἀρμάτων. Μ' αὐτὰ νίκησα πάρα πολλὲς φορὲς στὴν ἀρένα τοῦ Μαξι-μου... Ἐγὼναι πλούσιος. Κι' ὅταν ἔφυγα γιὰ δῶ, ἐπειδὴ μοῦ ἔφερναν γούρι... τὰ πήρα μαζί μου...

—Λοιπόν, εἶσαι καὶ κλέφτης!... Καὶ δὲν φτά-νει αὐτὸ, δὲν σοῦ φτάνει πού ἔγινες πλούσιος ἀλλὰ χρειάζεσαι καὶ τὸν ἐρώτα τῆς βασιλοπού- λας, ἔστω κι' ἂν αὐτὸν πρέπει με τὸν μοισροσπῆ με τὸν πατριῶ τῆς... Τί νὰ σοῦ πῶ, Ἰάσων, εἶσαι διεστραμμένος σὰν ὅλους τοὺς ἄλλους.

—Μύριαμ, σὲ ἱκετεύω... με παρεκάλεσε, κρα- τώντας με, ὅπως κατέβαινα ἀπὸ τὸ ἄρμα.

Μὰ ἐγὼ, πήδηξα κάτω κι' ἀπομακρύνθηκα. Ἐκεῖνῃ τῇ στιγμ

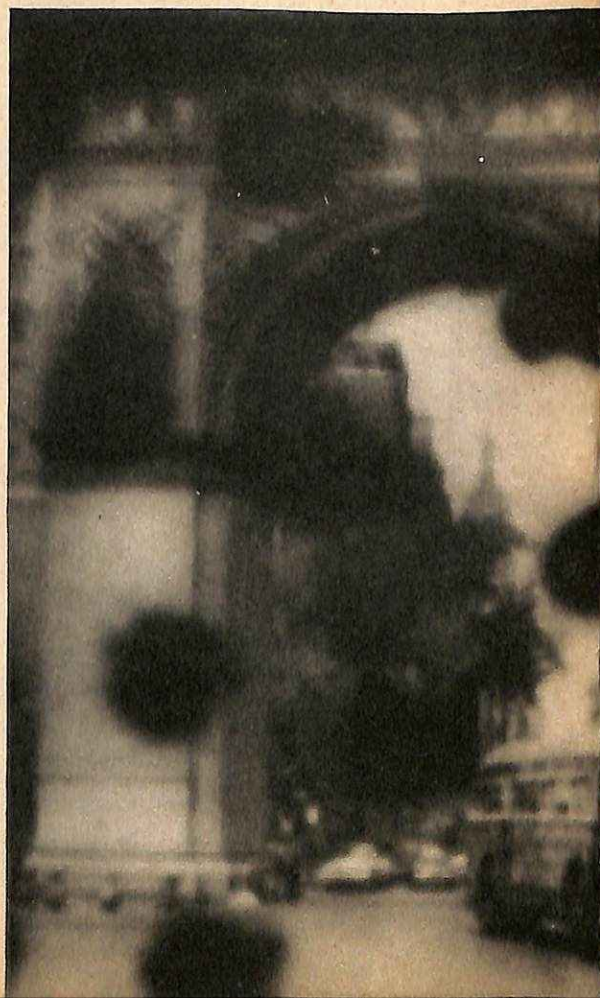
ΠΩΣ ΘΑ «ΒΛΕΠΑΤΕ» ΑΝ ΔΕΝ ΒΛΕΠΑΤΕ

Σαράντα τοίς εκατό των Ελλήνων υποφέρουν από τα μάτια τους! Το έντυπωσιακό αυτό ποσοστό δεν είναι βέβαια προϊόν επίσημης στατιστικής του υπουργείου Προνοίας, αλλά συμπέρασμα πολυχρόνων παρατηρήσεων μερικών εμπειρών οφθαλμολόγων των Αθηνών που βεβαιώνουν ότι σχεδόν οι μισοί Έλληνες έχουν λόγους να παραπονούνται ότι «κάτι δεν πηγαίνει καλά στην όρασή τους». Κι' αν για τους περισσότερους το φαινόμενο είναι παροδικό και γλυτώνουν με λίγες σταγόνες κολλύριο ή με ένα ζευγάρι γυαλιά, για τους άλλους χρειάζεται μια επίμονη προσεκτική θεραπεία και, φυσικά, όχι λίγα έξοδα. Στην Ελλάδα η ειδικότης του οφθαλμιάτρου —όπως και του φυματολόγου— είναι αρκετά διαδεδομένη και το Όφθαλμιατρείο δέχεται καθημερινά την επίσκεψη 200-250 ασθενών, δηλαδή 75.000-90.000 ατόμων το χρόνο. Υπάρχουν μερικές αρρώστιες των ματιών, όπως η έπιπεφυκίτις και τα τραχώματα, που ένδημοι στην χώρα μας και ιδίως σε ώριμες περιοχές, όπως στη Θήρα, Χίο, Μυτιλήνη, Σαλαμίνα κλπ. Οι κρατικές υγειονομικές υπηρεσίες διεξάγουν σταυροφορία για να περιορίσουν τον αριθμό των ασθενών και να τους γλυτώσουν από την τύφλωση.

ΟΙ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΙ ΔΙΑΚΡΙΝΟΥΝ ΣΥΧΝΑ ΜΟΝΟ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΟΠΤΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΜΦΙΒΛΗΣΤΡΟΕΙΔΟΥΣ: ΜΕΛΑΝΑ

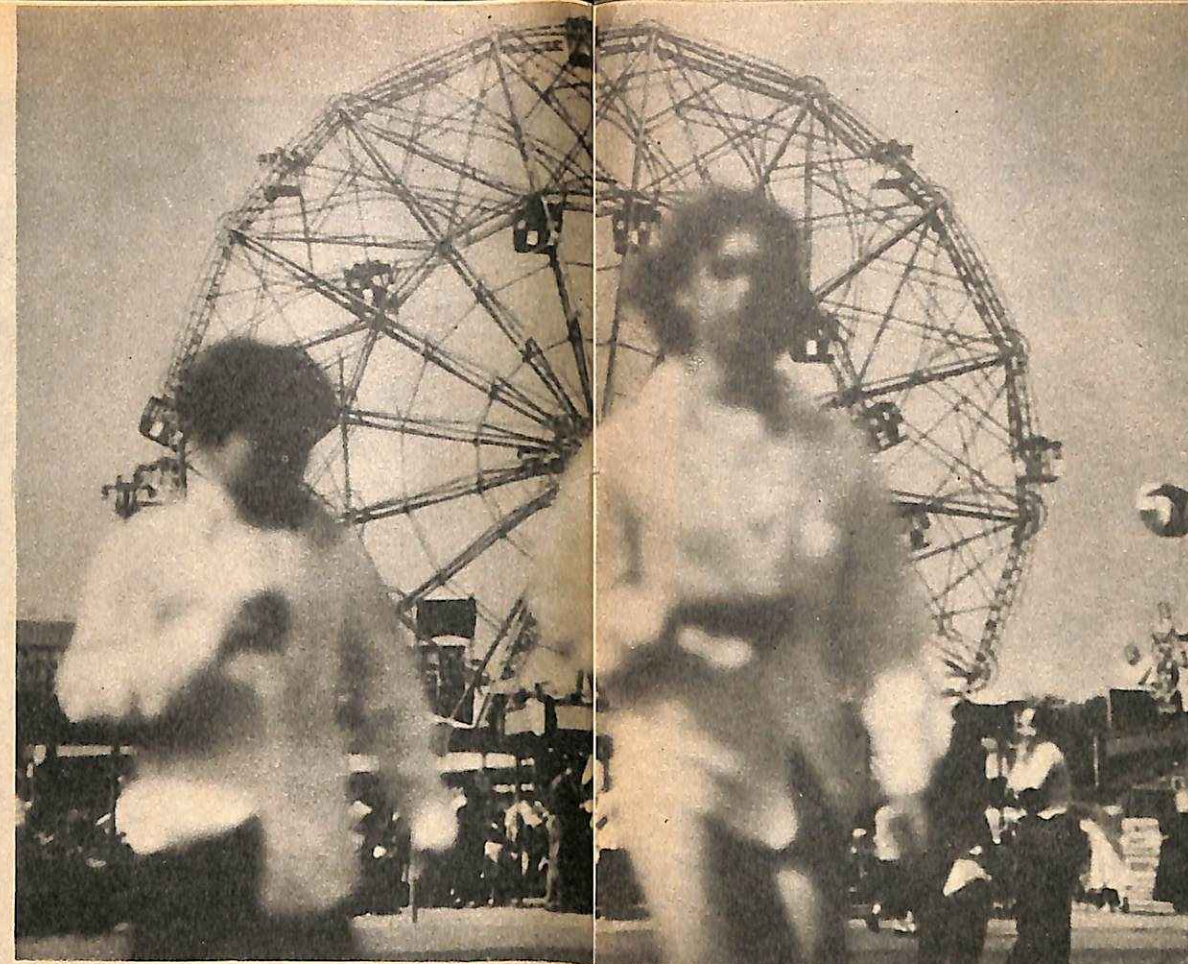
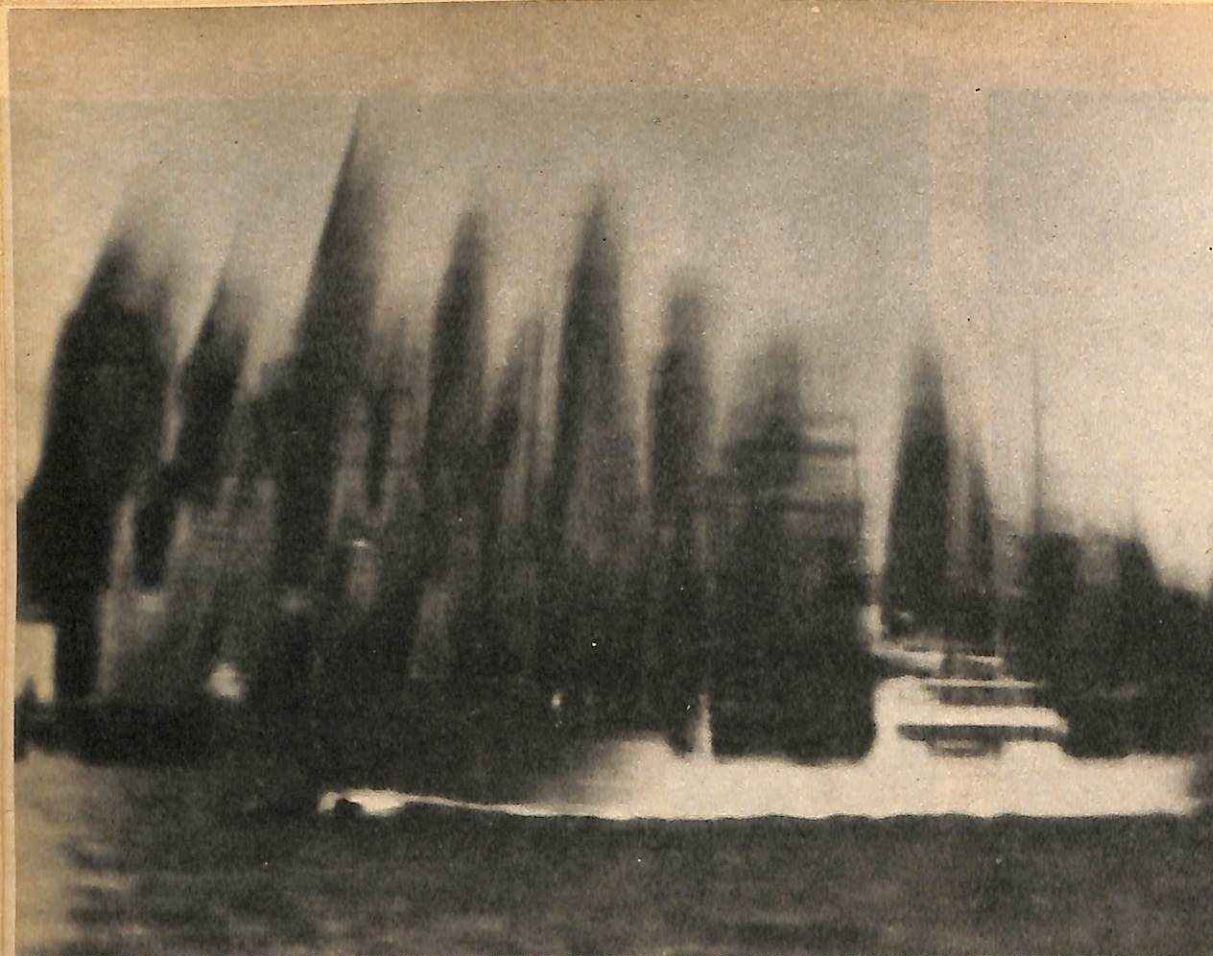
ΕΣΤΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΟΛΗ ΑΝΤΙΛΗΨΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΞΕΙΑΣ ΜΥΩΠΙΑΣ Ή ΤΡΑΥΜΑΤΩΝ, ΕΝΑ ΣΥΝΝΕΦΟ ΣΚΙΑΖΕΙ ΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΠΩΣ ΒΛΕΠΕΙ Ο ΑΣΘΕΝΗΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΜΟΝΟΝ ΑΠΛΗ «ΑΙΣΘΗΣΙ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ». ΔΕΞΙΑ: ΑΜΥΔΡΗ ΑΙΣΘΗΣΙ

ΤΡΕΙΣ ΑΛΛΕΣ, ΚΑΠΩΣ ΕΛΑΦΡΟΤΕΡΕΣ, ΑΝ ΚΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΙ ΑΣΤΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΧΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΣΙ ΤΗΣ

ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ. ΣΤΗ ΜΕΣΗ: ΟΙ ΠΡΕΣΒΥΩΠΕΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΜΟΝΟ ΜΑΚΡΥΑ. ΔΕΞΙΑ: Ο ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΣΚΕΠΑΖΕΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ Μ' ΕΝΑ ΑΣΠΡΟ ΣΧΕΤΟΝΙ

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΟΡΑΣΙΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΒΛΕΠΕΙ ΕΝΑ ΔΙΚΟ ΤΟΥ "ΚΟΣΜΟ,,

Τὸ κοριτσάκι γύρισε ἑκατακτικὸ πρὸς τὸν πατέρα του, πού τὸ εἶχε πάει ἕνα περὶπατο γιὰ νὰ δῇ τὰ ἀξιοθέατα τῆς Νέας Ὑόρκης, καὶ τοῦ εἶπε:
—Μπαμπά, κύτταξε πόσο ψηλά καὶ ἴσια εἶναι τὰ σπιτία!

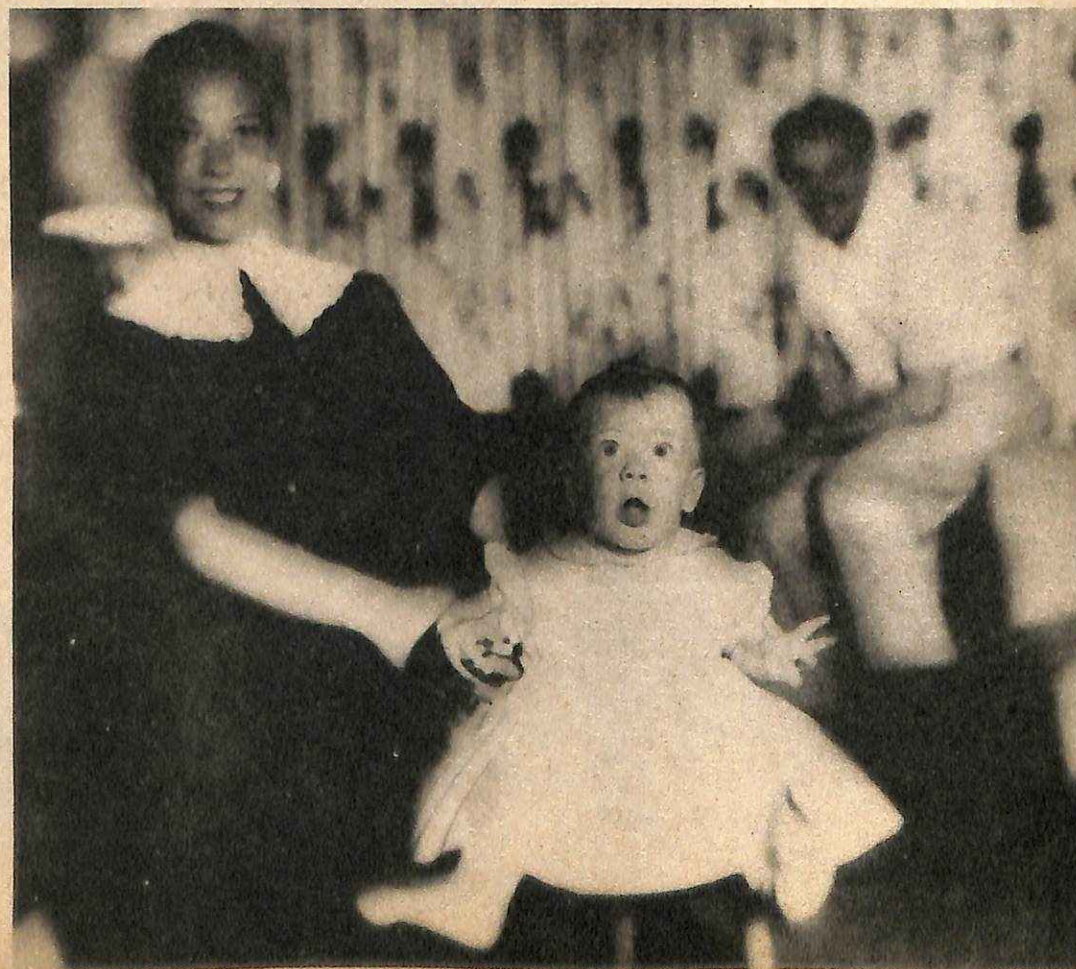
Ὁ μπαμπὰς ἀρκέστηκε νὰ κουνήσει τὸ κεφάλι του, χωρὶς νὰ δώσῃ καμμιάν ἀπάντησι. Ἐπειδὴ ἔπασχε ἀπὸ ἀστιγματισμὸ μεγάλου βαθμοῦ, τὰ σπιτία τοῦ φαίνονταν μιὰ συγκεχυμένη μάζα ἀπὸ πέτρες — ὅπως περὶ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου μὲ φυσιολογικὴ ὄρασι βλέπει τὸν ἑαυτοῦ τοῦ σ' ἕνα κοῖλο καθρέφτη.

Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὑπάρχουν 320 χιλιάδες ἐντελῶς τυφλοί. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἀρκετὰ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων πού μεταχειρίζονται ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ μέσα γιὰ νὰ κατορθώσουν νὰ δοῦν: ἀπὸ τοὺς μεγεθυντικούς φακοὺς ὡς τὰ κοινὰ ματογυάλια.

Στὸν τόπο μας 11.000 ἦταν τὸ 1940 οἱ τυφλοὶ ἀπὸ διάφορες αἰτίες σ' ὁλόκληρῃ τῇ χώρα. Τώρα γίνεται μιὰ νέα ἀπογραφή τους καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ἡ Ἑλλάδα —τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν— ἔχει περισσότερους τυφλοὺς ἀπὸ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Καταλαβαίνομε —λένε— καλύτερα τὴν ἀξία ἐκείνων πού μᾶς ἀνήκουν, ὅταν συμῶν νὰ τὰ χάσωμε. Καὶ στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι πού κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὸ θεῖο δῶρο τῆς ὁράσεως γιὰτὶ ὑποφέρουν ἀπὸ γλαύκωμα, καταρράκτη, ἢ χρόνιας καὶ ὀξεῖες μολυσματικὲς ἀσθένειες πού σκοτώνουν τὴν ὄρασι καὶ ἀχρηστεύουν τὰ μάτια.

Ὅπως καὶ νῦναι, λίγοι σχετικῶς εἶναι οἱ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙ ΜΥΩΠΙΑΣ: ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟ ΤΑ ΚΟΝΤΙΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟ ΜΑΤΙ ΔΕΝ ΒΛΕΠΕΙ ΠΑΡΑ ΜΟΝΟ Ο,ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ

ἐντελῶς τυφλοί. Ἐκεῖνοι δηλαδὴ πού ζοῦν σὲ ἀπόλυτο σκοτάδι. Οἱ ὑπόλοιποι ἔχουν τοῦλάχιστον αὐτὸ πού λένε οἱ γιατροὶ «ἀντίληψι τοῦ φωτός». Στὶς περισσότερες περιπτώσεις οἱ τυφλοὶ βλέπουν ἐν μέρει, ἀλλὰ ὁ κόσμος τους εἶναι τόσο... ἀλλόκοσμος πού δὲν ἔχει καμμιά σχέσι μ' ὅ,τι συνήθισαμε ν' ἀποκαλοῦμε ἔτσι. Οἱ ἄνθρωποι, τὰ πράγματα, τὰ χρώματα ἔχουν ἕνα δικό τους σχῆμα καὶ μιὰ ἰδιάζουσα ἐμφάνισι πού συμβολίζουν μᾶλλον παρά εἰκονίζουν τὴν πραγματικότητά.

Ὁ φωτογράφος Μπέν Ρός, συνομιλῶντας μιὰ μέρα μὲ μερικὰ μέλη τοῦ ταμείου ἀρωγῆς τυφλῶν, εἶπε ὅτι θὰ μπορούσε νὰ τραβήξῃ μερικὲς φωτογραφίες πού νὰ δείχνουν πῶς βλέπει ἕνας τυφλός. Ὁ λόγος τοῦ προκάλεσε ἐκπληξί στοὺς ἀρμόδιους καί, ἔπειτα ἀπὸ συζήτησι ἀρκετῶν ἡμερῶν, ἀποφασίσθηκε νὰ τοῦ δώσουν τὴν εὐκαιρία νὰ κάνῃ μιὰ δοκιμὴ.

Ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψι πάντοτε τῶν μελῶν τοῦ ταμείου, ὁ Ρός τραβοῦσε φωτογραφίες στο δρόμο καὶ σὲ δωμάτια προσπαθώντας, μὲ διάφορους τεχνικοὺς συνδυασμοὺς («τρίκς»), ν' ἀναπαραστήσῃ τὰ ἀντικείμενα ὅπως τὰ βλέπουν οἱ πάσχοντες ἀπὸ δέκα τοῦλάχιστον ἀσθένειες τῶν ματιῶν.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἐκπληκτικόν. Οἱ ἀσθενεῖς — ὅσοι μπορούσαν νὰ διακρίνουν λίγο — ἀνεγνώρισαν ἀμέσως τὸν κόσμον τους. Καὶ οἱ εἰδικοί ἔδωσαν ἀνεπιθύλακτα τὴν ἐγκρίσι τους νὰ δημοσιευθοῦν οἱ φωτογραφίες σὰν συμβολὴ στὴν ὀφθαλματρικὴ.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΤΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΡΙΟ

Ἡ περιεργότερη ἑκθεσις λιανικῆς πωλήσεως τοῦ κόσμου : Μέσα στὴν καρδιά τῆς παλιᾶς Ἀθῆνας, σὲ καταστήματα, σὲ ὑπόστεγα, σὲ κιόσκια, σὲ ὑπαίθρια ἐμπορική, μικροπωληταί, ἐπαγγελματίαι καὶ ἐρασιτέχναι φανεροὶ καὶ κρυφοί, πωλοῦνε καὶ ἀγοράζουν τὰ πάντα, ἐπιπλα, ροῦχα, ἀντικείμενα τέχνης, τρόφιμα, φάρμακα, σιδηρικά, μηχανήματα σὲ ὅποιανδήποτε κατάστασι καὶ ἀν ὅρισκονται. Ὁ ἀργόσχολος θὰ τοὺς συναντήσῃ ἐκεῖ πρῶτ καὶ ἀπόγευμα κάθε ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος. Ἀλλὰ ἀν θέλῃ νὰ τοὺς δῇ ὅλους μαζί, στὸ ἐβδομαδιαῖο «ζούρ - φίξ», σὲ ὅλη τὴν... δόξα τοὺς, πρέπει νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν πλατεῖα Ἀθησαυνίας, τὸ πρῶτ μῖα καλοκαιρινῆς Κυριακῆς.

ΜΕ ΧΙΟΥΜΟΡ ΚΑΙ... ΘΡΑΣΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΡΙΟ ΒΑΠΤΙΖΕΙ «ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΑΣ» ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ ΓΙΑ ΠΟΥΛΗΜΑ ΜΙΑ ΧΟΥΦΤΑ ΠΑΛΙΑ ΚΑΡΦΙΑ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΔΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΣ ΠΑΖΑΡΕΥΟΥΝ ΕΙΔΗ «ΤΕΧΝΗΣ», ΠΑΛΙΕΣ ΛΑΜΠΕΣ, ΦΑΝΑΡΙΑ, ΑΡΒΥΛΑ ΚΑΙ... ΧΡΥΣΑΦΙΚΑ.

ΑΥΤΟΚΛΗΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ... ΣΥΝΟΔΟΥ

ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΑ ΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΡΤΕΡΟΥΝ ΣΤΩ-Ι-ΚΑ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΡΙΟ

Πρωή Κυριακής. 'Ημέρα άναπαύσεως, ημέρα Θεού, και οι πιστοί έχουν ήδη θερμάνει με την παρουσία τους τις εκκλησίες. 'Εάν είναι ωραίος καιρός, σημεία έκδρομικού όργασμου ξεσπούν σε διάφορα μέρη της πόλεως. Καμιόνα, γεμάτα νέους, παιδιά και μεγάλους, ξεκινούν από διάφορες πλατείες, όλο τραγούδι, κέφι, νειάτα και δυναυτικότητα.

Αυτά όμως είναι σποραδικά και ένας επισκέπτης που θα διέσχισε ολόκληρη την πόλι δεν θα τα έβλεπε παρά σαν εξαιρέσι μέσα στη γενική Κυριακάτικη ήσυχία.

Μόνον σε ένα ώρισμένο σημείο των 'Αθηνών δράζει ο πυρετός. 'Εκεί, χαλάει ο κόσμος. Πλήθος, φωνές, ζωηρότης, έμπορική κίνησις, γραμμόφωνα, μουσικές, φαγητά που ψήνονται στο ύπαιθρο, τυρόπιπτες, και λογής - λογής ανατολίτικοι κιμάδες, κουλούρια και τυριά και θαρεία γλυκά τυλιγμένα σε μέλι και καρύδι και κάστανα και άραποσίτια.

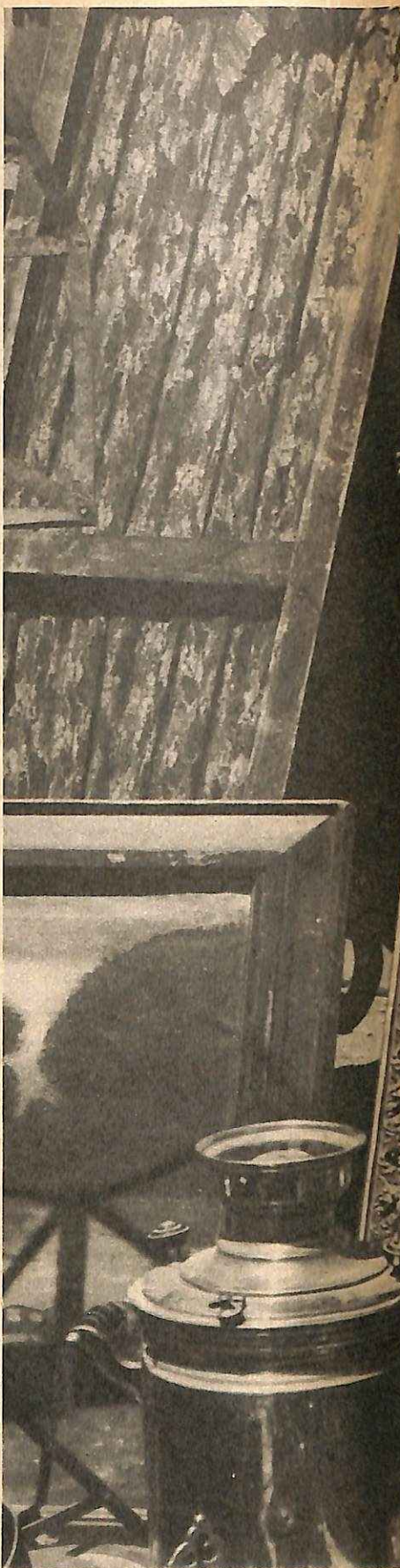
Είναι ή μεγάλη. 'Η καθιερωμένη έορτή των μικροπωλητών, ή πανηγυρική της λιανικής πωλήσεως. 'Εδώ πωλούνται τα πάντα, και αγοράζονται τα πάντα. Πωλούνται λησμονημένοι παππούδες και αγοράζονται ξένοι θεοί! πωλούνται τσαγκουρνισμένες έπιγραφές, άσημαντες πλακίτσες έμαγιέ που γράφουν «Μαρία Παπαδοπούλου — Μαία» και ίδού, εύρισκεται άνθρωπος ό οποίος τις αγοράζει. Πωλούνται δίδες, χερούλια από κατσαρόλες, σπασμένες καρέκλες, άδεια κουτιά, μπιτιλάκια, ρολόγια άδειασμένα από το έσωτερικό τους, μηχανήματα άγνώστου προελεύσεως και άδιαγνώστου χρησιμότητος, μαθητικά τετράδια, σπασμένοι δίσκοι γραμμοφώνου, παλαιά μολύβια και όλα τα βάζα και τα μπακίρια και οι τεκεδες που κάπως ξετρύπωσαν και δγήκαν από τις άποθήκες όπου τα είχαν πετάξει τα άφεντικά τους.

Πωλούνται και μοντέρνα πράγματα. Όλα τα στρατιωτικά άμερικανικά είδη που διχοτεύει ό ΟΔΙΣΥ ή που ξεγλιστρούν νομίμως ή παρανόμως από τις μεγάλες ξένες άποθήκες, παπούτσια, φανέλλες, παλτά, κουβέρτες, καπέλλα, παράξενες στολές με προβιές, που ξεκίνησαν με σκοπό να προστατεύσουν εξερευνητάς στον 'Ανταρκτικό και προσφέρονται μέσα στην Κυριακάτικη λιανική των 'Αθηνών.

—«Τί θέλει ή κυρία;» Μιά γρηούλα κυττάζει το γουναρικό με προσοχή. —«Πόσο κάνει;» Τί να το θέλη άραγε; Κανένα έγγονάκι σκέπτεται να χάσει εκεί μέσα, να ζεστοκοπηθή; Δεν θα το μάθουμε ποτέ. Τό βρίσκει ακριβό και φεύγει. 'Ισως είναι ή πρώτη της Κυριακή. Θα πρέπει να κάμη τουλάχιστον πέντε έπισκέψεις για να άποφασίση να αγοράσει.

Όσοι θέλουν να αγοράσουν εύκολα και γρήγορα δεν πάνε την Κυριακή τό πρωί στο Δημοπρατήριο, αλλά πάνε την Δευτέρα στα καταστήματα. Τό Δημοπρατήριο είναι κέφι και συνήθεια, και ένας μικρός διαγωνισμός φαντασίας, γνώσεων και γούστου.

Όλοι οι σκηνοθέται μας είναι τακτικοί πελάται του. Τό τί έχει ανακαλύψει ό 'Αντώνης Φωκάς μέσα στα μικρά σκοτεινά υπόγεια όπου κρύβονται τα είδη που θεωρούνται άχρηστα ακόμη και από τόν καταστη-

ΕΔΩ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΕΠΙΠΛΑ, ΟΞΥΓΟΝΟΒΟΜΒΕΣ ΚΑΙ... ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΑΚΟΜΗ «ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ» —ΕΥΘΥΤΕΝΕΙΣ, ΑΙΘΙΣΕΒΑΣΤΟΙ— ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΙ ΓΙΑ ΣΤΟΛΙΣΜΑ ΤΩΝ ΤΟΙΧΩΝ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ ΣΑΣ

ματάρχη του Δημοπρατηρίου, δεν τό έχουν μαντεύσει ποτέ οι θεαται που θαμπώνονται από τό μεγαλείο κάποιας στρατιωτικής στολής. Κάποιος, πρό του πολέμου, τόν είδε να αγοράζει ντουζίνες ολόκληρες έφθαρμένα λαστιχένια «σουδέρ», εκείνα τα στρογγυλά, τα κοκκινωπά τών καφεϊνών, μία πεντάρα τα δώδεκα. Όταν αυτά τα ένωσε και τα χρύσωσε έγιναν κάτι πανοπλίες καταπληκτικής αϊγλης και, φυσικά, πολύ έλα-

φριές και έλαφροφόρες για τούς εύγνώμονες ήθοποιούς.

'Εκεί, πολλοί 'Αθηναίοι με γούστο και με κέφι και με διάθεσι να θυσιάσουν τό κυριακάτικο πρωινό τους σε εξερεύνησι, έχουν ανακαλύψει άληθινούς θησαυρούς. Βέβαια, χρειάζεται μεγάλη ύπομονή, άντοχή στην κούρασι, άδιαφορία για τό πλήθος που σε ζώνει ολόγυρα, ψύχραιμη άτιμιετώπισι της φασαρίας, τού δορύδου, τής φωνής, και ταλέντο στο

παζάρι. Τό Δημοπρατήριο δεν έχει μόνον τα έμπορεύματα που προβάλλονται στο δρόμο. 'Εχει και τ' άλλα που κρύβονται στις άπειρες μικρές άποθήκες, στα υπόγεια και στα πατάρια. 'Εκεί, στη σκοτισμένη σκοτεινιά, μέσα σε μία άπερίγραπτη συγκομιδή από κουρέλια και μετάλλινη σαβούρα, τό έξασκημένο μάτι ανακαλύπτει αυτό τό ένα κάτι τι που ξεχωρίζει, που έχει άξία, νοστιμιά, ποιότητα. Συνήθως, κάνει πώς κυτ-

τάζει πρώτα κάτι άλλο, κάτι πρόσ τό οποίο θέλει να τραβήξη την προσοχή του έμπορα, στο μπρούτζινο αυτό λιοντάρι, άς πούμε, που δεν έχει διόλου σκοπό να αγοράση, για να πιάσει εκεί τό παζάρι και να καταλήξη, άφηρημένα δήθεν, μόνο για να μη φύγη με άδεια χέρια, να ψωνίση την ώραία κορνίζα ή τό παλιό ζωγραφιστό πιάτο ή τό μπιμπελό από πορσελάνη, που άρχικώς είχε στο μάτι.

Είναι ένας διαγωνισμός τό Δημοπρατήριο. 'Εάν κανείς έχει φαντασία, εάν μπορή να διώξη όλο τό σκουπίδι, να υπερνικήση τό θέαμα τής άσχημίας και να ξεχωρίση άνέμεσα από εκείνα τό ένα μικρό πραγματάκι, που έχει ποιότητα, με λίγη καλή μεταχείρισι θα τού ξαναδώση τη θέση που τού άρμοζε από πάντα στη ζωή.

Α. Κ.

ΠΟΥΛΑΕΙ ΤΗ ΑΓΟΡΑΖΕΙ; ΠΟΙΟΣ ΞΕΡΕΙ;

Φωτ. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

ΤΟ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΕΛΕΙΩΣΕ. ΕΦΥΓΕ Η ΠΕΛΑΤΕΙΑ, ΜΑΖΕΨΑΝ ΟΙ ΕΜΠΟΡΑΚΟΙ ΤΑ ΑΓΑΘΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΜΕΙΝΕ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΕΡΗΜΟΣ

ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΡΙΟ

Ίσως πολλοί θα άναρωτήθηκαν συχνά πώς και γιατί τὸ Δημοπρατήριον, καί, ειδικότερα, ἡ μικρὴ ἐκείνη πλατεία μεταξύ τῶν ὁδῶν Ἑρμοῦ καὶ Ἡφαίστου, διαπίσθηκε ἀπὸ τὴν πάντα κεφαλή ἀθηναϊκὴ «ἀργκὸς» Πλατεία... Ἀδυσσινίας!

Ποιά σχέσις μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ, ἀνάμεσα στὰ τόσα ἐτερόκλητα πράγματα ποὺ πουλοῦνται ἐκεῖ, μετὰ τὴν παμπάλαια αὐτοκρατορία τῆς Βασιλείσεως τοῦ Σαῦα;.. Ὁχι, βέβαια, γιατί, παμπάλαια τόσο ἡ αὐτοκρατορία τῆς φιλικώτατης Αἰθιοπίας, κατάντησε ποτὲ νὰ... παζαρευθῇ σέ... τιμὴ εὐκαιρίας, εἰς τὴν πλατεία τοῦ Δημοπρατηρίου! (Ἄν καί, ὅλα νὰ τὰ περιμένετε ἀπὸ τοὺς δαιμόνιους μεταπράτες τοῦ «Γιουσσοῦρου»!)

Ἀλλὰ ὄχι. Τίποτε τέτοιο δὲν συνέβη —ὡς τὴν ὥρα τουλάχιστον. Ἀναμφισβήτητο εἶναι πῶς ἡ χώρα τοῦ Χαϊλέ Σελασιῆ μένει ἀνεξάρτητη, πολὺτιμὴ ὅς... φίλη στὸν Ο.Η.Ε. καὶ «ἀπαζάρευε» τὴν ἀκόμη στὸ ἀθηναϊκὸ Δημοπρατήριον. Μόνον κατὰ τὸν «χρῶτα», ποὺ λένε, δηλαδὴ τὸ χρῶμα τῶν ἀγαθῶν ὑπηκόων τῆς, μετέχει ἴσως τοῦ ἀμαρτήματος τῆς μεταδραπέσεως τοῦ «Γιουσσοῦρου»:

Διηγούνται ὅτι μερικοὶ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι λόγιοι, φίλοι μεταξύ τῶν καὶ γνωστοὶ «καλαμπουρισταί», ἐπῆραν κάποτε ἕνα χάρτη τῆς μικρῆς τότε Ἀθήνας, ἔξωσαν τὰ κεφάλαια τοὺς γιὰ νὰ «ἐμπνευσθοῦν» καὶ μετὰ τὸν ὥραιο γραφικὸ χαρακτήρα τῆς ἐποχῆς τοὺς μεταδάπτισαν δρόμους, πλατείες, σοκάκια, μὴ λησμονώντας νὰ τιμῆσουν κανέναν ἀρχαῖο ἢ νεώτερο ἥρωα καὶ μὴ ἥρωα.

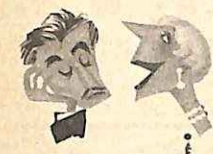
Ἀλλὰ ἡ χιουμοριστικὴ διάθεσίς τους, παρὰ τὴς προσπάθειές τους νὰ μείνουν ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος ἐντέλως σοβαροί, ξεμύτησε σὲ πάμπολλες «μεταδραπέσεις» ἐμπνεύσεώς τους. Ἔτσι, ἐδημιούργησαν, ἐπὶ παραδείγματι, ὁδὸν Φιλοπίας, ἢ καὶ ἄλλους, ἐξ ἴσου ὀξύμωρους ἀθηναϊκοὺς δρόμους, ἀνταγωνιζόμενοι ἴσως τὴν ὑπαρξὴ Πλατείας... Ὁ μὲν οὖν οἱ ἀξέστω καὶ ἱστορικοὶ, εἰς τὸ κέντρον μάλιστα τῆς ἑλληνικῆς πρωτεύουσας!

Ὅταν, λοιπόν, ἐφθασαν καὶ στὴν μικρὴ πλατεία τοῦ Δημοπρατηρίου, σκέφθηκαν ὅτι αὐτὴ, μετὰ τοὺς «γύφτους», τοὺς σιδεράδες, τοὺς γανωματῆδες, καὶ γενικὰ ὅλους τοὺς συμπαθέστατους «μουντζούρηδες» τῆς ὁδοῦ Ἡφαιστοῦ, (ποὺ καὶ αὐτὴ δὲν πῆρε τυχαῖα τ' ὄνομα τοῦ ἀρχαίου θεοῦ τῶν σιδεράδων), δικαιολογοῦσε ἀπόλυτον, λόγῳ «χρωτὸς» τῶν «μουντζούρηδων», ποὺ ξετρύπωναν διαρκῶς ἀπ' τὰ σιδεράζικα καὶ γυρόφερναν ἐκεῖ, τέτοιο ὄνομα: Πλατεία... Ἀδυσσινίας!

Κι' ἔτσι ἔμενε.

Διηγούνται. Ἀλήθεια ἢ ψέματα —ποῖος τὸ ξέρει;

Κατ' ἄλλους, ὁ λαουτζίκος, μετὰ τὸ δικὸ του χιούμορ καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους ἴσως λόγους ποὺ ἐφτίαζε καὶ τὸ «ἀπ' τὴν Πόλιν» ἔρχομαι καὶ στὴν κορφὴ... κανέλλα» ἢ ... «ἐκὼν ἔλα!», ὅπως τὸ θέλει ἕνας σοφὸς μας—, ἔδωσε τ' ὄνομα καὶ σ' αὐτὴν, τὴν τόσο δικιά του πλατεία. ■ ■ ■

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

... Ἐπισημότητες! Ἡ ἄφιξις τοῦ προέδρου τῆς Δυτικῆς Γερμανίας κ. Χάις, δίδει ἀφορμὴ διὰ τὴς πρώτες ἐπίσημες ἐορτές τοῦ ἔτους. Ἡ βραδυὰ τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου προμηνύεται ἐξαιρετικὴ, καὶ τὸ θέαμα λαμπρὸ, διότι διὰ πρώτην φοράν Βασιλεῖς καὶ ἐπίσημοι δὲν θὰ καθίσουν εἰς τὰ τέσσαρα πλαῖνα θεωρεῖα. Μία προσωρινὴ διασκευή θὰ δημιουργήσῃ θεωρεῖα βασιλικά καὶ ἐπίσημα εἰς τὸν πρῶτον ἐξώστη. Χάρις εἰς αὐτὴν τὴν ἀλλαγὴν, διὰ μίαν τουλάχιστον φοράν οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ ἐπίσημοι θὰ βλέπουν ὅσο καλὰ καὶ οἱ ὑπόλοιποι θεαταῖ... Ἡ Κοσμικὴ Βασιλίσσα. Τὴν Τετάρτην 16, εἰς μίαν ἀπὸ τὴς τακτικῆς ἐπισκέψεως τοῦ τοῦ φιλόξενο καράδι ἡ «Βασιλίσσα Φρειδερίκη» θὰ προσφέρῃ πάλιν μουσικὴν, χορὸν καὶ θαυμάσια στολισμένον πλάσιον εἰς ἕνα ἀκόμη φιλικὸν χορὸν: Τῶν Ἑλληνίδων Ὁδῶν. Ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃ τὴν ἴδια καὶ μεγαλύτερη ἐπιτυχία ἀπὸ τοὺς περασμένους... Ἡ Ζοῦρ φίζ. Ἡ γνωστὴ φίλη τῆς Ἑλλάδος κ. Φλὲρ Κάουλς Μεγιέρ, ἡ πρώην σύζυγος τοῦ ἐκδότου τοῦ «Λούκ», ἡ ὁποία ἦτο καὶ ἐπίσημος ἀπεσταλμένη τοῦ Ἀϊζενχάουερ εἰς τὴν στέψιν τῆς Βασιλείσεως Ἑλισάβετ —πρὸς κάποιαν ἐκπληξιν τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως— ἔγινε τώρα, χάρις εἰς τὸν νέο γάμον τῆς, μίαν πλουσιωτάτη Ἀγγλίσ ὑπῆκοος. Ὑπανδρεύθη ἕνα πολυκατομιμυριούχο ξυλῆμπορο, τὸν κ. Τὸμ Μεγιέρ, ἀγόρασε ἕνα θαυμάσιον διαμέρισμα σὲ ἐκλεκτὴν γειτονίαν τοῦ Λονδίνου, δέχεται καθετὴ Τετάρτῃ καὶ ἀνηγγεῖλε σ' ἕνα «ντερεβιὺ» ὅτι σκοπεῖ νὰ γίνῃ κέντρον διεθνούς κοσμικῆς κινήσεως... Ἡ Τί πρόοδος! Τὸ τελευταῖον θαυματουργὸ φάρμακον εἶναι τόσο δραστικόν, εἶπε κάποιος γιαντρός, ὥστε μόνον ἄνθρωποι μετὰ καταπληκτικὴν ὑγείαν μποροῦν νὰ τὸ πάρουν... Ἡ Ἐνδοφύρουσες στατιστικῆς. Διαβάξτε: Τὸ 1906 εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑπῆρχαν 10.000 αὐτοκίνητα. Πενήντα χρόνια ἀργότερα φθάσαμε αἰσίως τὰ 60.000.000 καὶ ὁ σιδερένιος «πληθυσμὸς» αὐξάνει μετὰ ἀνησυχητικὴν γονιμότητα... Ἡ Νέες δόξες! Ὁ σμήναρχος Πῆτερ Τάουνσεντ κάμνει τὰ πρῶτα τοῦ δήμματος εἰς τὴν φιλολογία. Ἐγράψε τὸν πρόλογον εἰς τὸ διδύκον τοῦ ἄσπου ἀεροπόρου Ὁφενμπεργκ, καὶ φαίνεται ὅτι γλυκάθηκε καὶ ἐτοιμάζεται νὰ προχωρήσῃ εἰς ὁλόκληρον δικὸν τοῦ διδύκου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ,τι καὶ ἂν γράψῃ ὁ «πρῶτος» τῆς Παιγνικίσσης Μάργκαρετ θὰ εὕρῃ πάντως ἐκδότη... Ἡ Ὁρισμός. Γάμος: Δύο ἄνθρωποι ποὺ συνδυάζουν ἕνα ἀφεντικόν, μίαν κυρά καὶ δύο σκλάβους... ἡ.η.η

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Ἀπὸ πολὺ νωρὶς, στὴ ζωὴ μου, ἀναγκάστηκα νὰ διαλέξω ἀνάμεσα στὴν τίμια ὑπεροψία καὶ στὴν ὑποκριτικὴ ταπεινοφροσύνη. Διάλεξα τὴν τίμια ὑπεροψία καὶ δὲν δέλω λόγῳ ν' ἀλλάξω. (Φράνκ Λόυντ Ράιτ)

Τζέντλεμαν εἶναι ὁ ἄνδρας ποὺ καταλαβαίνει τὴς γυναῖκες, ἀλλὰ ξέρει νὰ μὴν τὸ δείχνῃ.

Τάκτ εἶναι ἡ τέχνη τοῦ νὰ ὑψώνῃς τὰ φρύδια ἀντὶ τῆς φωνῆς.

Ἡθοποιὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν προσέχει ποτὲ τί λέτε, ἐκτὸς ἂν εἶναι ὁ ἴδιος τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας σας.

(Μάρλον Μπράντο)

Δὲν ὑπάρχουν ἐπικίνδυνες γυναῖκες. Ὑπάρχουν εὐαίσθητοι ἄνδρες.

(Ἰωσήφ Γούντ - Κράτες)

● Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ. Γάλλος μυθιστοριογράφος Ἀντουάν Μπλουτέν γράφει:

—Οἱ ἀρχιτέκτονες κρύβουν τὰ σφάλματά τους πίσω ἀπὸ χονδρούς τοίχους. Οἱ γίαντες τὰ κρύβουν κάτω ἀπὸ τὴ γῆ. Οἱ γυναῖκες δὲν τὰ σκεπάζουν μετὰ μαγιονέζα καὶ στὰ σερβίρον σὰν καινούργια, ἐκλεκτὴ συνταγή.

● ΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΟΜΟ τῶν «Ἀπομνημονευμάτων» τοῦ ζωγράφου Ζαν Ὁμπερλέ, ἀναφέρεται καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηρισμὸς, μεταξύ ἐνὸς νεοπλουτοῦ καὶ τοῦ συγγραφέως Λαμπρόν:

—Ἀγόρασα ἕναν πύργο, ξέρετε...

—Τότε θὰ πρέπει ν' ἀγοράσετε κι' ἕναν πυργοδεσπότη!

● Η ΝΕΑΡΑ νεόνυμφος προσέλαβε καινούργια ὑπρέτρια καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὴν πείσῃ πόσο καλὰ θὰ περνοῦσε μαζί τους:

—Εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ θρῆς εὐχάριστη τὴν δουλειά σου ἐδῶ, εἶπε χαμογελώντας. Βλέπεις, δὲν ἔχομε καὶ παιδιὰ νὰ σ' ἐνοχλοῦν.

—Μ' ἀρέσουν τὰ παιδιὰ, ἔκανε ἡ ὑπρέτρια κλείνοντας πονηρὰ τὸ μάτι. Μὴν κρατιάσατε γιὰ χατήρι μου.

Ἐδῶ κι' Ἐκεῖ

ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ τοῦ Μονακοῦ, ποὺ ἐξεσῶθη προσφάτως, εἰκονίζονται, γιὰ πρώτην φοράν στὴ χώρα τῶν Μονεγάσκων, τέσσερις πρόεδροι τῶν Ἡν. Πολιτειῶν. Ἐπάνω: Ὁ πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ ἄριστερά: Ὁ Λίνκολν δεξιὰ: Ὁ Ρούζβελτ καὶ κάτω ὁ Οὐάσιγκτων.

Ἡ μεγάλη Πυραμίδα κτίζεται σ' ἕνα χρόνο!

Ἕνας κατασκευαστὴς ἐκατομύριων καὶ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ γενικά, ἐδείχνε σὲ κατὰ ἐπισκέπτες τὸ ἐργοστάσιόν του καὶ ζωγράφισε μετὰ λαμπρὰ χρώματα τὰ δημόσια ἔργα ποὺ μποροῦσε ν' ἀναλάβῃ, τώρα ποὺ εἶχε φορτηγὰ ἄξια νὰ κουβαλήσουν πενήντα τόνους μετὰ ταχύτητα πενήντα μιλίων τὴν ὥρα, καὶ μάλιστα σὲ ἀκατάλληλους δρόμους.

—Γιὰ σκεφθῆτε, τοῦ λέει ἕνας ἐπισκέπτης, νὰ σὰς ἀνέθεταν τὴν Πυραμίδα. Πόσον καιρὸ θὰ θέλατε νὰ τὴν χτίσετε;

—Τὴν Μεγάλην Πυραμίδα; Καὶ κύτταξε τὸν ἐπισκέπτη μετὰ ἀπόλυτη σοβαρότητα. Μὰ αὐτὸ θὰ εἶναι μικρὸ ἐργοστάσιον. Σταθερὸ νὰ κάνω ἕναν υπολογισμό.

Κάθησε σὲ ἕνα λάστιχο αὐτοκινήτου στὸ ὁποῖο χωροῦσαν ἄλλοι δώδεκα καὶ ἔβγαλε τὸ χάρακα.

—Γιὰ νὰ δοῦμε... Πρὸς τὴν ἔχτισαν τότε, στὰ παλὰ χρόνια;

—Οἱ εἰδικοί δὲν συμφωνοῦν, ἀλλὰ φαίνεται πῶς χρειάσθηκαν περίπου 100.000 ἄνθρωποι καὶ εἰκοσι χρόνια.

—Πῶ, πῶ! ἔκανε κατὰπληκτος ἐμπρός σὲ τὴν ἀνεπάρκεια. Γιὰ νὰ δοῦμε... Ἀς ποῦμε ἕνα... Δύο ἑκατομμύρια τόνους πέτρα γιὰ ἐκκοσιπέντε μίλια. Δὲν νομίζω πῶς τὴς κουβαλοῦσαν τόσο, ἀλλὰ τὸ λέω γιὰ νὰ κάνουμε πλουσίους λογαριασμούς. Θὰ δούλευαν, λοιπόν, δύο βάραιες... δηλαδὴ 9,6 ταξίδια τὴν ἡμέρα. Ἀς ποῦμε 320 κυβικὲς γιάρδες τὴν ἡμέρα. Πολλαπλασιάσῃ τὰ ἐπὶ 300 ἐργάσιμες μέρες τὸ χρόνο. Χμ... Μάλιστα. Θὰ μπορούσαμε νὰ τὴν τελειώσουμε μέσα σ' ἕνα χρόνο, χρησιμοποιοῦντας εἰκοσι μηχανές καὶ σαράντα ἄνδρες.

● ΛΕΓΕΤΑΙ ὅτι ἕνας δημοσιογράφος ρώτησε τὸν Τσάρταϊλ:

—Αἰσθάνεσθε καλὰ, ἀνδρῆ; Μπορῶ νὰ κάνω κι' ἄλλως παιδί μου; Ὁ Ἀντων γερνάει μέρα μετὰ τὴν ἡμέρα!

● **ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ** ενός γεύματος στο Παρίσι, παρουσίασαν ένα Γάλλο ηθοποιό σε μία Αγγλίδα λαίδη. Ο Γάλλος έσκυψε και της φίλησε το χέρι.

—Δεν νομίζετε, είπε η λαίδη, πως τα χειροφιλήματα δεν είναι πια της μόδας;

—Κάθε άλλο, απάντησε ο Σασά Γκιτνύ —γιατί αυτός ήταν— αφού πάντως από κάπου πρέπει ν' αρχίζει κανείς.

● **Σ' ΕΝΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ** έργων του Βέρντι, που ο Άρτουρ Τσκανίνι επρόκειτο να διευθύνει αρκετές συναυλίες, ένας αντίπαλός του εξέησε ως αμοιβή «μία λιρέττα περισσότερο από όσο θα έπαιρνε ο Τσκανίνι». Φαντασθήτε την έκπληξή του όταν έλαβε ένα τσέκ μιας λιρέτας, γιατί ο Τσκανίνι, τιμώντας την μνήμη του Βέρντι, δεν είχε ζητήσει καμμία αμοιβή.

● **ΣΤΟ ΜΑΪ-ΑΜΙ** μία κυρία λέει στη φίλη της:

—Τό καινούργιο ξενοδοχείο είναι θαύμα! Χαλά από τον ένα τοίχο μέχρι τον άλλον!

—Και τί μ' αυτό; Πολλά ξενοδοχεία έχουν χαλιά.

—Στό ταβάνι;

ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ «ΜΠΕΡΙΟΖΚΑ», αποτελούμενο αποκλειστικά από χορεύτριες που έχουν αποφοιτήσει από την περίφημη Σχολή Μπολσόι της Μόσχας, εκτελεί, με συνοδεία από μπαλαλέικες, ακκορντεόν και μπαγιάνες, διάφορους ρωσικούς λαϊκούς χορούς. Διευθύντρια και πρώτη χορεύτρια του μπαλέτου, που προκαλεί ανεπιφύλακτο ενθουσιασμό όπου εμφανίζεται, είναι η πρωταγωνίστρια του θεάτρου Μπολσόι Ναντιέζντα Ναντιέζντινα —η νέα Παύλοβα, όπως την αποκαλούν όλοι.

● **ΕΝΑΣ ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΕΡ** δείχνει την ταυτότητά του στην είσοδο του παλατιού του Μονακό, αλλά οι караμπινιέροι δεν τον αφήνουν να περάσει:

—Δεν ισχύει η κάρτα σας χωρίς φωτογραφία...

—Συγγνώμη ένα λεπτό, λέει ο φωτορεπόρτερ και τρέχει σ' ένα περίπτερο. Εκεί αγοράζει μία φωτογραφία του Πρίγκιπος Ραϊνιέ, την κολλά στην κάρτα και ξαναρχεται έμπρός στον караμπινιέρο:

—Ορίστε η κάρτα μου με φωτογραφία.

—Έτσι μάλιστα, λέει Ικα-νοποιημένος ο караμπινιέρος και του κάνει τόπο να περάσει.

● **ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΞΙΣ** και τρεις μυίγες συζητούν για τον σκληρό χειμώνα που πέρασε.

—Η πρώτη λέει:

—Εγώ ήμουν σ' ένα σταύλο σ' εμένα. Έτσι απέφυγα τις άραχνες και δεν μπορώ να πω πως δασύθηκα.

—Η δεύτερη ήταν σ' ένα μοναστήρι. Απώλυτη ησυχία και κανένας κίνδυνος.

Και ήρθε η σειρά της τρίτης να μιλήσει:

—Εγώ όμως στάθηκα πιδό τυχερή απ' όλες σας. Έμεινα στο πορτοφόλι ενός Σκωτσέζου και δεν το κούνησα.

Θα επιτύχει όπου απέτυχε ο Ζολά :

Μετά από το «εξαχσμένο» έργο του Θωμά Κορνέιγ, το οποίο παρουσίασε στο Παρίσι ο θίασος Λιονέλ Μπαϊλάκ, άλλο ένα έργο ξαναδραματίζεται. Πρόκειται για τους «Κληρονόμους Ραμπουρντέν» του Αιμίλιου Ζολά, το οποίο θα παρουσιάσει ο θίασος Ζακ Σαρτού.

Για πρώτη φορά το έργο αυτό παήχθηκε τον Νοέμβριο 1874 και μόνον τρεις φορές. Η κριτική τον τσάκισε και ο Ζολά, ξαφνικά, έχασε κάθε ενδιαφέρον για το θέατρο.

Ο Ζακ Σαρτού ελπίζει να τα καταφέρει καλύτερα σήμερα, που έχουν περάσει ογδόντα δύο χρόνια γιατί, λέει, «το έργο σφυρίχτηκε επειδή ήταν αντίθετο με τον θεατρικό κομπορμισμό της εποχής». Και, με έναν εύκολο συλλογισμό, ο νέος θιασάρχης αποδεικνύει ότι το έργο στέκεται θαυμάσια στο πλαίσιο του σύγχρονου θεάτρου.

Ο γιουός του Ζολά, ο Δρ. Ζακ - Εμίλ Ζολά, ο οποίος βοηθεί τον θίασο με τις συμβουλές του, συμφωνεί απολύτως.

● **ΡΩΤΗΣΑΝ** τον Ζαν Κοκτώ:

—Πιστεύετε στην τύχη;

—Βεβαίως! Πώς αλλιώς μπορεί κανείς να εξηγήσει την επιτυχία εκείνων που μισεί;

● **Η ΕΝΤΙΘ ΠΙΑΦ** διάβασε, στη Νέα Υόρκη, την εξής επιγραφή: «Η Κάδα Σαίν — Ζερμαίν — Ντέ — Πρέ βρίσκεται στον 27ο δρόμο.»

● **ΟΡΙΣΜΟΣ.** Προσωπικότητας: Το όνομα που δίνουμε στις ιδιοτροπίες μας.

● **Η Κ. ΟΥΪΛΑΣΟΝ** θαυμάζει τον εαυτό της στον καθρέφτη, με το καινούργιο της βραδινό. Σε μία στιγμή, γυρίζει στον κ. Ουίλσον:

—Δεν είναι καταπληκτικό, αγαπητέ μου; Το μεταξωτό του φορέματός μου είναι γιγαντιαίο, το φόρεμα σχεδίστηκε στο Παρίσι, κι' εγώ το αγόρασα στο Λονδίνο.

—Και τί το καταπληκτικό υπάρχει σ' αυτό; ρωτάει ο σύζυγος.

—Δεν βρίσκεis καταπληκτικό το γεγονός ότι τόσο άνθρωποι κέρδισαν από κάτι που δεν έχεις ακόμη πληρώσει;

● **ΕΝΑΣ ΝΕΑΡΟΣ** συγγραφέας ρώτησε τον Σόμερσετ Μάου, στέλνοντάς του και μερικά διηγήματα για τα οποία ήθελε την γνώμη του:

—Δεν νομίζετε, πως θα πρέπει να δώσω περισσότερη φωτιά στα έργα μου;

—Μάλλον το αντίθετο, νεαρέ μου, απάντησε κυνικάτα ο Μάου.

Ο **ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΟΣ ΤΟΥΚΕΡ** και ο ξενοδόχος κ. Κόνραντ Χίλτον, που αντιπροσώπευσε τον πρόεδρο Άϊ-ζενάουερ στους γάμους Ραϊνιέ — Κέλλυ, μετά την τέλεση του πολιτικού γάμου εξέρχονται του Δημαρχείου χασμώμενοι μεγαλοπρεπώς...

Ο **ΦΑΡΟΥΚ**, ο τέως βασιλεύς της Αιγύπτου, έδωσε μίαν ευτράπελη νότα με την χονδροειδή παρουσία του στο γάμο του Μονακό. Στη φωτογραφία: Ο έκπτωτος μονάρχης, όρθιος στο αυτόκίνητό του, μεταδίνει στον καθεδρικό ναό για παρακολούθηση την τελετή.

Η «Άννα Πάουκερ, η κόκκινη Τσαρίνα και πρώην ύπουργός των Εξωτερικών της Ρουμανίας η οποία είχε «απομακρυνθεί» το 1952, θα «αποκατασταθεί» και πάλι πιθανότατα, σαν φόρος τιμής στην καινούργια πολιτική γραμμή της Σοβιετικής Ένώσεως. Η Πάουκερ είχε πέσει σε δυσμένεια γιατί είχε διατηρήσει επαφές με τον στρατάρχη Τίτο, τον οποίον είχε αποκηρύξει η Κόμινφορμ και τον οποίον «έλευκαναν» εκ νέου οι Σοβιετικοί.

Η Άνναμπέλλα, πρώην σύζυγος του Τάουερ Πάουερ, έφθασε ινκόγνωτο στην Ιταλία, συνοδευόμενη από τον πρίγκιπα Έρρικο Ντέ Λα Τούρ Ντ' Ωβέρν. Κατά τα φαινόμενα, το ζεύγος επιθυμεί να πανδρευθεί στη Ρώμη. Ός γνωστόν, ο πρίγκιπς ήτο άλλοτε ένας από τους θερμότερους θαυμαστές της πολυκατομιμουρούχου Βαρβάρας Χάττον, αλλά, τότε, εκείνη, είχε προτιμήσει τον Πορφύριο Ρουμπινόβα.

Η Μαίριλιν Μονρόε μετεφέρθη στο νοσοκομείο του Σαίντ Βίνσεντ του Χόλλυγουντ, λόγω νευρικής υπερκοπώσεως και όξείας βρογχοπνευμονίας. Ός εκ τούτου, έσταμάτησε το γύρισμα της ταινίας «Στάσις Λεωφορείου», εις την οποίαν πρωταγωνιστεί.

Ο πρίγκιπς Πέτρος του Μονακό, απέφασε, μετά τον γάμο του γιου του Ραϊνιέ με την Γκρέης Κέλλυ, να παντρευθεί την «Ντρεντ» Έμερ, πρώην σύζυγο του Μεγάλου Δουκός Ντμίτρι της Ρωσίας.

Ο Έρνεστ Χέμιγκγουαϊ, ο διάσημος Άμερικανός συγγραφέας, θα είναι πρωταγωνιστής ενός «ντοκυμανταίρ» μεγάλου μήκους που θα γυρισθεί το χρόνο, με δόσι το ταξίδι του Μάρκο Πόλο στην Ανατολή. Με σύγχρονα ρούχα, ο Χέμιγκγουαϊ θα ακολουθήσει τον ίδιο δρόμο, που πρώτος πήρε ο Βενετσιάνος εξερευνητής και θα επισκεφθεί την Περσία, το Θιβέτ και την Κίνα.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ποσοστό γάμων μεταξύ των Ιταμένων συνόων όφειλεται εις το ότι γνωρίζονται με έλκυστικούς άνδρες καθηλωμένους στην θέσι τους με την ζώνη ασφαλείας.

Ο ΝΕΓΡΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ «Ντίζυ» Γκίλεσπι προσωπικότητας της τζάζ.

Ο άνθρωπος που μιλάει με την τρομπέτα του

Στις Ηνωμένες Πολιτείες ή εξέλιξη της τζάζ, από το 1910, περίπου, που άρχισε να διαδίδεται ευρύτερα, ίσαμε σήμερα —που έχει φτάσει στο κορύφωμά της— παρουσίασε πολλές μεταπτώσεις και γνώρισε περιόδους ακμής και παρακμής. Σ' όλο αυτό το διάστημα παρουσιάστηκαν πολλά ταλέντα, πολλές μαγνητικές προσωπικότητες, που το όνομά τους είχε γίνει πιο γνωστό από τους προέδρους των Ηνωμένων Πολιτειών, και άλλοι που έλαμψαν για μία στιγμή στο στερέωμα, για να λησμονηθούν άργότερα τελείως και να πεθάνουν «στην ψάσα».

Ο «Ντίζυ» Γκίλεσπι, ο Άμερικανός Νέγρος, είναι από τις εξοχότερες προσωπικότητες που έχει παρουσιάσει ποτέ ο κόσμος της

τζάζ. Θαυμάζεται από τους φίλους της μουσικής αυτής στην Εύρωπη και στην Αμερική, όχι μόνο σαν συνθέτης, αλλά και σαν τρομπετίστας και τραγουδιστής.

Ο «Ντίζυ» γεννήθηκε στη Νότιο Καρολίνα, το 1917, και το πραγματικό του όνομα είναι Τζών Μπέρκς Γκίλεσπι. Ο πατέρας του, που πέθανε όταν ο «Ντίζυ» ήταν μόλις 10 χρονών, έπαιζε έρασιτεχνικά διάφορα όργανα και έμπνευσε στο γιό του την λατρεία της μουσικής. Τού έμαθε να διαβάσει —και να αισθάνεται— τις νότες. Στά 14 χρόνια του ο «Ντίζυ» γράφτηκε στο ώδείο και άρχισε να μαθαίνει τρομπόνι. Σ' ένα χρόνο όμως είχε τόσο εξελιχθεί που αποφάσισε να παρακολουθήσει συγχρόνως και μαθήματα τρομπέτας. Πήρε το δίπλωμά του με άριστα και

στά δύο όργανα, από το ώδείο της Βορείου Καρολίνας, μαζί με μία υποτροφία να σπουδάσει αρμονία και θεωρία της μουσικής.

Την μουσική σταδιοδρομία του, την άρχισε ο «Ντίζυ» παίζοντας τρομπέτα σε μικρές επαρχιακές ορχήστρες και δίνοντας που και που ρεσιτάλ στην Ν. Υόρκη. Γρήγορα απέκτησε φήμη για την ευχέρεια, την φαντασία και το προσωπικό του ύφος και έγινε πασίγνωστος στους κύκλους της τζάζ, με αποτέλεσμα να προσληφθεί σε μεγάλες ορχήστρες που τις διηύθυναν διασημότητες —όπως ο Ντιούκ Έλλινγκτον, ο Τσάρλυ Μπάρνκετ και ο Λάιονελ Χάμπτον.

Η ενθουσιώδης υποδοχή του κοινού τον ενέθαρυνε να σχηματίσει δική του ορχήστρα και να λανσάρει μία καινούργια μορφή τζάζ, που έμεινε γνωστή ως «μπόπ». Αργότερα, όταν η μόδα του «μπόπ» ξεπεράστηκε, ο Γκίλεσπι ήταν ο πρώτος που το εγκατέλειψε —ενώ πολλοί μουσικοί και σήμερα ακόμη εξακολουθούν να παίζουν στους ρυθμούς του.

Αλλά δεν ήταν μόνο η μουσική ιδιοφυία που επέβαλε τον «Ντίζυ». Μεγάλη εντύπωση έκαναν ο χορός και τα ανέκδοτά του. Το χιούμορ του είναι τόσο πηγαίο, που σε μία εποχή, γύρω στο 1940, που ο κόσμος είχε κουραστεί από την τζάζ, κρατούσε επί ώρα το ακροατήριό του λέγοντας διάφορα ανέκδοτα δικής του έπινοήσεως.

Έχει ηχογραφήσει πολλούς δίσκους που θεωρούνται σήμερα κλασικοί στο είδος τους.

Σ' ένα πρόσφατο τεύχος του «Μετρονόμ», ενός λαϊκού μουσικού περιοδικού των Ηνωμένων Πολιτειών, ο «Ντίζυ» χαρακτηρίζεται σαν ένας από τους πιδό διακεκριμένους Άμερικανούς μουσικούς της τζάζ. Το περιοδικό, μεταξύ άλλων, αναφέρει τα εξής: «Δεν είναι μόνο η εξαιρετική του στην τρομπέτα, ούτε το περίφημο, άλλοτε, «μπόπ», που έχουν κάνει τον «Ντίζυ» πασίγνωστο και αξιολάτπητο. Είναι συγχρόνως το κωμικό του ταλέντο, η ικανότης του στην ενορχήστρωση και προπάντων η συνθετική του ιδιοφυία. Μπορούμε να προβλέψουμε με βεβαιότητα, ότι το όνομα του «Ντίζυ» θα μείνει με ανεξάλειπτα γράμματα στα χρονικά της τζάζ».

Έδω κι' ένα μήνα, περίπου, ξεκίνησε, με την 18μελή ορχήστρα του, για μία περιοδεία στα Βαλκάνια και στις χώρες της Μέσης Ανατολής και —σύμφωνα με το πρόγραμμα— θα εμφανισθεί στην Αθήνα στις 12 Μαΐου. Έτσι, οι Αθηναίοι φίλοι της τζάζ, θα είναι σε θέση να εκτιμήσουν μόνι τους το μεγάλο ταλέντο του ανθρώπου που μιλάει με την τρομπέτα του.

Ρίν Κίρμπυ

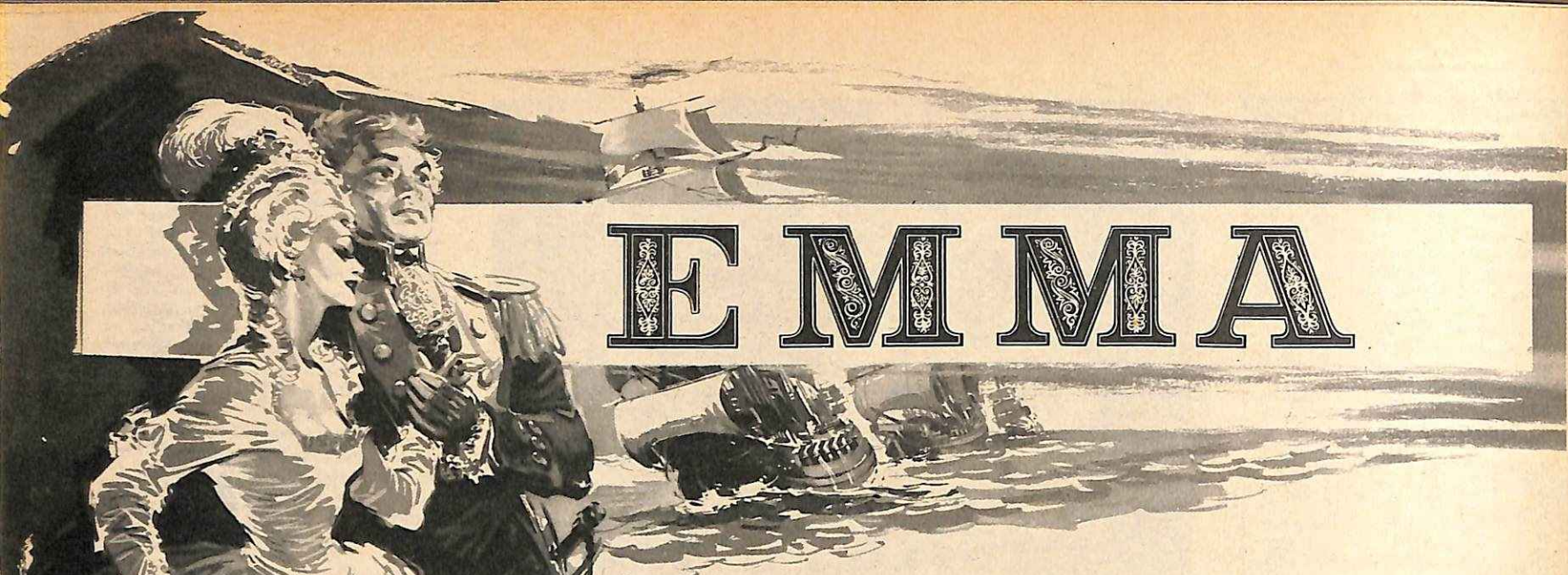

57

Ρίν Κίρμπυ

58

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

29

Εμείς κάνουμε ό,τι μπορούμε, προσπάθησε να του δώσει κουράγιο η Έμμα. Ούτε έσεις, ούτε' εγώ δεν μπορούμε να πούμε πως δεν κάναμε το καθήκον μας.

Την ευχαριστούσε να δάξη τον εαυτό της στην ίδια θέση μαζί του, να μιλά στο πρώτο πρόσωπο του πληθυντικού. Έλεγε ξανά και ξανά τη λέξη «εμείς», προσέχοντας με ικανοποίηση την επίδρασή της πάνω στον Νέλσωνα. Είχε την εντύπωση πως έτσι, οι δύο τους βρίσκονταν πιο κοντά ο ένας στον άλλο.

—Σου ζητώ πάρα πολλά, ρώτησε ο Νέλσων με ύφος αζηλόγητο.

—Όχι, είπε η Έμμα και γέλασε. Άπλως προκαλείς τη μοίρα.

Έδωσε στη φωνή της τόνο αδιάφορο.

—Θα γυρίσετε τώρα στο «Βάνγκαρντ», ή θα περάσετε αγρυπνος όλη τη νύκτα;

Πριν προλάβει ο Νέλσων ν' απαντήσει ένας υπηρέτης της πρεσβείας μπήκε στο δωμάτιο. Τον ακολουθούσε ο έμπιστος γραμματέας της Μαρίας - Καρολίνας πού, αφού υπόκλιθηκε διαστικά, μίλησε στην Έμμα Ιταλικά.

—Νά πήτε στην Μεγαλειοτάτη πώς όλα θα κανονισθούν όπως συμφωνήσαμε, είπε η Έμμα.

—Λοιπόν; ρώτησε ο Νέλσων όταν οι δύο υπηρέτες δγχαναν απ' το γραφείο. Είναι τα νέα που περιμένουμε;

Η Έμμα κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

—Έγιναν ταραχές στην πόλη. Πολλοί σκοτώθηκαν. Κυκλοφορεί επίσης ή φήμη... μπορεί να είναι αστήρικτη... πώς οι Γάλλοι προχωρούν. Ό βασιλείς του πήρε απόφαση. Η βασιλική οικογένεια θα μπάρκαρει στο «Βάνγκαρντ» μόλις πάρη είδοποίησή σας. Ό Φερδινάνδος πιστεύει πως θα δισκεται σε ασφάλεια στη Σικελία, στη δεύτερη πρωτεύουσά του, στο Παλέρμο. Ό Φερδινάνδος περιμένει τις οδηγίες σας.

—Ω, ναι, Νέλσων! αναφώνησε η Έμμα κάνοντας ένα δήμα προς το μέρος του. Αυτή ή πάλη εναντίον του αναπότρεπτου είναι κάτι αδόστακτο για μένα. Δεν το βλέπετε; Δεν το καταλαβαίνετε;

—Μά... είναι αναπότρεπτο; είπε ο Νέλσων παρακλητικά. Έμμα, αγαπητή μου, έκτιμά πάρα πολύ τη φιλία σας, τη δική σας και του σέρ Ουίλλιαμ. Θέλω να την κρατήσω. Αν δεχτώ την αγάπη σας, αυτό θα σήμαινε πως θα χάσω όλα τ' άλλα. Θα παύσω να σέβωμαι κι' αυτόν ακόμη τον εαυτό μου.

—Τι διαφορετικά που βλέπομε τα πράγματα! Είπε η Έμμα μελαγχολικά.

—Διαφορετικά;

—Τιμή, καθήκον, αυτοσεβασμός... Λέξεις, μονάχα λέξεις! Από τη στιγμή που σ' αγάπησα αισθάνομαι πως δεν έχω καμιά υποχρέωση να φανώ τίμια απέναντι σε κανέναν άλλον, εκτός από σένα, Νέλσων. Από τη στιγμή που σ' αγάπησα, καταλαβαίνω πως έχω καθήκοντα μόνον απέναντί σου. Από τότε που σ' αγαπάω άρχισα να σέβωμαι τον εαυτό μου όσο ποτέ άλλοτε. Η αγάπη, αγαπημένο μου, αγαπημένο Νέλσων, είναι κάτι τόσο άπλο κι' ώστόσο τόσο μεγάλο. Δεν αγάπησα ποτέ στη ζωή μου, Νέλσων. Ποτέ! Τώρα το καταλαβαίνω. Και δε θ' αγάπησω ποτέ κανέναν άλλον. Αν πέβαινες, όλα θα τελείωναν για μένα. Θα εξακολουθούσα ίσως να ζω, αλλά θα έπαυα να υπάρχω.

Είχε άρχισει διαλέγοντας τις λέξεις της με προσοχή, ζυγίζοντας τις, υπολογίζοντας την επίδραση που θα είχαν επάνω του. Στο τέλος όμως είχε άφήσει τον εαυτό της έλευθερο και είχε μιλήσει με την καρδιά της. Πίστευε άπόλυτα την κάθε λέξη που είχε πη.

—Η πνευματική αγάπη είναι αυτό που μās ενώνει, Έμμα, είπε ο Νέλσων. Άς ικανοποιηθούμε μ' αυτήν. Σε παρακαλώ, Έμμα, άς άρκεσθούμε σ' αυτήν. Μας βάζει ψηλότερα απ' τον κόσμο, μās άφήνει άνέγγιχτους απ' τον κόσμο.

—Και μās κάνει να μην αισθανώμαστε σαν άνθρωποι.

—Έχομε να σκεφθούμε και τους άλλους, Έμμα!

—Τη γυναίκα σου και τον άντρα μου; Δεν μ' ενδιαφέρει ή γυναίκα σου! Κι' ο Χάμιλτον είναι γέρος, πάρα πολύ γέρος. Είναι σαν ένας μεγαλύτερος άδελφός μου... ή σαν πατέρας μου.

—Γιά τ' όνομα του Θεού, μη μιλάς έτσι! Ικέτευσε ο Νέλσων. Δεν με βοηθείς κι' έχω ανάγκη από βοήθεια. Βοήθεια για να φανώ δυνατός, για να κάνω το σωστό. Είσαι δυνατότερη από μένα, Έμμα. Βοήθησέ με, δίνοντάς μου λίγη απ' τη δύναμή σου.

Λίγες ακόμη λέξεις και θα λυγίζε, λίγη ακόμη έπιμονή και θα ξεχωύσε τις ήθικες άρχές του. Η Έμμα το είδε καθαρά. Αργότερα όμως θα μετανούσε, θα είχε τύψεις. Το είδε κι' αυτό καθαρά. Οί δύο τους συζητούσαν πάρα πολύ. Αυτό ήταν το κακό. Ένας έρωτας τόσο συγκλονιστικός σαν τον δικό τους δεν έπρεπε να χάνεται σε λόγια. Έπρεπε να τους παρassύρη σιωπηλά σ' έναν ώκεανό συγκινήσεων, να τους ύψωση πάνω απ' την πεζή πραγματικότητα.

—Τότε θα πρέπει να υποφέρετε μαρτύρια, πρόσθεσε. Μαρτύρια!

—Με συγχωρής, Νέλσων, είπε με άτονη φωνή. Σου υποσχέθηκα να σε βοηθήσω και ξέχασα την υποσχεσή μου.

—Όταν θα φύγωμε από τη Νεάπολη, είναι προτιμότερο να μην ταξιδεύωμε με το ίδιο πλοίο.

—Όχι! είπε ο Νέλσων ζωηρά. Χρειάζομαι τους φίλους μου στο πλευρό μου.

Τα ήθελε όλα δικά του, όλα! Την τιμή του και συνάμα αυτήν, τη γυναίκα που μπορούσε να τον κάνει να χάσει την τιμή του. Ήταν άδικος, ήταν σκληρός. Της ζητούσε πράγματα άδύνατα. Στο τέλος αυτή ή αγάπη θα την έκανε δυστυχισμένη. Ω, ναι, δεν χωρούσε άμφιβολία! θα την έκανε δυστυχισμένη.

—Σου ζητώ πάρα πολλά; ρώτησε ο Νέλσων με ύφος αζηλόγητο.

—Όχι, είπε η Έμμα και γέλασε. Άπλως προκαλείς τη μοίρα.

Έδωσε στη φωνή της τόνο αδιάφορο.

—Θα γυρίσετε τώρα στο «Βάνγκαρντ», ή θα περάσετε αγρυπνος όλη τη νύκτα;

Πριν προλάβει ο Νέλσων ν' απαντήσει ένας υπηρέτης της πρεσβείας μπήκε στο δωμάτιο. Τον ακολουθούσε ο έμπιστος γραμματέας της Μαρίας - Καρολίνας πού, αφού υπόκλιθηκε διαστικά, μίλησε στην Έμμα Ιταλικά.

—Νά πήτε στην Μεγαλειοτάτη πώς όλα θα κανονισθούν όπως συμφωνήσαμε, είπε η Έμμα.

—Λοιπόν; ρώτησε ο Νέλσων όταν οι δύο υπηρέτες δγχαναν απ' το γραφείο. Είναι τα νέα που περιμένουμε;

Η Έμμα κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

—Έγιναν ταραχές στην πόλη. Πολλοί σκοτώθηκαν. Κυκλοφορεί επίσης ή φήμη... μπορεί να είναι αστήρικτη... πώς οι Γάλλοι προχωρούν. Ό βασιλείς του πήρε απόφαση. Η βασιλική οικογένεια θα μπάρκαρει στο «Βάνγκαρντ» μόλις πάρη είδοποίησή σας. Ό Φερδινάνδος πιστεύει πως θα δισκεται σε ασφάλεια στη Σικελία, στη δεύτερη πρωτεύουσά του, στο Παλέρμο. Ό Φερδινάνδος περιμένει τις οδηγίες σας.

—Ω, ναι, Νέλσων! αναφώνησε η Έμμα κάνοντας ένα δήμα προς το μέρος του. Αυτή ή πάλη εναντίον του αναπότρεπτου είναι κάτι αδόστακτο για μένα. Δεν το βλέπετε; Δεν το καταλαβαίνετε;

—Μά... είναι αναπότρεπτο; είπε ο Νέλσων παρακλητικά. Έμμα, αγαπητή μου, έκτιμά πάρα πολύ τη φιλία σας, τη δική σας και του σέρ Ουίλλιαμ. Θέλω να την κρατήσω. Αν δεχτώ την αγάπη σας, αυτό θα σήμαινε πως θα χάσω όλα τ' άλλα. Θα παύσω να σέβωμαι κι' αυτόν ακόμη τον εαυτό μου.

—Τι διαφορετικά που βλέπομε τα πράγματα! Είπε η Έμμα μελαγχολικά.

—Διαφορετικά;

—Τιμή, καθήκον, αυτοσεβασμός... Λέξεις, μονάχα λέξεις! Από τη στιγμή που σ' αγάπησα αισθάνομαι πως δεν έχω καμιά υποχρέωση να φανώ τίμια απέναντι σε κανέναν άλλον, εκτός από σένα, Νέλσων. Από τη στιγμή που σ' αγάπησα, καταλαβαίνω πως έχω καθήκοντα μόνον απέναντί σου. Από τότε που σ' αγαπάω άρχισα να σέβωμαι τον εαυτό μου όσο ποτέ άλλοτε. Η αγάπη, αγαπημένο μου, αγαπημένο Νέλσων, είναι κάτι τόσο άπλο κι' ώστόσο τόσο μεγάλο. Δεν αγάπησα ποτέ στη ζωή μου, Νέλσων. Ποτέ! Τώρα το καταλαβαίνω. Και δε θ' αγάπησω ποτέ κανέναν άλλον. Αν πέβαινες, όλα θα τελείωναν για μένα. Θα εξακολουθούσα ίσως να ζω, αλλά θα έπαυα να υπάρχω.

Είχε άρχισει διαλέγοντας τις λέξεις της με προσοχή, ζυγίζοντας τις, υπολογίζοντας την επίδραση που θα είχαν επάνω του. Στο τέλος όμως είχε άφήσει τον εαυτό της έλευθερο και είχε μιλήσει με την καρδιά της. Πίστευε άπόλυτα την κάθε λέξη που είχε πη.

—Η πνευματική αγάπη είναι αυτό που μās ενώνει, Έμμα, είπε ο Νέλσων. Άς ικανοποιηθούμε μ' αυτήν. Σε παρακαλώ, Έμμα, άς άρκεσθούμε σ' αυτήν. Μας βάζει ψηλότερα απ' τον κόσμο, μās άφήνει άνέγγιχτους απ' τον κόσμο.

—Και μās κάνει να μην αισθανώμαστε σαν άνθρωποι.

—Έχομε να σκεφθούμε και τους άλλους, Έμμα!

—Τη γυναίκα σου και τον άντρα μου; Δεν μ' ενδιαφέρει ή γυναίκα σου! Κι' ο Χάμιλτον είναι γέρος, πάρα πολύ γέρος. Είναι σαν ένας μεγαλύτερος άδελφός μου... ή σαν πατέρας μου.

—Γιά τ' όνομα του Θεού, μη μιλάς έτσι! Ικέτευσε ο Νέλσων. Δεν με βοηθείς κι' έχω ανάγκη από βοήθεια. Βοήθεια για να φανώ δυνατός, για να κάνω το σωστό. Είσαι δυνατότερη από μένα, Έμμα. Βοήθησέ με, δίνοντάς μου λίγη απ' τη δύναμή σου.

Λίγες ακόμη λέξεις και θα λυγίζε, λίγη ακόμη έπιμονή και θα ξεχωύσε τις ήθικες άρχές του. Η Έμμα το είδε καθαρά. Αργότερα όμως θα μετανούσε, θα είχε τύψεις. Το είδε κι' αυτό καθαρά. Οί δύο τους συζητούσαν πάρα πολύ. Αυτό ήταν το κακό. Ένας έρωτας τόσο συγκλονιστικός σαν τον δικό τους δεν έπρεπε να χάνεται σε λόγια. Έπρεπε να τους παρassύρη σιωπηλά σ' έναν ώκεανό συγκινήσεων, να τους ύψωση πάνω απ' την πεζή πραγματικότητα.

—Τότε θα πρέπει να υποφέρετε μαρτύρια, πρόσθεσε. Μαρτύρια!

Ήταν το έπόμενο βράδυ. Κατάκτη από την άύπνια, ή Έμμα είχε άποζητήσει λίγη άνάπαυση σε μια κάπως άπομερη γωνία, μακριά από τους έπίσημους καλεσμένους που είχαν πλημμυρίσει τις αίθουσες της τουρκικής πρεσβείας. Η δεξίωση αυτή ήταν μια δοκιμασία σχεδόν άδαστακτη για τα κουρασμένα νεύρα της. Προσπαθούσε άπεγνωσμένα να επιβληθή στον εαυτό της. Όλα γύρω, μέσ' στην έκθαμβωτική πολυτέλεια που την περιστοιχίζε, της έδιναν την εντύπωση πως έδλεπε ένα όνειρο. Και μέσα σε τούτο το άχνό όνειρο τα πρόσωπα της δραματικής φυγής πηγαινο—Ναί, Νέλσων, όλα αυτά τα έχομε ξαναπή. —Δεν έννοώ να γίνη κανένα λάθος, Έμμα. Γι' αυτό θέλω να μου επαναλάβετε τί θα κάνωμε έπειτα.

Σαν ένα παιδί που λείε το μάθημά του, ή Έμμα είπε:

—Η μητέρα μου μάς περιμένει κιόλας στη διάρκεια. Έχει πάρει μαζί της τα ρούχα και τα κοσμήματά της. Ό σέρ Ουίλλιαμ θα πάη να βρη τη μητέρα μου στη διάρκεια. Έσεις κι' εγώ θα πάμε στο παλάτι, θα μπορούμε κρυφά, θα πάρωμε την Μαρία και τον Φερδινάνδο και θα τους συνοδεύσωμε απ' τη μυστική στοά ως την άποβάθρα.

Έσεις θα τους πάρετε μαζί σας στο «Βάνγκαρντ» κι' εγώ θα πάω στη διάρκεια της πρεσβείας να βρω τον σέρ Ουίλλιαμ και την μητέρα μου. Έπειτα θαάρθωμε κι' έμείς στο «Βάνγκαρντ».

—Θαυμάσια! είπε ο Νέλσων.

Η φωνή του μαλάκωσε για μια στιγμή.

—Πόσο άκούραστα έργασθήκατε, Έμμα. Ό βασιλείς και ή βασίλισσα σάς όφείλουν, αλήθεια, μεγάλη εύγνωμοσύνη.

—Εγώ δεν έκανα τίποτε, Νέλσων. Σε σάς μόνον πρέπει να χρωστούν αιώνια εύγνωμοσύνη, έσπευσε ν' απαντήσει ή Έμμα.

Ό Νέλσων γέλασε.

—Μέσα τους ασφάλυνα να έπιτεθούν εναντίον πειθή εγώ τους παρώτρην, στο Παλέρμο.

—Οί Γάλλοι θα βάδιζαν όπωσδήποτε εναντί—

ον της Νεαπόλεως, είπε ή Έμμα με πείσμα. Ό Νέλσων κύτταξε το ρολόι του.

—Όρα να ξεκινήσωμε. Θα φύγετε απ' εδώ μόνη, προσπαθώντας να μη σάς αντίληφθ ή κανείς. Δεν υπάρχει λόγος να μιλήσετε με τον πρε—έρχονταν σαν άψυχες μαριονέττες. «Κι' εγώ με τον Νέλσωνα τραβούμε τους σπάγγους για να κουνήσωμε αυτές τις μαριονέττες», σκέφτηκε μισοχαλισμένη.

Όλα ήταν έτοιμα και ή δεξίωση αυτή που έδινε ο Τούρκος πρεσβευτής έρχόταν να συμπληρώση πολύ βολικά τις πολυτίμες λεπτομέρειες του γενικού σχεδίου. Κανείς, ακόμη κι' ο πιο καχύποπτος, δε θα μπορούσε να φαντασθ ή πως ή άποδραση θα γινότανε μια τέτοια νύκτα.

Η Έμμα σηκώθηκε κουρασμένα, βλέποντας τον Νέλσωνα και τον σέρ Ουίλλιαμ να πλησιάζουν. Τόσο λίγος καιρός από τη μεγάλη νίκη του Νέλσωνος, σκεπτόταν, και, Θεέ μου, που καταντήσαμε!

—Ό Θεός να δάλη το χέρι του, είπε ο σέρ Ουίλλιαμ. Είμαι τόσο εξουθενωμένος, που νομίζω πως έφτασε το τέλος του κόσμου.

Ό Νέλσων του χαμογέλασε με συμπόνια και γυρίζοντας προς την Έμμα της έπτε κοφτά.

—Καταλάβετε καλά τις λεπτομέρειες του σχεδίου;

—Ναί, Νέλσων. Όλος ο κόσμος νομίζει πως μια άλλη δεξίωση θα ακολουθήσει άπόψε στην άγγλική πρεσβεία. Μόλις πριν από λίγο με είδοποίησαν πως πολλοί άργόσχολοι μαζεύτηκαν κιόλας έξω απ' την είσοδο για να σάς δούν. Κανείς δεν υποψιάζεται πως ούτε ο Χάμιλτον, ούτε' εγώ δεν πρόκειται να ξαναμπούμε στην πρεσβεία... ως τη μέρα της θριαμβευτικής επιστροφής μας απ' το Παλέρμο.

—Τ' άμάξι της πρεσβείας περιμένει έξω;

—Ναί, Νέλσων.

—Εξηγηθήκαμε καλά; Τ' άμάξι θα μείνη εκεί κι' έμεις οί τρεις θα φύγωμε απ' εδώ από την πίσω πόρτα, όπου θα μās περιμένη ένα άλλο άμάξι. Σύμφωνοι;

—Συμφωνώ. Ξέρει το σχέδιό μας.

Ό σέρ Ουίλλιαμ έφυγε πρώτος. Λίγα λεπτά αργότερα τον ακολουθούσε ο Νέλσων. Όταν ή Έμμα πήγε και τους βρήκε στην πίσω πόρτα, ο Νέλσων έλεγε πως ο καιρός ήταν εναντίον τους. Η νύκτα ήταν σκοτεινή και φουρτουμισμένη.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Η Έμμα έμεινε μόνη και στάθηκε για λίγο στην έρημη άποβάθρα, κουνώντας το χέρι της.

ΤΟΥ Σ. KENYON

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Τον Μάιο του 1781, ή Έμμα Χάρτ, μια νέα έντελώς άμόρφωτη, με όμορφή έκθαμβωτική και παρελθόν ην. Από την γνωριμία αυτή άρχίζει μια νέα φάση της ζωής της. Μπαίνει σ' έναν κύκλο γλεντζέδων άριστο—καί κατόπιν μ' ένα φίλο του, τον Ουίλλιετ Παίην—στονω. Έκεί γνωρίζεται με τον Τσαρλς Γρεβίλ, ά—Γρεβίλ, γοητευμένος από τη γνωριμία της, την παίρνει στο σπίτι του, στο Λονδίνο, μαζί με τη μητέρα της, την κ. Κάουτγκαν. Η Έμμα γίνεται έρωμένη και θύει να κάνει έναν πλούσιο γάμο. Για να σ' του θείου του, του λάρδου Χάμιλτον, και να φύγη άμέσως για την Νεάπολη. Η έπιτυχία της στην πόλη αυτή είναι καταπληκτική. Σιγά—σιγά, μέσ' στο νου της άρριμάει ή σκέψη πως θα μπορούσε να κα—ταφέρει τον σέρ Ουίλλιαμ Χάμιλτον να την παντρευτή. Και το κατορθώνει. Η Έμμα γίνεται λαίδη Χάμιλ—τον. Συνδέεται με στενή φιλία με τη βασίλισσα της Νεαπόλεως Μαρία—Καρολίνα και σιγά—σιγά άρχί—ζει να χειρίζεται αυτή τις διπλωματικές υποθέσεις της άγγλικής πρεσβείας στη Νεάπολη.

Ένα εγγλέζικο πολεμικό πλοίο με κυβερνήτη τον άγνωστο άκόμη πλοίαρχο Όράτιο Νέλσωνα άγκυρο—βολεί στο λιμάνι της Νεαπόλεως. Σκοπός του Νέλσωνος είναι να ζητήσει στρατιωτικές ενισχύσεις απ' τον βασιλιά της Νεαπόλεως. Είναι ο μόνος άντρας που μένει άσυγκίνητος μπροστά στην καλλονή της Έmmas. Έκείνη έκνευρίζεται, ώστόσο τον βοηθεί να έπιτύχη τον σκοπό του με την έλπίδα πως έτσι θα προκα—λώση τον ενδιαφέρον του. Μετά τη μεγάλη νίκη της ναυμαχίας του Άμπουκίρ, ο Νέλσων έπιστρέφει θρι—αμβευτής στη Νεάπολη. Η Έμμα τον υποδέχεται με ένθουσιασμό. Είναι τρελλά έρωτευμένη μαζί του, αλλά κι' ο Νέλσων άρχίζει να ενδιαφέρεται γι' αυτήν. Στο άναμεταξύ ή προσέλευση του έχθρικού γαλλικού στρατού συνεχίζεται, ο λαός της Νεαπόλεως άρχί—ζει να δείχνει τάσεις επαναστατικές και ο Νέλσων προθυμοποιείται να φυγαδεύσει με το σκάλο του το βασιλικό ζεύγος, την Έμμα και τον σέρ Ουίλλιαμ.

ΣΕΣΙΛ ΩΜΠΡΥ

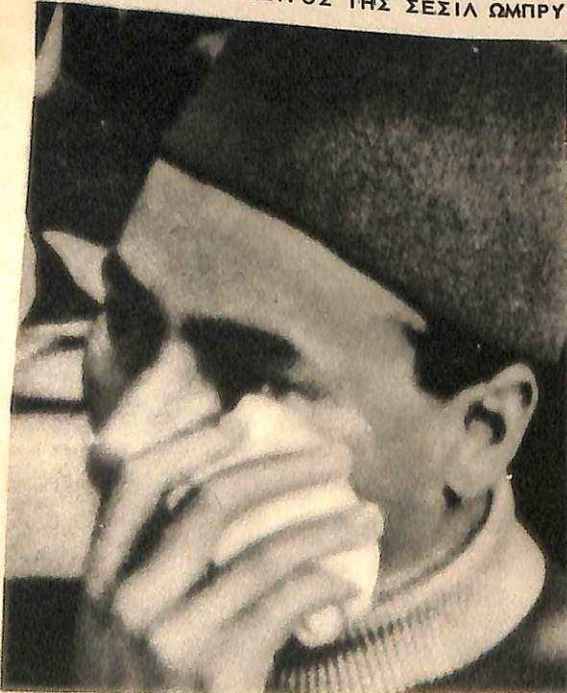
‘Η απόβλητη της γαλλικής κοινωνίας που περιμένει κάποιος να τη θυμηθεί

Ποιός δεν θυμάται την μικρή, ξανθή, αποκάλυψη της «Μανόν»; ‘Ο σκηνοθέτης μήνες ζητούσε μία κοπελίτσα που να έχη τα πιδάκια μάτια και το πιδό διεστραμμένο βλέμμα που μπόρεσε να γεννήση ο πόλεμος, και, τελικά, κατέληξε στην Σεσίλ Ωμπρύ. Από την μία μέρα στην άλλη, η κοντή Γαλλιδούλα (1,45 μ. μόλις) έγινε το πρόσωπο της ημέρας. Καί, άλλο τόσο ξαφνικά, μετά από έναν «Κυανοπύωνα» που παίχθηκε στην Ευρώπη πολλά χρόνια πριν τον δούμε στην ‘Αθήνα, και μία εγχρωμή αμερικανική ταινία, το «Μαύρο Ρόδο» που γυρίστηκε στο Μαρόκο, η Σεσίλ χάθηκε από τον κόσμο.

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΠΑΤΗΡ

Ποιός θα μπορούσε ποτέ ν’ αναγνωρίση την άλλοτε «ζέν - πρεμιέρ» υπ. άρ. 1 της Γαλλίας, στο πρόσωπο της ιδιοκτήτριας ενός αποτραπηγμένου μύλου, σ’ ένα χωριουδάκι, περίπου έβδομηνητα χιλιόμετρα μακριά από το Παρίσι. ‘Η Σεσίλ των δάφτισε «Μουλέν - Μπλές» και εκεί ζή με την μητέρα της, αποτραπηγμένη από τον κόσμο και περιμένει το πρώτο της παιδί. ‘Οσοι την είδαν, δεν μπόρεσαν ούτε να μαντέψουν ότι είναι κιόλας έξη μηνών. Κοντή και αδύνατη όπως είναι, η παραμόρφωση του σώματος δεν διακρίνεται κάτω από την ριχτή μπλουζά που φορεί συνήθως. Καί όμως, είναι γεγονός. ‘Η Σεσίλ θα γίνη μητέρα και κανείς δεν ξέρει επισήμως ποιός είναι ο πατέρας του παιδιού της, όσο κι’ αν οι φήμες όργιζον.

Ο ΧΑΣΑΝ, ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΑ ΤΟΥ ΜΑΡΡΑΚΕΣ —Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΗΣ ΣΕΣΙΛ ΩΜΠΡΥ

‘Από τίς φήμες αυτές και όχι γιατί η Σεσίλ παίζει πιά κανένα ρόλο στον κινηματογράφο, παρακινήθηκε μία δημοσιογράφος να επισκεφθή το «Μουλέν - Μπλές» και να μεταδώση στον κόσμο νεώτερες ειδήσεις της εξόριστης στάρ.

Ο «ΓΑΛΑΖΙΟΣ ΜΥΛΟΣ»

Θα ήταν άστοιό να πη κανείς πως οι Γάλλοι αγαπούν σήμερα την Σεσίλ και θα ήταν ανακριβές να δεβαιώσουμε ότι η Σεσίλ υποφέρει γι’ αυτό. Ζή τελείως μοναχική ζωή και το αυτοκίνητο ακόμη, που άλλοτε της χρσίμεινε για να κάνει τα ψώνια της στην πόλη, τώρα σκουριάζει κλειτό μένο στο γκαράζ. Καί όταν της ζήτησαν να δεχθή την δημοσιογράφο, τρόμαξε. Δέχθηκε μόνον όταν της είπαν ότι επρόκειτο για γυναίκα και ότι γυναίκα θα ήταν η φωτογράφος που την συνώδευε. ‘Ας παρακολουθήσωμε, όμως, το περίεργο αυτό «έντερβιου»:

‘Η έξοχη γύρω από το «Μουλέν - Μπλές» είναι έρημη, χωρίς δέντρα και ο αέρας είναι παγερός. ‘Η γυναίκα που κατεβαίνει ν’ ανοίξη την πόρτα είναι κοντόχοντρη, περίπου πενήντα χρόνων και πολύ κακοντυμένη. Δεν θυμίζει ούτε από μακριά τις κοκέττες καμαριέρες των στάρ.

—‘Η Κυρία σας περιμένει στο στούντιο, αναγγέλλει και προχωρεί.

Περνούν μία μεγάλη σκοτεινή σάλα, ένα δι-άδρομο, μία κρεβατοκάμαρα με διπλό κρεβάτι και τέλος φθάνουν. Τό «στούντιο» είναι ή παλιά αποθήκη του μύλου. Δεν υπάρχουν ούτε καρέκλες ούτε ντιβάνια. Μόνον μία πολυθρόνα. Κατά μήκος των τοίχων είναι στρωμένα τετράγωνα, πέτρινα μαξιλάρια, κόκκινα, πράσινα, γαλάζια, μαροκινής λαϊκής τέχνης. Σε μία γωνιά, μία στίβα από σέλλες αλόγων, δελουδίνες και πλούσια κεντημένες με άσημι και χρυσάφι, κι αυτές μαροκινές. Στο κέντρο, μία σκάλα ξύλινη οδηγεί στην κορυφή του μύλου. Καί, κοντά σε μία σιδερένια σόμπα, σκυμμένη σ’ ένα τραπέζακι φορτωμένο μολύβια και πινέλλα, σχεδιάζει ή Κυρία!

«ΔΕΝ ΗΜΟΥΝ ΠΟΤΕ ΦΙΛΟΔΟΞΗ»

Μόνον όταν ή γυναίκα την φώναζε, σηκώθηκε ή Σεσίλ και χαίρετσε χωρίς ένθουσιασμό. Μοιάζει μωρό παιδί και λένε ότι ζυγίζει 38 κιλά. Φορεί πανταλόνια από γκριζά φανέλλα, παπούτσια χωρίς τακούνι, πουλόβερ ροζ κλεισμένο στο λαιμό με μιά χρυσή καρφίτσα και μιά καζάκια από σκατσέζικο ύφασμα, ριχτή και δίχως μανίκια. ‘Εχει αλλάξει χτένισμα. Τα περίφημα ξανθά μαλλιά που έφεταν σγουρά στους ώμους, είναι τώρα κομμένα πολύ κοντά και το χρώμα τους είναι καστανό. Τό προσωπάκι, όμως, είναι πάντα το ίδιο, ανεξήγητο και ποιητό με τα μεγάλα γκριζά μάτια, έξυπνα και ζωηρά, τό μεγάλο στόμα με τα άναστατα δόντια, λίγο κτηνισμένο από την νικητοσύνη.

—Εύχαριστώ, μαμά! λέει στην γυναίκα που περιμένει ταπεινά, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος.

Καί με την λεπτή, παιδική φωνή της ξη-γεί:

—‘Εργαζόμουν. Τώρα πιά δεν κάνω την ηθοποιό. Γράφω παιδικά βιβλία και τα εικονογραφώ εγώ. Κυττάζετε!

Πηγαίνει στην βιβλιοθήκη και ψάχνει ανάμεσα στους τόμους του Σατωμπριάν, του Ρασίν, του Σαίντ - Μπέβ, του Μπαλζάκ.

—Νά, τό δρῆκα. Καί δείχνει ένα διβλιαράκι με την ζωγραφιά ενός λευκού αλόγου στο εξώφυλλο. Ψηλά, με μικρά γράμματα, τό όνομα της συγγραφέως: Σεσίλ Ωμπρύ.

—‘Ο εκδότης τύπωσε δέκα χιλιάδες αντίτυπα, που εξαντλήθηκαν άμέσως, λέει με καμάρι. Καί προσθέτει πως είναι ή ιστορία ενός παιδιού κι’ ενός άσπρου αλόγου.

Γελάει με προσπάθεια. ‘Υστερα κάθεται χαμώ, με τό μπράτσο άκουμπισμένο σ’ ένα από τα μαροκινά της μαξιλάρια και κυττάζει επίμονα.

—Μάλιστα! Αυτή ή δουλειά με διασκεδάει. Δεν μου άρεσε ποτέ ο ρόλος της στάρ. Θυμάμαι καλά την περίοδο της ζωής μου που ήμουν κάτι τέτοιο. Τ’ όνομά μου ήταν γραμμένο με φωτεινά γράμματα στους κινηματογράφους των Σάνζ - ‘Ελυζέ και του Μπροντγουαϊύ. ‘Ο κόσμος έτρεχε για να με δῆ από κοντά, οι γυναίκες με ζήλευαν. Οι άνδρες μου έστελναν έρωτικές επιστολές. Κι’ όμως... Ούτε τότε μου έκαναν έντύπωση αυτά τα πράγματα, γιατί ποτέ δεν υπήρξα φιλόδοξη.

Η ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΗ ΔΟΞΑ

Καί, σιγά - σιγά, ή Σεσίλ διηγείται την περίεργη καριέρα της:

‘Ηταν δεκαοχτώ χρονών. Μία μικρή μπαλαρίνα με μία έμμονη στενωχώρα: τό μικρό της άναστήμα. Είχε γεννηθή σ’ ένα κομψό διαμέρισμα στην πλατεία του ‘Ετουάλ στο Παρίσι και την ανέθρεψε ‘Εγγλέα ένερς. ‘Από μικρή είχε συνηθίσει να ταξιδεύει στο γιούτ του πατέρα της που ήταν μηχανικός, καθηγητής του Πολυτεχνείου. ‘Η μητέρα της ήταν ζωγράφος. ‘Η Σεσίλ όμως αγαπούσε τό χορό και εκεί την έγινε γνωρίσει ο Κλουζώ. ‘Ο σκηνοθέτης ζητούσε τότε την ιδεώδη «Μανόν». Την είδε και δεν της έλπε τίποτε τό όριστικό. Την έβαλε όμως σε μία ομάδα πενήντα κοριτσιών που τον ενδιαφέροναν και της σύστησε να μελετήση ύποκριτική. ‘Η Σεσίλ μελέτησε με όλη της την καρδιά. Σε δύο μήνες, ο Κλουζώ έκανε και πάλι την εμφάνισή του και «έγυρισε» από μία δοκιμαστική ταινία και στα πενήντα κορίτσια. Διάλεξε τις δέκα καλύτερες. Κατόπιν, ύστερα από μία δεύτερη δοκιμασία, διάλεξε τρεις. ‘Η Σεσίλ ήταν και πάλι ανάμεσα στις διαλεγμένες. ‘Ο Κλουζώ παρουσιάστηκε, τέλος, άλλη μία φορά και έλπε πως θα τηλεφωνούσε σε όποιον θα διάλεγε. ‘Η Σεσίλ ήταν ή τυχερή που δέχτηκε τό τηλεφώνημα και έγινε διάσημη, πριν ακόμη καταλάβη καλά - καλά τί είχε συμβῆ. Πριν ακόμη προβληθή τό φίλμ, την κάλεσε τό Χόλλυγουντ και ή Σεσίλ έφυγε για την πρωτεύουσα του κινηματογράφου μαζί με τον πατέρα της. Σε μία έβδομάδα, ή Σεσίλ ξαναγύρισε. Της φαινόταν πως πνιγόταν εκεί. Κάθε πρωί έφθανε στη βίλλα τους ένας υπάλληλος της κινηματογραφικής εταιρίας και της διάβαζε τό πρόγραμμα της ημέρας: ‘Ορα ένένα: πρόγευμα. ‘Ορα δέκα: φωτογραφίες. ‘Ορα ένδεκα: συνέντευξις. ‘Ορα δώδεκα: μεσημεριανό φαγητό στο τάδε έστιατόριο με τό τάδε φόρεμα. ‘Ορα δεκατέσσερις: άνάπαυσις. ‘Ορα δεκαπέντε: δοκιμαστικό. ‘Ορα δεκαεπτά: κοκτέιλ.

‘Η Σεσίλ, λοιπόν, έσχισε τό συμβόλαιό της, άρχισε τα κλάματα και... γύρισε άεροπορικώς στη Γαλλία.

—‘Αν κάνω κόρη, θα της έξηγήσω τί θα πη κινηματογράφος! δηλώνει σχεδόν κλαίοντας. Κινηματογράφος σημαίνει ψευτιά και άνόητη ρεκλάμα. Σημαίνει άπογοήτευσι. Κατέστρεψαν την ζωή μου με τον κινηματογράφο. Πρώτα με μεταμόρφωσαν σε κάτι σαν είδωλο κι’ ύστερα μ’ έδιωξαν και δεν ήθελαν να με ξέρουν. Σχεδόν με μισούσαν. Γιατί;

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΑ

Τό γεγονός είναι πως ή αντίπαθεια κατά της Σεσίλ γεννήθηκε στη Γαλλία την ημέρα που έφυγε για τό Μαρόκο να γυρίση τό «Μαύρο Ρόδο» με τον Τάυρον Πάουερ και τον ‘Ορσον Ουέλλες, γιατί έγινε φίλη με ένα από τα έπτά άγόρια του πασά του Μαρρακές. Λέγεται πως όσο γυριζόταν τό φίλμ, τα έπτά παιδιά του πασά την τριγύριζαν και, τελικά, την κάλεσαν να επισκεφθή τό παραμυθένιο άνάκτορο του πατέρα τους. Τον πασά τον φώναζαν «Μαύρο Πάνθηρα» και «Ελάφι του Βουνού». ‘Ηταν πάμπλουτος και πανίσχυρος και, όταν τα παιδιά του περνούσαν, ο κόσμος προσκυνούσε με τό μέτωπο στη γῆ. Αυτά τα παιδιά, άγρια και περήφανα, ήταν όμως σπουδασμένα στη Δύση. ‘Ηξεραν θαυμάσια γαλλικά, διάβαζαν τα ποιήματα του Ρεμπώ και θαύμαζαν την Σεσίλ σαν να ήταν θεά.

‘Ο πιδό μικρός μάλιστα, ο Χασσάν, φαινόταν σ’ αλήθεια έρωτευμένος. Κάθε μέρα πήγαινε να την δῆ με δώρα. Πότε με τό ζευγάρι των θαυμασίων «λεβριέ» του Ζουίν και της Τίχια που ζού, ακόμη με την Σεσίλ, πότε με χρυσοκέντητες σέλλες για τ’ άλογά της, πότε με άλλα, πιδό πολύτιμα δώρα. Της τα δίνει και την κυττάζει. Δεν είναι ώραιος. Είναι κοντός με μελαχρινό δέρμα, αλλά για κείνην, είναι ο πρίγκιψ των όνείρων της.

ΜΙΑ ΟΨΙ ΤΟΥ «ΜΑΡΟΚΗΝΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»

‘Ετσι, τό φίλμ τελείωσε, αλλά δεν χάρισαν. ‘Εκείνος την άκολούθησε στο Παρίσι με την δικαιολογία σπουδών και, όταν φεύγει, της τηλεφωνεί κάθε δράδυ. Πότε - πότε, φεύγει εκείνη και πάει να τον δῆ στο Μαρρακές. ‘Ολα όμως γίνονται κρυφά, γιατί κανείς δεν πρέπει να μάθῃ πως μία Γαλλίδα έρωτεύθηκε έναν Μαροκινό, όσο κι’ αν ο πατέρας του είναι φίλος της Γαλλίας! Πώς όμως να κρατηθή τό μυστικό; Οι έφημεριδες σωπαίνουν, αλλά ο δεσμός της Σεσίλ γίνεται τό θέμα της ημέρας σε όλες τις συζητήσεις και άρχίζει ή αντίπαθεια. Κανείς δεν την θέλει πιά. Στις κοσμικές συγκεντρώσεις την άποφεύγουν. Κι’ εκείνη θλίβεται και μαραίνεται μ’ ένα πρόσωπο σαραντάρας σ’ ένα σώμα κοπελίτσας. Τότε αγοράζει τό «Μουλέν - Μπλές» με τό ποταμάκι του, την γελάδα, τις κόττες, τό δασάκι λίγο παρακάτω. ‘Εκεί πάει και την βλέπει ο έρωτευμένος πρίγκιπας, αλλά μένει έλάχιστες μέρες, κομμάκι φορά μόνον μερικές ώρες. Συνήθως ζῇ όλομόναχη, περιμένοντας κάποιος να την θυμηθή.

Αυτό συνέβη όταν ο σκηνοθέτης Ρομπέρ Χοσσέιν, ο άντρας της Μαρίνας Βλαντύ, την ζήτησε για ένα ρόλο στο θέατρο. Τό μίσος όμως του

Η ΣΕΣΙΛ ΩΜΠΡΥ (ΑΛΛΟΤΕ ΣΤΑΡ, ΤΩΡΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΣΚΗΤΡΙΑ) ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΔΟΞΑΣ ΤΗΣ

κοινού και οι ύβρεις των κριτικών την αποκαρδίωσαν και, σ’ ένα μήνα, ή Σεσίλ παρέδωσε τον ρόλο της σε μίαν άλλη ήθοποιό και γύρισε στον παλιό μύλο.

Καί τώρα; Τώρα περιμένει μωρό. Θα γεννηθή την άνοιξη και έλπίζει πως θα είναι κοριτσάκι, αν και ο άνδρας της τό θέλει άγόρι. ‘Η Σεσίλ άρνείται να πῇ ποιος είναι ο άνδρας της, αλλά όμολογεί πως τον παντρεύθηκε κρυφά και πως εκείνος ζῇ μακριά, είναι ξένος.

Η ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΙ Ο ΠΕΠΙΤΟ

Τώρα ή Σεσίλ τελειώνει ένα καινούργιο παι-

δικό βιβλίο. Είναι ή ιστορία μίας μικρής άρκούδας κι’ ενός μικρού άγοριού που ονομάζεται Πεπίτο. Φεύγουν μαζί από τό τσίρκο, όπου δούλευαν, αλλά ή άρκουδίτσα είναι άτυχη και όλα τους πάνε στραβά. Οι άνθρωποι τους διώχνουν με τις κλωτσιές, οι μέλισσες τους τσιμπούν, τα άλλα παιδιά τους ρίχνουν πέτρες. Τέλος, ή άρκουδίτσα με τό άγοράκι ξεφεύγουν και φεύγουν μακριά, προς τό σύνορα. Καί αυτή είναι ή τελευταία ζωγραφιά του βιβλίου που συμπληρώνει ή Σεσίλ με όμορφα χρώματα.

Μελαγχολική ιστορία κι’ άς είναι ένα παραμύθι για παιδιά. Γιατί είναι τόσο φανερό πως μοιάζει με την δική της...

Πρωτότυπο μυθιστόρημα

ρώτησε. Μεγάλη σας καλωσύνη να τόν επισκεφθήτε χριστουγεννιάτικα. Να μην ξεχάσω, αλήθεια, να κάνω κι' εγώ κάτι για την «Πρόνοια των φυλακισμένων». Πώς τόν λένε τόν προστατευμένό σας;

Τὰ μηνίγγια μου χτυπούσαν ἀπ' τὸν πονοκέφαλο. Ὅπως ἐδείχναν τὰ πράγματα, δὲν ἦταν γραφτὸ νὰ γιορτάσω Χριστούγεννα.

—Τὸν λένε Γιάκομπ Ζούκ, εἶπα ξερά, καὶ τὸ ξέρετε πολλὴ καλὰ. Ἀλλὰ δὲν τὸν εἶδα.

Ὁ Ἀρκάντιν ἐβγαλε τὸ σκουφὶ τοῦ καὶ ξεκόλλησε ἀπ' τὸ πρόσωπό του τὴν ψεύτικη λευκὴ γενειάδα. Μὲ κύτταξε, χαϊδεύοντας τώρα τὰ πραγματικά του γένεια.

—Γιατί τῶσκασε;

—Ὅχι. Τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο. Ἀλλὰ οἱ μέρες του εἶναι μετρημένες κι' αὐτὴ τὴ στιγμή χαροπαλεύει, ὅπως φαίνεται, σὲ μιὰ τρώγλη... Στὴν Σεμπάστιανπλατζ, ἀριθμὸς 16, γιὰ νὰ ἀκριβόλογησῶ.

Ὁ Ἀρκάντιν χαϊδεύε οὐλοένα τὰ γένεια του με μεγάλη ἐπιμέλεια.

—Μὰ τότε ὅλα εἶναι περίφημα, εἶπε. Δὲ θὰ τῷθελα εἰδίου νὰ φανῶ ἀκαρδὸς καὶ μάλιστα μιὰ βραδυὰ σὰν τὴν ἀποψινῇ. Ὡστόσο, ἂν αὐτὸ πού λέτε εἶναι ἀλήθεια, ὁμολογῶ πὺς δὲ θὰ μοῦ κοφαινόταν ἂν ὁ... Ζούκ —αὐτὸ δὲν εἶναι τ' ὀνομά του;— μὰς... ἀδειαζέ τὴ γωνιά.

Ἐγενεψε σ' ἕνα ἀπ' τὰ γκαρόνια πού πηγαινόερχονταν μὲ δίσκους νὰ πλησιάσῃ, πῆρε ἕνα ποτήρι, πρόσφερε καὶ σὲ μένα ἕνα. Ἡ σάμπανια μοῦ φάνηκε πικρὴ, ἴσως γιὰτὶ εἶχα πυρετό. Αἰσθανόμουν ἄσχημα.

Ἄς πιούμε, λοιπόν, σκέφτηκα, στὴν ὑγεία τοῦ Βάσκαφ Ἀτάμπατζ... πού εἶχε χαθῇ καὶ ξαναβρέθηκε... γιὰ νὰ λησμονηθῇ καὶ πάλιν...

Τὶ εἴδεινε ἐκείνῃ τὴ στιγμῇ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀρκάντιν; Ὅρισμό; Στὸ νοῦ μου ἦρθε τ' ὄνομα πού τοῦ ἔδινε τρυφερά ἡ Ράινα: ὁ Δράκος. Εἶχα κάποτε ἕνα βιβλίο μὲ παραμύθια καὶ θυμῆμῃκα πὺς πραγματικά ὁ δράκος εἶχε τὴν παγερὴ καὶ σατανικὴ ἔκφραση τοῦ Ἀρκάντιν.

Εἶχα πάρει ἕνα σωρὸ ἀσπρίνες γιὰ νὰ μοῦ περάσῃ ἡ γρίππη. Ἰσως νάταν αὐτὸ ἡ αἰτία τοῦ ἐκνευρισμοῦ μου. Πνιγόμενι μέσα σὲ τοῦτῃ τὴ γεμάτῃ καπνὸς αἰθουσα. Ζήτησα ἀπ' τὸν Ἀρκάντιν συγγνώμη, μουρμούρισα πὺς ἤθελα νὰ πάρω λίγον ἀέρα καὶ δῆλκα στὸ διάδρομο.

Ἐνας μικρὸς ἀνέβαινε ἐκεῖνο ἀκριδῶς τὸ λεπτὸ γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ ἕνα γράμμα πού μόλις εἶχαν φέρε γιὰ μένα. Περίμεναν κάτω τὴν ἀπάντησῃ, εἶπε, καθώς με ὠδηγοῦσε σ' ἕνα τηλεφωνικὸ θάλαμο.

Ἐπάλιν αὐτοὶ οἱ ἀστυνομικοί. Ποιὸς ξέρει πόσες ὥρες θὰ με κρατήσουν μὲ τίς ἐρωτήσεις; τους, σκέφτηκα. Ἐμὰ τὴν ἀλήθεια, ἂν πρόκειται νὰ περάσω τὴ βραδυὰ μου στὸ τμήμα, ἂς καθήσω καλύτερα στὸ γλέντι τοῦ Ἀρκάντιν.

—Ἐλα μαζί μου, εἶπα στὸ μικρὸ. Θὰ σοῦ δώσω ἕνα σημεῖωμα νὰ τὸ πᾶς κάτω.

Ξαναγύρισα στὴν ἀποπνικτικὴ αἰθουσα. Τὸ παιγνίδι τῆς σκοποβολῆς βρισκόταν στὸ ἀποκορύφωμά του. Τώρα ἐπαίρει μέρος κι' ὁ Ἀρκάντιν. Μὲ χέρι σίγουρο, χωρὶς κἂν νὰ σηματοθεύῃ καλὰ - κακῶς, πετύχαινε πάντα τὸ στόχο. Ὅλοι τὸν χειροκροτοῦσαν. Ἐνα κύμα καλεσμένων μ' ἐσπρωξε πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦταν κρεμασμένος ὁ στόχος. Ὁ μικρὸς κύτταξε σὰν χαμένος, μ' ἄνοικτὸ τὸ στόμα.

Στὸ χέρι κρατοῦσα τὸν φάκελο τῆς ἀστυνομίας. Μηχανικὰ τὸν ἄνοιξα. Ὅταν ὅμως τὸ βλέμμα μου ἔπεσε πάνω στὴ φωτογραφία πού εἶχε μέσα, ταραχτήκα τόσο, πού μόλις μπόρεσα νὰ συγκρατήσω ἕνα ἐπιφώνημα φρίκης.

Στὴ φωτογραφία εἶδα τὴ Μίλυ... Τὴ Μίλυ, ξαπλωμένη στὴν ἄκρῃ μιᾶς ἀκρογιαλίας, μὲ τὰ μαλλιά λυτὰ, τὸ στόμα ἄνοικτὸ, μὲ μιὰ δοσθὴ ἔκφραση τρόμου στὸ πρόσωπο. Τὸ βραδινὸ τῆς φόρεμα, βρεγμένο ἀπ' τὰ κύματα, εἶχε κιόλας κολλήσει γύρω ἀπ' τὰ πόδια τῆς. Ἀνάμεσα στοὺς δύο ὤμους τῆς διακρινόταν ἕνα μαχαίρι... Τὸ μαχαίρι πού τὴν εἶχε σκοτώσει. Ἐνας σκοτεινὸς λεκές, μαυρισμένος ἀπ' τὸ ὑγρὸ χῶμα πού εἶχε καθῆσαι ἐπάνω του, φαίνότανε καθαρά στὴ γυμνὴ σάρκα... Τὴν ἀπαλὴ σάρκα μὲ τὸ μεθυστικὸ ἄρωμα... Ἡ Μίλυ!... Νεκρή! Δολοφονημένη! Σκοτωμένη μ' ἕνα μαχαίρι στὴν πλάτη! Σὰν τὸν Μπράκκο...

Ἐτρεμα δολόκληρος Κρύος ἰδρώτας μὲ περιέλουσε. Ὅχι ὅμως ἀπ' τὴ γρίππη καὶ τὸν πυρετό. Σήκωσα τὰ μάτια μου καὶ ἀντίκρισα τὸ βλέμμα τοῦ Ἀρκάντιν. Οὔτε στιγμὴ δὲν εἶχε παύσει νὰ με παρακολουθῇ. Οἱ ἄλλοι, ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὸ παιγνίδι, μισομεθυσμένοι, δὲν εἶχαν προσέξει τίποτε. Ἦταν ἡ σειρά τοῦ Ἀρκάντιν νὰ παίξῃ. Πῆρε ἕνα βέλος, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔριξε. Τὸ ἔσπασε μέσ' στὰ χέρια του κι' ἔπειτα, μὲ κινήσεις ἀργές, ἥρεμες, ἐβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη τοῦ μανδύα του ἕνα σουγιά. Τὸν ἄνοιξε, δοκίμασε τὴν κόψη του στὴν παλάμη του καὶ μὲ μιὰ κίνηση ἀπότομη καὶ γρήγορη, τὸ πέταξε. Τὸ μαχαίρι βρῆκε τὸ κέντρο τοῦ στόχου καὶ τρυπάνοντας τὸ σκαλισμένο ξύλο τῆς πόρτας, καρφώθηκε ἐκεῖ, μ' ἕνα μικρὸ κραδασμό.

Προσπαθώντας ἀπεγνωσμένα νὰ συγκρατήσω τὸ τρεμούλιασμα τοῦ χεριοῦ μου, ξανάβηκα τὴν φωτογραφία στὸ φάκελο. Προχώρησα, ὅσο πιὸ ἀδιάφορα μπορούσα, κατὰ τὴν πόρτα καὶ μόλις βρέθηκα στὸ διάδρομο, ἔτρεξα ἴσια στὸν τηλεφωνικὸ θάλαμο. Ἦταν δυνατὸ, ἰκέτευσα τὴν τηλεφωνήτρια, νὰ με συνδέσῃ μὲ τὴν σενορὰ Γιέζους Μαρτινέθ, στὸ Μεξικό, γιὰ μιὰ ἐπείγουσα, ὑπερπετρίγουσα συνδιάλεξη;

Ἀνέπνεα μὲ κόπο, ἦμουν τόσο ἐξαντλημένος, πού ἀναγκάστηκα νὰ στηριχθῶ στὸν τοῖχο τοῦ θαλάμου γιὰ νὰ μὴν πέσω. Ἄκουα συγχυμένες φωνές πού μιλοῦσαν καὶ συζητοῦσαν στὴν ἄλλῃ ἄκρῃ τοῦ σῦρματος. Θεέ μου, πὺς νὰ τοὺς πείσω νὰ μοῦ δώσουν προτεραιότητα;.. Πόσες ὥρες νὰ χρειάζονται...

Ἐνα χέρι ἐπιτακτικὸ πῆρε τὸ ἀκουστικὸ ἀπ' τὰ χέρια μου.

—Ἀκυρώστε τὴν συνδιάλεξη, παρακαλῶ, εἶπε ὁ Ἀρκάντιν γερμανιστὰ καὶ ξανάβαλε τὸ τηλεφῶνο στὴ θέση του.

Στράφηκε σὲ μένα.

—Ἐντελῶς περιττὸ νὰ καλέσετε τὸ Μεξικό, εἶπε μὲ τὴν πὸ ἥρεμῃ φωνῇ του.

Θὰ βλέπω ἕνα ἐφιαλτικὸ ὄνειρο, σκεπτόμουν, δὲ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀληθινὸς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν πορφυρὸ μανδύα πού στέκεται πελώριος μπροστὰ μου... Πνιγόμενι.

—Γιατί; ρώτησα. Συνέβη τίποτε στὴ Σοφία; Μήπως σκοτώθηκε κι' ἐκείνῃ μὲ μιὰ μαχαίρι σὰν τὴ Μίλυ;... Καὶ ὁ Ὁσκαρ; Μπορῶ νὰ καλέσω τὸν Ὁσκαρ, στὸν «Ἐρῶτα»; Ἡ μήπως εἶναι κι' αὐτὸ περιττό;

Ἀπὸ μακριὰ ἔφταναν στ' αὐτιά μας γέλια, φωνές, μουσικὴ. Τὸ ρεβεγιὸν μέσα στὴν αἰθουσα συνεχίζότανε χαρούμενα. Κανεὶς δὲν σκοτιότανε γιὰ τὴν ἰδιαίτερη συνομιλία μας.

—Τώρα ἀρχίζω νὰ καταλαβαίνω, εἶπα, ξαναβρίσκοντας μὲ μιὰ ὑπεράνθρωπῃ προσπάθεια κάπως τὴν ψυχραιμία μου. Τώρα τὰ ἐξηγῶ ὅλα... Ἡ ναπολιτάνικη ἀστυνομία εἶχε πυροδολήσει τὸν κουτσὸ μὲ τὸ ξύλινο πόδι νομίζοντας πὺς ἐκεῖνος ἦταν ὁ δολοφόνος τοῦ Μπράκκο. Στὴν πραγματικότητα, τὴ μαχαίριά τὴν εἶχε δώσει κά-

ποιος ἄλλος. Κάποιος πού ὁ Μπράκκο κι' ὁ Πακὼ προσπαθοῦσαν νὰ ἐκδίσουν. Ὁ Πακὼ, δηλαδή ὁ Πάκο τοῦ Μεξικού, ὁ Φέρεντς τῆς Βαρσοβίας.

—Μιὰ θεωρία εἶναι κι' αὐτὴ, εἶπε ὁ Ἀρκάντιν παγερά.

Εἶχε δγάλει ἀπ' τὴν τσέπη τοῦ μανδύα του μιὰ τσιγαροβήκη καὶ μὲ ὕφος ἀτάραχο ἄναβε τώρα ἕνα τσιγάρο. Κύτταζε τὰ χέρια του, τὰ δυνατά, ἀνέκφραστα αὐτὰ χέρια πού δὲν ἔτρεμαν ποτέ.

—Κάτι περισσότερὸ ἀπὸ μιὰ θεωρία, εἶπα. Θὰ μπορούσα νὰ τὸ ἀποδείξω, ἂν τὰ πρόσωπα πού ἦταν μπλεγμένα σ' ἐκείνῃ τὴν ὑπόθεση δὲν εἶχαν πεθάνει.

Χαμογέλασε, φύσηξε τὴ φλόγα τοῦ ἀναπτήρα του.

—Δὲν πέθαναν ΟΛΟΙ, κύριε Βὰν Στράττεν.

—Ἦταν καὶ ἡ Μίλυ. Καμένη κοπέλλα... Μὰ ἡ Μίλυ δὲν εἶχε καμμιὰ σχέση μ' ὅλα αὐτά. Ἀπ' τὴν ἀρχή, δὲν εἶχε καταλάβει τίποτε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστορία.

Μιὰ ρυτίδα αὐλάκωσε τὸ μέτωπο τοῦ Ἀρκάντιν.

—Τί ἐννοεῖτε; Ἡ Μίλυ... δὲν ... ἔξερε... δὲν σὰς βοήθουσε;

Φαινόντανε παραγμένος. Ὅσο γιὰ μένα, ὁ θυμὸς καὶ ἡ λύπη δὲν ἄφηναν θέση γιὰ κανένα ἄλλο ἀσθημα μέσ' στὴν ψυχὴ μου, οὔτε κἂν γιὰ τὸ φόβο.

—Ὅχι, εἶπα. Δὲν ἦταν δὲ καὶ τόσο δύσκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς πὺς ἡ καμένη πετοῦσε τὰ ὀνόματα... Μπράκκο... Σοφία... χωρὶς νὰ ξέρῃ τὴ σημασία τους...

Ὁ Ἀρκάντιν, πού ὡς ἐκείνῃ τὴ στιγμὴ εἶχε

τὴν ἀποχαυνωμένη ἔκφραση τοῦ μεθυσμένου, φάνηκε νὰ συνήρθε ἄξαφνα. Πέταξε τὸ τσιγάρο του, τὸ πᾶτησε μὲ τὸ πόδι.

—Ποῦ λυπηρό, εἶπε.

—Καὶ ἡ Σοφία; ρώτησα. Σκοτώθηκε καὶ ἡ Σοφία;

Ἐνας ἄγριος θυμὸς, ὑπερικός, φούντωνε μέσα μου, μὲ κυρίευε δολόκληρο. Πονοῦσα. Τόσο γιὰ τὴ Σοφία, τὴ γυναῖκα αὐτὴ πού τὴν εἶχα δὴ μονάχα λίγην ὥρα, ὅσο καὶ γιὰ τὸ γλυκὸ πλάσμα πού εἶχα παρασύρει στὸ θάνατο.

—Ἡ Σοφία τὰ ἔξερε ὅλα. Ἦξερε ποιὸς εἶστε. Δὲν μπορούσατε νὰ τὴν γελάσετε, ἐκείνην. Ὅχι πάντως μ' ἕνα ψεύτικο ὄνομα καὶ μὲ γένεια. Σὰς εἶχε ἀναγνωρίσει... Χρόνια τώρα. Ἀλλὰ δὲν εἶχε πῇ τίποτε, δὲ θάλεγε ποτέ τίποτε...

Ὁ Ἀρκάντιν εἶχε ξαναβρῇ τὴν αὐτοκυριαρχία του. Μονάχα τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του φαίνόνταν κίτρινο σὰν κερί πάνω ἀπ' τὸ ζωηρὸ κόκκινο μεταξῶ τοῦ κοστούμι.

—Γιατί δὲν μοῦ τὸ εἶχατε πῇ; ρώτησε ἄτονα.

Γιατί; Μήπως μοῦ εἶχε δώσει καιρὸ νὰ τοῦ μιλήσω; Καί, τὸ κυριώτερο, μπορούσα ποτέ νὰ φαντασθῶ πὺς ἡ ζωὴ τῆς Σοφίας βρισκότανε σὲ κίνδυνο;

—Ἡ ὑπαρξὴ τῆς πάντως ἀποτελοῦσε ἕνα κίνδυνο, εἶπε ὁ Ἀρκάντιν.

Πάλιν ὁ πυρετὸς —ἡ ἡ ἀγωνία;— μ' ἔκανε νὰ τρέμω δολόκληρος σὰ νὰ εἶχα σπασμούς. Ἀνέπνεα μὲ δυσκολία καὶ τὸ σάλιο μου ἦταν πικρὸ σὰ φαρμάκι. Μοῦ φαίνότανε πὺς ἕνα μεγάλο ρολόγι κτυποῦσε βαρεῖα μέσ' στὸ ἀριστερὸ μου μηνίγγι.

—Ὁ Μπράκκο... ὁ κουτσός... ἡ Μίλυ... ψιθύρισα. Ἡ Σοφία... ὁ Ὁσκαρ... Δὲν μὲνι παρὰ μονάχα ὁ Ζούκ...

Οἱ καλεσμένοι εἶχαν ἀρχίσει ν' ἀνησυχοῦν γιὰ τὴν ἀπουσία τοῦ οἰκοδεσπότη. Ἡ διπλὴ πόρτα τοῦ θαλάμου ἀνοίξε ἀπότομα κι' ἕνα τσοῦρ-μο μεθυσμένος γυναῖκες φάνηκαν στὸ ἀνοιγμά τῆς.

—Μονάχα ὁ Ζούκ... ἐπανελέσθα.

Τὰ κορίτσια περιστοίχισαν τὸν Ἀρκάντιν κι' ἐκεῖνος τ' ἄφησε νὰ τὸν τραβόλογον, νὰ τὸν σπρώχνουν. Πῆρε ἕνα ποτήρι ἀπ' τὰ χέρια μιᾶς μισόγυμνης καστάνης.

—Μοῦ φαίνεται πὺς ξεχνάτε ἀκόμη ἕνα, εἶπε χαμογελώντας.

Σήκωσε τὸ ποτήρι του καὶ πρὶν τὸ ἀδείασῃ μονορροῦφι, στήλωσε τὰ μάτια του ἀπάνω μου λέγοντας.

—Στὴν ὑγεία σας, Βὰν Στράττεν. Τότε κατάλαβα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20ο

Ἦταν ἀδύνατο νὰ προσδιορίσῃ κανεὶς τὴ μυρωδιά πού ἦταν διάχυτῃ στὴν κἀμαρα. Μυρωδιὰ σταύλου, χωρὶς τὴ ζεστασιά πού δίνει ἡ παρουσία τῶν ζώων. Ἡ σόμπα ἦτανε σθηνμένη.

Ὁ γέρος ἦτανε σωριασμένος σὲ μιὰ ἀνεκδιήγητῃ ψάθα, κουκουλωμένος μὲ κουρελιασμένα σκεπάσματα καὶ τουδάλια. Φοροῦσε ἕνα πράγμα πού ἔμοιαζε σὰν παλτό, κουμπωμένος ὡς τὸ λαϊκὸ καὶ στὸ κεφάλι μιὰ παλιὰ ρεμπτούμπλικά. Ἦταν βυθισμένος σὲ μιὰ νάρκη πού τὴν τάραζε κάπου - κάπου ἕνας δῆχας σπαρακτικός. Μόλις τὸν ἔπαινε ὁ δῆχας ἀνασηκώνονταν κι' ἔφτυνε σ' ἕνα βρώμικο μαντήλι πού τὸ ἐβγαζε ἀπ' τὴν τσέπη του. Δὲν πρόσεχε τί τοῦ ἔλεγα. Ἡ ὥρα περνοῦσε. Οἱ στιγμές ἦταν μετρημένες —τόσο οἱ δικές του ὅσο καὶ οἱ δικές μου— καὶ εἶχα ἀρχίσει νὰ χάνω τὴν ὑπομονή μου. Ἐκοβα φουρκισμένους δόλτες στὴν χαμηλοτάβανη σοφίτα. Κτύπησα μάλιστα καὶ τὸ κεφάλι μου σ' ἕνα δοκάρι, ἀλλὰ οὔτε ἐνίωσα τὸν πόνο. Μιὰ ἔμμο-νι ἰδέα ἀπορροφούσε ὅλη μου τὴ σκέψη. Νὰ πείσω τὸν Ζούκ νὰ φύγῃ μαζί μου. Ἀμέσως. Χωρὶς νὰ χάσω-με οὔτε λεπτό.

—Σοῦ λέω πὺς ξέρει τὴ διέξυνησή σου, εἶπα. Τοῦ τὴν ἔδωσα μόνος μου κουτά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω...

Ὁ γέρος ξυνοφύσε κάτω ἀπ' τὰ κουρέλια του, μὲ κύτταξε πίσω ἀπ' τὸ ματογυάλια του μὲ τὸν μετάλλينو σκελετό.

—Καὶ γιατί νὰ ἔρθῃ ἐδῶ;

Κάθισα σὲ μιὰ κουτσὴ καρέκλα καὶ προσπάθησα νὰ ἡρεμήσω.

—Εἶσαι ὁ τελευταῖος τῆς σπείρας, τοῦ ἐξήγησα, ὁ τελευταῖος πού εἶναι ἀκόμη ζωντανός. Μὲ καταλαβαίνεις; Σκούπισε τὴ σταγόνα πού ἔτρεχε ἀπ' τὴ μύτη του, ἔφτυσε γιὰ νὰ καθαρίσῃ τὸ λαϊκί-ου.

—Ζωνανός;... Ὅχι γιὰ πολὺ...

—Ἀσφαλῶς ὄχι γιὰ πολὺ, ἂν δὲν ἀποφασίσῃς νὰ ἐρθῇς μαζί μου... Τώρα, ἀμέσως...

Ἐσκυμὰ πάνω ἀπ' τὸ ἄθλιο στρῶμα καὶ πιάνοντας τὸν ἐτοιμοθάνατο ἀπ' τοὺς ὤμους, προσπάθησα νὰ τὸν σηκώσω. Στάθηκε ἀδύνατο. Τὸ σῶμα του ἔμεινε ἀλύγιστο σὰν ἕνα κοψάρι. Ἀναγκάστηκα νὰ τὸν παρατήσω. Ἐπρεπε ὡστόσο κατὶ νὰ κάνω, γιὰ νὰ τὸν πείσω νὰ σηκωθῇ, γιὰ νὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ πὺς βρισκότανε σὲ κίνδυνο.

Ἀλλ' ὁ Ζούκ δὲν πίστευε πὺς κινδύνευε, ἢ, ἂν τὸ πίστευε, δὲν ἐνδιαφερότανε πῶς γιὰ τὴ ζωὴ του.

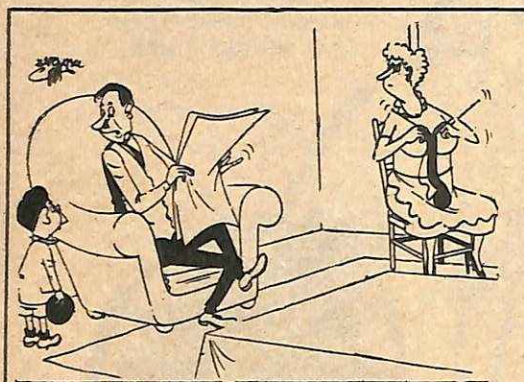
—Θὰ φοβῆσθω πού θὰ φοβῆσθω...

Ἄσε με ἤσυχο.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ἐρμῆσα στὸ ἀχυρένιο στρώμα ἄρπαξα ἀπ' τοὺς ὤμους τὸν γέρο καὶ τὸν σήκωσα.

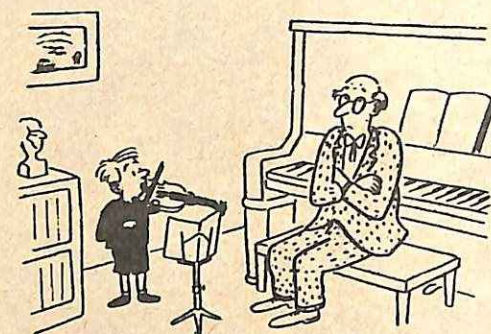
XIOYMOР

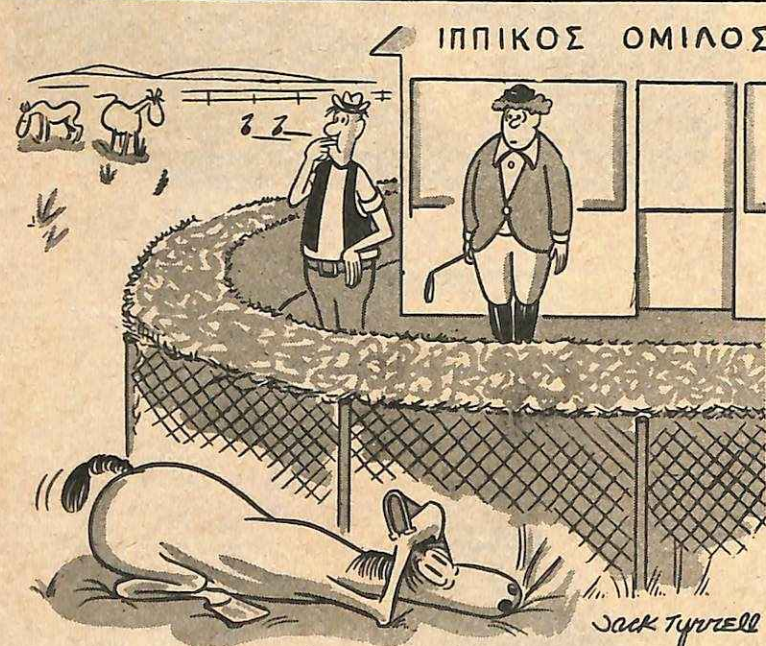
—Προσωπικῶς δὲν ἔχω καμμιά ἀντίρρηση νὰ βγῆς... Καλὰ ὅμως θὰ ἔκανες νὰ ρωτήσης καὶ τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

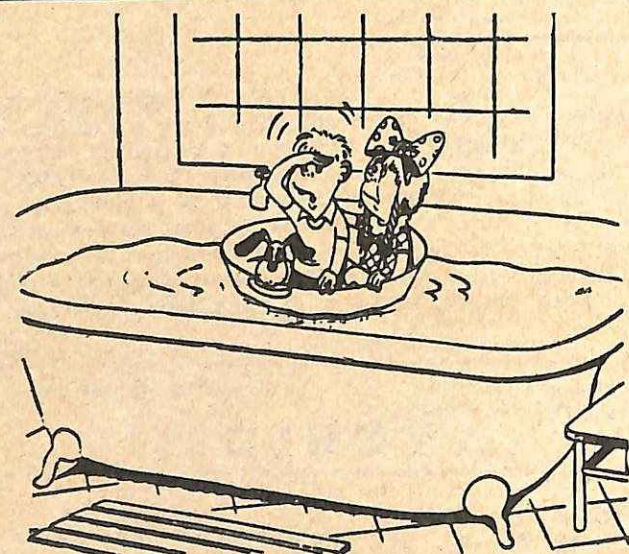
—'Ανεβήτε γρήγορα επάνω... Δὲν ξέρετε ὅτι ἀπαγορεύεται νὰ ταΐζετε τὰ ζῶα;

—Καὶ πότε θὰ φθάσουμε στὸ μάρμπο;

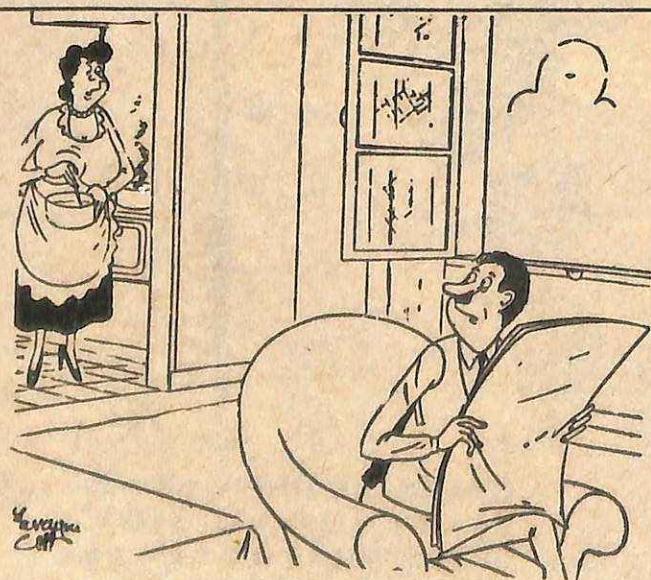

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

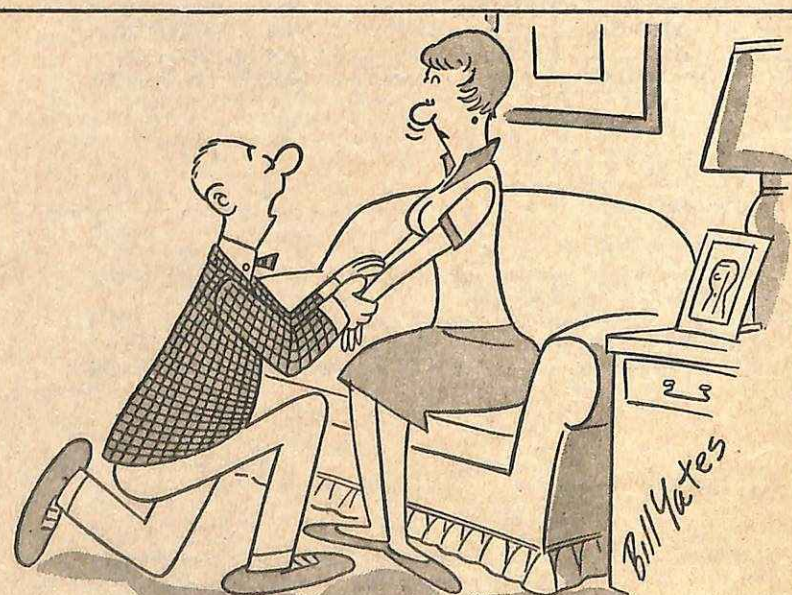

ΟΙ «ΩΚΕΑΝΟΠΟΡΟΙ»

—Θα κοντεύουμε νὰ φθάσουμε στους ἀνθρωποφάγους: βλέπω τὴ θεία...

—'Ο μικρὸς παίζει στὴν αὐλή... Δὲν ἀρχίζεις νὰ τὸν φωνά-
ξης; Τὸ φαί σὲ μιὰ ὥρα θὰ εἶναι ἔτοιμο...

—'Ελένη μου, θές νὰ μὲ κάνης τὸν πιὸ εὐτυχισμένο ἄνθρωπο τοῦ κόσμου;... Σύστησέ μου τὴν φίλη σου τὴ Λιλίκα!...

ΣΧΗΜΑΤΟΛΟΓΗΣΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΨΥΚΤΗΡΙΟΝ

ΕΞΑΓΩΓΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Κατόπιν μιάς έκ βάθρων ἀναδημιουργίας τοῦ ὑαλοουργείου μας, καί τὸ τμήμα παραγωγῆς φιαλῶν λειτουργεῖ ἤδη μὲ τὰ πλεόν σύγχρονα αὐτόματα μηχανήματα, μὲ τὰ ὅποια ἐπιτύχαμε τὴν ἀνωτάτην μέχρι σήμερον παραγωγὴν κατὰ τὴν ὑπερτεσ-
την ἀμερικανιστικὴ ἱστορία τοῦ ὑαλοουργείου μας. Ἄλ-
λά, μόνη ἡ ποσότης δὲν εἶναι ἐπιτυχία χωρὶς τὴν
ποιότητα καὶ ἐλήφθησαν ὅλα τὰ ἐνδεκνυόμενα
μέτρα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀρίστης ποιότητος καὶ
ἐμφανίσεως.

Παραγόμενα εἶδη φυαλῶν: ποτοποιας, ἀερι-
σῶχων ποτῶν, χυμῶν, μπύρας, γάλακτος, ἀρωματο-
ποιας, φαρμακευτικά, μελάνης καὶ πάσης ἄλλης
χρήσεως.

Ἐπίσης εἰς τὸ ὑαλουργεῖον τῆς Ἑταιρίας πα-
ράγονται :

● Ύαλοπίνακες κοινοί—ώπλισμένοι—λείας έπιφάνειας.

- Είδη οικονομικά και φυσικά
- Σωλήνες • Υαλοβάμβαξ • Επιτραπέζια παντός είδους κοινής χρήσεως και πολυτελείας • Βάσα και λοιπά καλλιτεχνικά αντικείμενα.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΝ

“ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ”

1956 ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ 1956

ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

ΕΚ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ:

ΜΑΪΟΥ	18	ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	31
ΙΟΥΝΙΟΥ	13	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ	27
ΙΟΥΛΙΟΥ	9	ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	25
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	4	ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ	23

ΙΟΥΝΙΟΥ	1	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ	14
ΙΟΥΝΙΟΥ	27	ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	11
ΙΟΥΛΙΟΥ	22	ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ	8
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	18	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	7

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ